

دفترچه شماره ۱ از ۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح سه‌شنبه
۱۴۰۳/۰۴/۱۲

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت پنجم

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

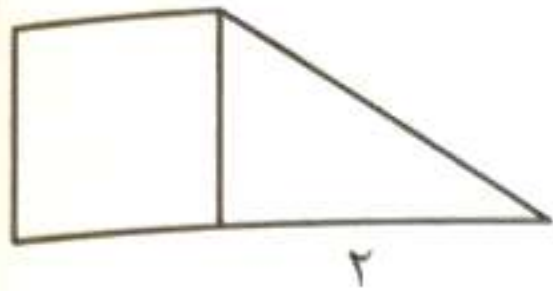
مدت پاسخگویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳ دقیقه
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۲ دقیقه

۱- در شکل زیر، یک ضلع مثلث برابر با ۲ واحد طول است. بیشترین مقدار تفاضل $\frac{1}{4}$ برابر مساحت مربع از $\frac{1}{5}$ برابر

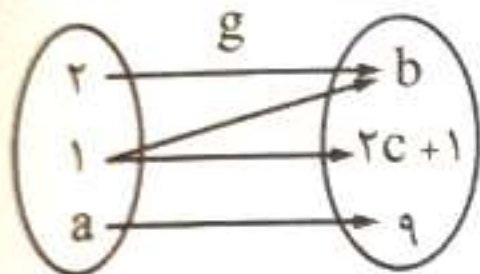

- مساحت مثلث، کدام است؟
- (۱) $\frac{2}{25}$
 - (۲) $\frac{3}{25}$
 - (۳) $\frac{2}{75}$
 - (۴) $\frac{3}{75}$

۲- دو شیر A و B به یک استخر متصل اند. شیر A استخر را ۱۵ ساعت زودتر از شیر B پر می کند. چنانچه دو شیر را با هم باز کنیم، استخر در ۱۸ ساعت پر می شود. اگر ۶۰ درصد ظرفیت استخر پر باشد، شیر A به تنهایی در چند ساعت باقی مانده ظرفیت استخر را پر می کند؟

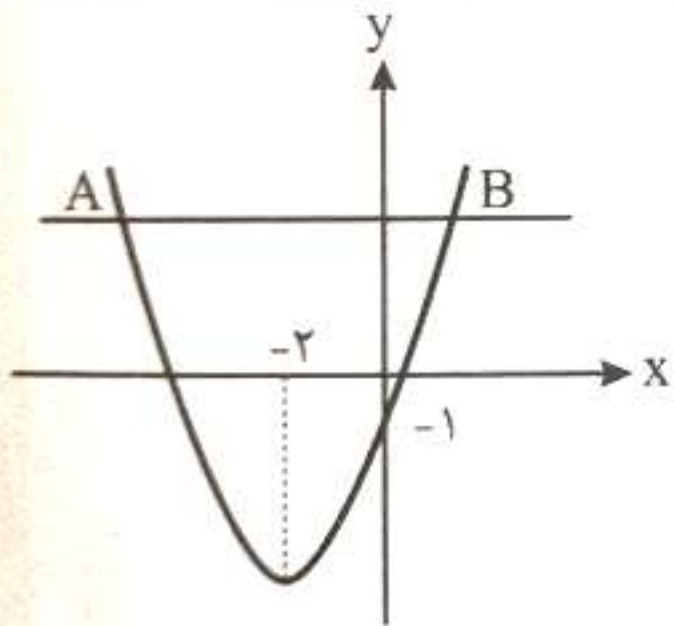
- (۱) ۳۰
- (۲) ۲۴
- (۳) ۱۸
- (۴) ۱۲

۳- اگر $f = \{(3, 4), (-1, 1), (0, 12), (3, a^2), (0, b+1)\}$ یک تابع باشد و نمایش پیکانی تابع g نیز به صورت زیر

- باشد، حاصل $(c-a)$ کدام است؟
- (۱) ۹
 - (۲) ۷
 - (۳) ۵
 - (۴) ۳

۴- نمودار سهمی $y = 2x^2 + ax + b$ و تابع ثابت $f(x) = c$ مطابق شکل زیر است. اگر اندازه پاره خط AB برابر با ۷ باشد، حاصل bc کدام است؟

- (۱) $-\frac{16}{5}$
- (۲) -۸
- (۳) $-\frac{15}{5}$
- (۴) -۷

۵- نمودار تابع خطی f با خط $x + 2y = 6$ موازی و $f(2) = 4$ می باشد. اگر دامنه تابع f ، $-8 \leq x \leq 10$ باشد، کمترین مقدار برد تابع f کدام است؟

- (۱) ۲
- (۲) ۱
- (۳) -۱
- (۴) صفر

۶- یک تولیدی، قیمتی را که برای فروش کالای خود به مشتریان ارائه می کند از رابطه $10000 - 2x$ بر حسب تومان محاسبه می کند، که در آن x تعداد کالای سفارش داده شده توسط مشتری است. اگر تابع هزینه تولید این کالا به صورت $C(x) = 125000 + 1000x$ باشد، بیشترین سود این شرکت بر حسب میلیون تومان کدام است؟

- (۱) ۸
- (۲) ۱۰
- (۳) ۱۲
- (۴) ۱۵

۷- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) از روش مصاحبه برای گردآوری داده ها، بیشتر زمانی استفاده می شود که آمارگیر اطلاع کافی از همه پاسخ های ممکن را ندارد.
- (۲) متغیرهایی که با واژه تعداد شروع می شوند، در مقیاس کیفی ترتیبی اندازه گیری می شوند.
- (۳) تقریباً ۹۶ درصد داده ها در فاصله دو برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند.
- (۴) مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی، متناسب با مجذور قطر دایره ها است.

۸- میانگین داده‌های ۱۵، ۱۴، k، ۸، ۷، ۱۷ برابر با ۱۳ است. با حذف مد، انحراف معیار داده‌های باقی‌مانده تقریباً کدام است؟

- (۱) ۲/۵ (۲) ۲/۹ (۳) ۳/۱ (۴) ۳/۵

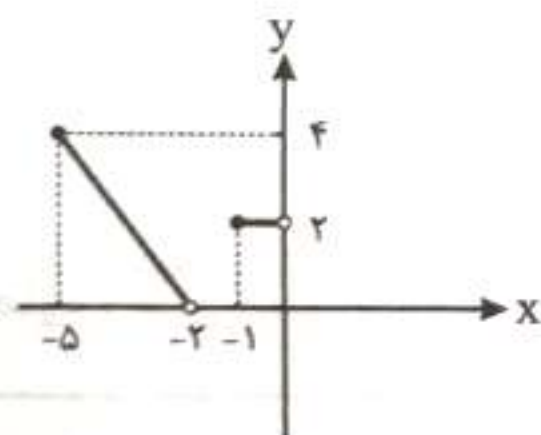
۹- گزاره «اگر محسن معلم ریاضی و ساکن شیراز باشد، آنگاه در دبیرستان محراب تدریس می‌کند.» دارای ارزش نادرست است. چه تعداد از گزاره‌های مرکب زیر دارای ارزش درست هستند؟
الف: محسن معلم ریاضی است و ساکن شیراز نیست.
ب: محسن معلم اقتصاد است یا در دبیرستان محراب تدریس نمی‌کند.
پ: اگر محسن در دبیرستان محراب تدریس می‌کند، آنگاه ساکن تهران است.

- (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۱۰- اگر $f(x) = 2(a-3)x$ تابع همانی و $g(x) = (2b-3)x + [-a]$ تابع ثابت با دامنه \mathbb{R} باشند، حاصل $f(-\frac{1}{b}) + g(c)$ کدام است؟

- (۱) -۳ (۲) $-\frac{10}{3}$ (۳) -۴ (۴) $-\frac{14}{3}$

۱۱- قسمتی از نمودار تابع سه‌ضابطه‌ای $f(x) = \begin{cases} -\frac{4}{3}x + b & -5 \leq x < -2 \\ c & a \leq x < 0 \\ [x] - a & x \geq 0 \end{cases}$ مطابق شکل زیر است. حاصل

$c \times f(-b)$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) -۶ (۳) ۸ (۴) -۸

۱۲- زوج مرتب $(b + \sqrt{3}, \text{sign}(x) + \text{sign}(-x))$ مختصات یک نقطه از نیمساز ناحیه اول و سوم است. حاصل $A = |b+1| + |1-b|$ است؟ [] نماد جزء صحیح، | | نماد قدرمطلق و $y = \text{sign}(x)$ تابع علامت است.

- (۱) $\sqrt{3}$ (۲) $\sqrt{3}-1$ (۳) $\sqrt{3}+1$ (۴) صفر

۱۳- توابع f و g به صورت زیر هستند. اگر دامنه تابع $\frac{f}{g-1}$ مجموعه $\{\sqrt{5}, \sqrt{2}, 3\}$ باشد، مجموع اعضای بُرد تابع $f+g$ کدام است؟

$$f = \{(2, -1), (3, -1), (\sqrt{2}, a+1), (\sqrt{3}, 3), (\sqrt{5}, 0)\}$$

$$g = \{(3, 4), (\sqrt{2}, -a), (-3, 0), (\sqrt{5}, -3), (\sqrt{3}, a)\}$$

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۴- از ۵۰۰۰ نفر جمعیت فعال یک منطقه در سال ۱۴۰۲، ۱۲۰۰ نفر آنان بیکار بوده‌اند. در سال ۱۴۰۳ در این منطقه، با ثابت بودن جمعیت بیکار و کاهش ۲ درصدی جمعیت فعال مواجه هستیم. اگر با احداث یک کارخانه در این منطقه ۳۵۰ شغل جدید تأمین شود، برای آنکه نرخ بیکاری منطقه ۵ درصد شود، چند شغل دیگر باید ایجاد شود؟

- (۱) ۶۵۵ (۲) ۶۲۵ (۳) ۶۰۵ (۴) ۵۹۵

۱۵- با ارقام ۰, ۲, ۳, ۷, ۸, ۹ چند عدد ۴ رقمی زوج بزرگتر از ۵۰۵۰ می توان ساخت؟

- (۱) ۱۸۰ (۲) ۳۲۴ (۳) ۲۷۰ (۴) ۳۶۴

۱۶- یک خودرو دارای ۴ سرنشین است. احتمال آنکه راننده در فصل بهار و سرنشین کنار راننده در فصلی متفاوت با راننده و دو سرنشین عقب در یک ماه یکسان با یکدیگر اما متفاوت با ماه تولد دو نفر دیگر متولد شده باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{384}$ (۲) $\frac{35}{384}$ (۳) $\frac{5}{144}$ (۴) $\frac{35}{144}$

۱۷- برای پیشامدهای غیرتهی A و B در فضای نمونه‌ای S، اگر $C = \{x \in S | (x \in A \wedge x \in B)\}$ و $D = \{x \in S | (x \notin A \vee x \in B')\}$ باشد، پیشامد (DUC) کدام است؟

- (۱) $(A \cup B)'$ (۲) $A' \cup B$ (۳) $A \cup B'$ (۴) S

۱۸- جمله چهارم دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 2a_n + (-1)^n$, $a_1 = 3$ ، برابر با جمله نهم یک دنباله حسابی است. مجموع هفده جمله ابتدایی دنباله حسابی کدام است؟

- (۱) ۳۶۷ (۲) ۳۵۷ (۳) ۳۴۹ (۴) ۳۳۹

۱۹- جمله دوم یک دنباله هندسی ۸ برابر جمله پنجم آن است. اگر جمله اول دنباله، $\frac{2}{3}$ برابر نسبت مشترک باشد. مجموع ۱۰ جمله ابتدایی دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{721}{1024}$ (۲) $\frac{723}{1024}$ (۳) $\frac{341}{512}$ (۴) $\frac{343}{512}$

۲۰- اگر $A = \frac{\sqrt{32} \times 2\sqrt{2}}{\sqrt{2}}$ باشد، ریشه سوم A^2 کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

علوم و فنون ادبی

۲۱- هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از دوره‌های نثر است؟

- رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی
- تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار
- تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

- (۱) سامانی - غزنوی و سلجوقی - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان
 (۲) سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - غزنوی و سلجوقی - سامانی
 (۳) غزنوی و سلجوقی - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - سامانی
 (۴) سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - سامانی - غزنوی و سلجوقی

۲۲- با توجه به مضامین رایج در شعر سده‌های پنجم و ششم، کدام یک از بیت‌های زیر مربوط به این دوره نیست؟

- (۱) ای دریغا مهدی‌ای کامروز از هر گوشه‌ای
 (۲) پای بر مینا نه و بردوز چشم از نام و ننگ
 (۳) نافه مشک است هرچ آن بنگری در بوستان
 (۴) کی شود زندان تاری مر تو را بستان خوش
- یک جهان دجال عالم‌سوز سر برکرده‌اند
 دست بر عقبی زن و بر بند راه فخر و عار
 دانه در است هرچ آن بنگری در جویبار
 گرچه زندان را به دستان‌ها کنی بستان لقب

- ۲۳- با در نظر گرفتن نظریه ارسطو هر یک از سبک‌های «فکاهی - خراسانی - عرفانی - غزنوی» بر چه اساسی طبقه‌بندی شده‌اند؟
- (۱) مخاطب - محیط جغرافیایی - قلمرو دانشی - زمان و دوره
 (۲) هدف - زمان و دوره - موضوع و نوع - محیط جغرافیایی
 (۳) موضوع و نوع - محیط جغرافیایی - هدف - زمان و دوره
 (۴) هدف - محیط جغرافیایی - موضوع و نوع - زمان و دوره
- ۲۴- در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

«نثر سبک هندی از دیدگاه ادبی ارزش والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز

۱ ۲

ساده و بدون تکلف است. انحطاط ادبی در این زمان از دوره تیموری بیشتر شده است.»

۴

۳

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۲۵- در کدام بیت ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی دیده نمی‌شود؟

(۱) جز مهر خود نبینی در استخوان و مغز
 (۲) سفید از حسرت این انتظار است استخوان من
 (۳) طاقت کجاست روی عرفناک دیده را
 (۴) جنون کی قدردان کوه و هامون می‌کند ما را

گر زانکه برگشایی یک‌یک مفاصلم را
 که یارب ناوکت در کوچه دل کی نهد پا را
 آرام نیست کشتی طوفان رسیده را
 همان فرزانی روزی دو مجنون می‌کند ما را

- ۲۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات، در متن زیر چند «خطا» دیده می‌شود؟

«گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد غزنوی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قآنی شیرازی و مجمر اصفهانی از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی را به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی پیش گرفتند. شاعرانی مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و سروش اصفهانی از این گروه‌اند.»

(۴) «یک»

(۳) «دو»

(۲) «سه»

(۱) «چهار»

- ۲۷- پدیدآورندگان آثار «جای پای خون، در کوچه آفتاب، مدار صفر درجه و زیارت» به ترتیب خالق کدام آثار دیگر نیز هستند؟

(۱) سفر ششم، تنفس صبح، همسایه‌ها، خسی در میقات
 (۲) ضیافت، ظهر روز دهم، آتش خاموش، ارزیابی شتابزده
 (۳) ظهور، بی‌بال پریدن، آینه‌های دردار، سه تار
 (۴) کشتی پهلو گرفته، آینه‌های ناگهان، زمین سوخته، دید و بازدید

- ۲۸- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدام موارد درست هستند؟

الف: آنچه باعث تمایز شعر پروین اعتصامی از دیگر شاعران می‌شود شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آن‌هاست.

ب: از ویژگی‌های نثر دوره مقاومت روی آوردن به داستان بلند و ترجمه آثار داستانی آمریکای لاتین است.

پ: در شعر دوره معاصر مدح و ذم و هجو بسیار کم است. آزمون وی ای پی

ت: اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب اسلامی ابتدا، اجتماعی و در مرحله بعد، سیاسی است.

ث: در شعر سنتی دوره انقلاب تقلید از سبک عراقی و هندی و تمایل به آن‌ها زیاد است.

(۱) «الف» - «پ» - «ت» (۲) «ب» - «ت» - «ث» (۳) «الف» - «پ» (۴) «ب» - «ت»

- ۲۹- در شعر زیر، به ترتیب چند «تشبیه» و «استعاره» به کار رفته است؟

«دروازه‌های شعرم را به روی تو بستم / ای پادشاه باستانی شهر شعر من! / اتاق از نفس گرم نسیم پر بود / و سینه پرده‌های حریر می‌تپید / در شبستان غبارآلود شعر من / گل زرد شمع از شاخه شمعدان نمایان بود / چشمان او می‌درخشید / و بخار زمستانی گلخانه تنش گرم می‌کرد.»

(۴) شش - سه

(۳) چهار - پنج

(۲) پنج - پنج

(۱) سه - چهار

۳۰- در تمامی ابیات، «لفّ و نشر مشوّش» آمیخته به تشبیه دیده می‌شود؛ به جز:

(۱) روز و شب است سیم سیاه و زر سپید	بیرون از این دو عمر تو را یک پیشیز نیست
(۲) نیش عقرب شده و قوس قزح	هم کمان هم سر پیکان اسد
(۳) زان خطّ و لب که هر دو بنفشه و شکرند	وقت بنفشه دارم سودای بی‌شمار
(۴) چشم و دل من ز هجرت ای درّ خوش آب!	صحرای پر آتش است و دریای پر آب

۳۱- آرایه‌های «کنایه، استعاره مکنیه، مجاز، ایهام تناسب، تضاد»، همگی در کدام بیت وجود دارد؟

(۱) رفتن از عالم پرشور به از آمدن است	غنچه دلتنگ به باغ آمد و خندان برخاست
(۲) خوردی دریغ من که اسیرم به دست چرخ	آری، به دست دیو دریغ نگین خوری
(۳) بر تن دین مدار خال سپید	تا خط عمر تو سیه نکنند
(۴) گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست	صبح نزدیک است، در فکر شب تار خود است

۳۲- در کدام بیت، آرایه‌های «تشخیص، واج‌آرایی، اسلوب معادله، متناقض‌نما، مراعات نظیر و ایهام تناسب»، تماماً به کار رفته است؟

(۱) خنده بی‌جاست برق گریه بی‌اختیار	اشک تلخ و قهقهه مینا به هم پیوسته است
(۲) نیست از مستی، زلم گر شیشه خالی به سنگ	جلوه‌گاه یار را بی‌یار دیدن مشکل است
(۳) تیره‌بختی‌های ما از پستی اقبال نیست	از بلندی شمع ما پرتو به دور انداخته است
(۴) روشن‌دلان همیشه سفر در وطن کنند	استاده است شمع و همان گرم رفتن است

۳۳- آرایه‌های کدام گزینه در ابیات زیر مشهود است؟

«زرد گل بینی نهاده روی را بر نسترن
این چو زرین چشم بر وی بسته سیمین چشم‌بند	نسترن بینی گرفته زرد گل را در کنار
وان چو سیمین گوش اندر گوش زرین گوشوار»
(۱) ایهام تناسب - کنایه - مراعات نظیر - جناس ناقص	(۲) موازنه - ایهام - جناس تام - تشبیه
(۳) لفّ و نشر مشوّش - استعاره - ایهام - تکرار از مون وی ای پی	(۴) نغمه حروف - تشبیه - لفّ و نشر مرتب - تشخیص

۳۴- در کدام گزینه، به آرایه‌های موجود در بیت زیر به درستی اشاره شده است؟

«بر لب دجله ز بس نور لب نوش لبان
(۱) تشبیه - واج‌آرایی - تشخیص - تضاد	غنچه غنچه شده چون روی فلک پشت زمین»
(۲) جناس تام - حسن تعلیل - اغراق - کنایه	(۲) اغراق - استعاره مکنیه - مجاز - ایهام
(۳) تشبیه - واج‌آرایی - تشخیص - تضاد	(۴) تناسب - استعاره مصرّحه - تضاد - حسن تعلیل

۳۵- آرایه‌های درج شده در مقابل چند بیت نادرست است؟

الف: بازی‌ای می‌کند این زال که طفلان نکنند	زال را توبه ز داستان به خراسان یابم (ایهام تناسب - تضاد)
ب: چو باشه دوخته چشمی به سوزن تقدیر	چو لاشه بسته گلویی به ریسمان قضا (کنایه - ترصیع)
پ: ای باغ! کردی صبرها، در دی رسیدت ابرها	الصبر مفتاح الفرج، ای صابران راستین! (تضمین - اشتقاق)
ت: خمیازه نشاط است روی گشاده گل	ورنه که از ته دل در این جهان شکفته است؟ (حسن تعلیل - تناسب)
ث: چون دو نفخ صور در خشم و رضاش	زهر و پازهر روان بینی به هم (تلمیح - پارادوکس)
ج: مست نتوان کرد زاهد را به صدجام شراب	این زمین خشک را سیراب کردن مشکل است (اسلوب معادله - اغراق)
(۱) «سه»	(۲) «پنج»
(۳) «دو»	(۴) «چهار»

۳۶- ترتیب ابیات زیر به لحاظ دارا بودن «تشبیه، حس آمیزی، استعاره مصرّحه، تلمیح، اسلوب معادله» کدام است؟
 الف: زان خرمن گل حاصل ما دامن چیده‌ست
 ب: با وجود حسن معنی خواهش صورت خطاست
 پ: شب که صحبت به حدیث سر زلف تو گذشت
 ت: فقر نیکوست به رنگ ارچه به آواز بد است
 ث: از خون چو داغ لاله حصار دل من است

(۱) «الف» - «ث» - «ت» - «پ» - «ب»

(۳) «ث» - «ت» - «الف» - «پ» - «ب»

(۲) «پ» - «ت» - «ث» - «الف» - «ب»

(۴) «ت» - «ث» - «الف» - «ب» - «پ»

۳۷- قافیه در همه ابیات درست است؛ به جز:

(۱) آن رهی که بارها تو رفته‌ای

(۲) خون پلید است و به آبی می‌رود

(۳) صلاح کار کجا و من خراب کجا؟

(۴) قطره‌ای از بادیه‌های آسمان

بی قلاوز اندر آن آشفته‌ای

لیک باطن را نجاست‌ها بود

بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا!

بر کند جان را ز می وز ساقیان

۳۸- با توجه به علم قافیه، کدام گزینه در مورد قافیه بیت زیر درست است؟

«سخت دل دادی به ما و ساده دل برداشتی»
 «دل بریدن‌هاست حکمت داشت، دلبر داشتی»

(۱) قافیه براساس قاعده ۲ سروده شده و «ی» حرف روی به‌شمار می‌رود.

(۲) «داشتی» ردیف شعر و حروف قافیه نیز به صورت «مصوت + صامت» است.

(۳) ساختار قافیه به شکل «مصوت + صامت + صامت» و فاقد حروف الحاقی می‌باشد.

(۴) بیت دارای دو قافیه (ذوقافیتین) است.

۳۹- در همه ابیات «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» وجود دارد؛ به جز:

(۱) چو زلف تو بود از تکبر دو تا

(۲) کس آن خاک ره جز به مژگان نرفت

(۳) گشودن ز زلفت گره مشکل است

(۴) بکش دامن حسن چون گل ز ناز

به بادی بیفتاد مسکین ز پا

به چشم از پی آن رود توتیا

درین شیوه مو می‌شکافد صبا

که بر قد تو دوختند این قبا

۴۰- بیت زیر فاقد کدام اختیارات شاعری است؟

«گوید آن زلف: لا! چو خواهم وصل»

(۱) حذف همزه، ابدال

(۳) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند، حذف همزه

۴۱- وزن بیت زیر کدام است؟

«تلخی و شیرینی‌اش آمیخته است»

(۱) مفتعلن مفتعلن فاعلن

(۳) فعلاتن فعلاتن فعلن

۴۲- وزن واژه شعر زیر کدام است؟

«سم می‌زند به خاک / گنجشک‌های گرسنه از پیش پای او / پرواز می‌کنند»

(۱) مفعول فاعلن / مفعول مفتعلن مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلن

(۲) مستفعلن فعل / مستفعلن فعلاتن مستفعلن فعل / مفعول فاعلن

(۳) مستفعلن فعول / مستفعلن مفاعل مستفعلن فاعلن / مفعول فاعلات

(۴) مفعول فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلن

کس نخورد نوش و شکر با پیون» (پیون: افیون)

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۴) مستفعلن مستفعلن فاعلن

(۲) بلند بودن هجای پایانی، آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

(۴) ابدال، آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۴۳- کدام ابیات دارای وزن دوری شبیه یکدیگرند؟

الف: دوران حزین کهن ساخت شرح حدیث مجنون
ب: در سینه‌ای که عشق تو آتش‌فروز اوست
پ: هر خستی از خرابات، سرچشمه حیات است
ت: امروز، زاهد از لب ما بوی می شنید

(۱) «الف» - «پ»

(۳) «الف» - «ت»

(۲) «ب» - «ت»

(۴) «ب» - «پ»

افسانه تو نو کرد این کهنه داستان را
دارم شکفته باغ و بهار خلیل را
در پای خم برافشان، این عمر بی بقارا
ای بی‌خبر ز بزم شراب الست ما

۴۴- کدام بیت در وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده است؟

(۱) تاره هوش را زند رطل گران بیخودی
(۲) گر کند آن شوخ یک کرشمه به کارت
(۳) روی مکن هر سویی و باز مگرد
(۴) آمیزه‌ای از گل و کبوتر هستی

میکده کرشمه کن نرگس نیم‌باز را
دست و دل خویش را به کار نبینی
از سخن خویشان مباش چو گوی
غم‌های مرا همیشه از بر هستی

۴۵- کدام مصراع‌ها به ترتیب در بحر «هزج، متقارب و رمل» سروده شده‌اند؟

الف: من ایرانی‌ام آرمانم شهادت
پ: یا رب مباد کس را مخدوم بی‌عنایت
ث: آه از آن حرفی که من یک عمر در دل داشتم
(۱) «الف» - «ج» - «پ»
(۳) «الف» - «پ» - «ث»

ب: من این افسانه‌ها را دوست دارم
ت: مکن ز نفس تکبر تو چشم بازگشای
ج: اطلال را جیحون کنم از آب چشم خویشان
(۲) «ب» - «الف» - «ت»
(۴) «ب» - «الف» - «ث»

۴۶- با توجه به رباعی زیر، کدام گزینه نادرست است؟

بگذشت بر آب چشم همچون جویم
من قصه خویشان بدو چون گویم؟

پنداشت کزو مرحمتی می‌جویم
ترک است و به چوگان بزند چون گویم

(۱) در بیت دوم «چون گویم» ردیف است. آزمون وی ای پی

(۲) در این رباعی دو تشبیه گسترده و دو جناس همسان دیده می‌شود.

(۳) مفهوم ابیات «دردمندی عاشق و گله از بی‌توجهی و جفای معشوق» است.

(۴) در این رباعی شاعر ۴ بار از اختیار وزنی ابدال و ۲ بار از اختیار قلب بهره برده است.

۴۷- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) از کار نمائنده این جهان گذران
(۲) مگذران روز سلامت به ملامت حافظ
(۳) پنج روزی که در این مرحله فرصت داری
(۴) آسان گذران کار جهان گذران را

بر ما بگذشت و بگذرد بر دگران
چه توقع ز جهان گذران می‌داری
خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
زیرا که جهان خواند، خردمند جهان را

۴۸- در تمامی گزینه‌ها، هر دو بیت مطرح‌شده دارای مفهوم مشترک و یکسان هستند؛ به جز:

(۱) پیش رخت که بدر تمام است در جمال
مشک با زلف سیاهش نه سیاه است و نه خوش
(۲) برتافت عنان صبوری از جان خراب
راهی است بی‌کرانه غم عشقش و مرا
(۳) این سلامت را که من دارم ملامت در قفاست
مرا به عشق ملامت مکن که عشق مرا
(۴) ما را همه کاری به فراق تو فروبست
وصال توست اگر دل را مرادی هست و مطلوبی

خورشید ناقص آمده با آن کمال حسن
سرو با قد بلندش نه بلند است و نه راست
شد همچو رکاب حلقه چشم از تب و تاب
چون پای صبر نیست به پایان نمی‌رسم
تا نپنداری که از دام ملامت جسته‌ام
ز روی خوب تو گشت ای بهشت‌روی آیین
باشد که ز ناگه در وصلی بگشایی
کنار توست اگر غم را کناری هست و پایانی

۴۹- در میان ابیات زیر، چند بیت هم مفهوم دیده می شود؟

الف: چون طفل نی سوار به میدان اختیار
ب: ای گل شوخ که مغرور بهاران شده ای!
پ: به دست بنده ز حل و ز عقد چیزی نیست
ت: طاعت ما نیست غیر از شستن دست از جهان
ث: گر نخواهی پشت پا زد بر جهان پایی بکوب
ج: بر روی هم هر آنچه گذاری وبال توست
د: به قسمت راضی ام ای سنگدل! دیگر چه می خواهی!

(۱) «دو» (۲) «چهار»

(۳) «پنج»

(۴) «سه»

در چشم خود سوار، ولیکن پیاده ایم
خبرت نیست که در پی چه خزانی داری
خدای بنده کار و خدای بگشاید
گر نماز از ما نمی آید، وضویی می کنیم
دست اگر نتوانی افشاند آستینی برفشان
جز دست اختیار که بر هم نهاده ای
خمار بی شراب از من، شراب بی خمار از تو

۵۰- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت دارد؟

«ایوب با چندین بلا کاندرا بلا شد مبتلا
(۱) من همان روز دل و صبر به یغما دادم
(۲) بیایمت که ببینم کدام زهره و یارا؟
(۳) صبر و ظفر هر دو دوستان قدیمند
(۴) صبر مفتاح الفرج با ما مگو»

پیوسته این بودش دعا: «الصبر مفتاح الفرج»

که مقید شدم آن دلبر یغمایی را
روم که بی تو نشینم کدام صبر و جلادت؟
بر اثر صبر، نوبت ظفر آید
بی جمال دوست صبر آمد گناه

علوم اجتماعی

۵۱- هر عبارت، پیامد کدام گزینه است؟

- آشکار شدن نهادهای اجتماعی
- پیدایش و رشد نهضت‌های جدید دینی در جهان غرب
- اهمیت یافتن رمان در فرهنگ غرب
- لزوم دستیابی به معانی نهفته در کنش‌ها

(۱) تجزیه و تحلیل جداگانه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی - توجه به باورها و فلسفه‌هایی که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کند
- بروز اومانیسم در بخش‌های مختلف فرهنگ غرب - باور رویکرد تبیینی بر لزوم عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی
(۲) در نظر گرفتن اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی در ارتباط با هم - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان -
انعکاس حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره توسط ادبیات مدرن - باور رویکرد تفسیری بر عمل کنشگران براساس معنایی
که در ذهن دارند.

(۳) لزوم رفع نیازهای معین افراد توسط جهان اجتماعی - توجه به باورها و فلسفه‌هایی که آشکارا ابعاد غیرمادی جهان هستی را
انکار می‌کنند - تمرکز هنر رنسانس و مدرن بر بُعد جسمانی آدمیان - تقابل رویکرد تفسیری و تبیینی درباره عمل کنشگران
براساس معنایی که در ذهن دارند.

(۴) شکل‌دهی ارزش‌ها، هنجارها و نمادها متناسب با عقاید جهان اجتماعی - غلبه تفکر پروتستانتیسم در جهان غرب - عدم توجه
ادبیات مدرن به مشاهدات الهی انسان‌ها - به رسمیت شناخته شدن تفسیر به‌عنوان روش مستقل علوم انسانی و اجتماعی

۵۲- کدام گزینه فرآیند تعامل فرهنگی در رسانه‌ها و فضای مجازی را، به درستی بیان کرده است؟

(۱) انتقال تعامل فرهنگی به محققان و مولدان فرهنگی ← عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در
عرض هم در دسترس همه افراد ← ارائه عقاید و ارزش‌ها با کمیت و کیفیت برابر ← رسانه‌ها و فضای مجازی مهم‌ترین
عرصه منازعه هویتی

(۲) کشیده شدن تعامل فرهنگی به عمق عقاید و ارزش‌ها ← فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی ← انتقال تعامل
فرهنگی به سطح محققان و مولدان فرهنگی ← ارائه عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی، توحیدی و اساطیری در عرض هم

(۳) ارائه عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی، توحیدی و اساطیری در عرض هم ← عبور رسانه‌ها و فضای مجازی از مرزهای جغرافیایی،
سیاسی، فرهنگی ← کشیده شدن تعامل فرهنگی به سطح نمادها و هنجارها ← رسانه مهم‌ترین عرصه منازعه هویتی

(۴) عبور رسانه‌ها و فضای مجازی از مرزهای جغرافیایی و سیاسی و فرهنگی جوامع ← انتقال تعامل فرهنگی از سطح محققان و
مولدان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی ← کشاندن تعامل فرهنگی از سطح نهادها و هنجارها به عمق
عقاید و ارزش‌ها ← رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی

۵۳- پیامد هر یک از عبارتهای زیر چیست؟

- ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
- قائل نبودن فرهنگ‌ها به حقیقت
- آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

- داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها

- (۱) ایجاد پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان توسط انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر - نداشتن معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها - اهمیت بیشتر علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی
- (۲) تحقق ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی - انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشت - امکان پیش‌بینی در علوم اجتماعی همانند علوم طبیعی - امکان استفاده صحیح انسان‌ها از طبیعت و علوم طبیعی
- (۳) معنادار شدن پدیده‌های اجتماعی - گرفتاری بشر به بحران‌های روحی و معنوی - فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر - توضیح تأثیر قواعد بر اجتماعات و زندگی‌ها
- (۴) انتقال ارزش‌ها و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه به افراد - عدم وجود معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی - ایجاد فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

۵۴- پاسخ هر یک از سوالات زیر چیست؟

- اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، چه نتیجه‌ای دارد؟

- حکومت اقلیت انسان‌محور بر اساس خواست و میل حاکم از دید فارابی، چه نام دارد؟

- استعمارگران در استعمار فرانو بیشتر از کدام ابزار استفاده می‌کنند؟ آزمون وی ای پی

- ضعف تدریجی نظامی قوم مهاجم در چه صورت به استقلال سیاسی قوم شکست‌خورده، منجر می‌شود؟

(۱) تأمین اقتدار نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی - خست - ابزارهای فرهنگی و علمی - حفظ هویت فرهنگی توسط قوم شکست‌خورده

(۲) بسط و توسعه فرهنگ - جامعه خوش‌گذرانی - نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی - عدم گسترش فرهنگی قوم مهاجم

(۳) کاهش تعارضات و تزلزل و بحران‌های فرهنگی - ضرورت - ابزارهای نظامی سیاسی و اقتصادی - وجود فرهنگ غنی و قوی قوم شکست‌خورده

(۴) تعیین عقاید و ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی - بدآله - رسانه و فناوری اطلاعات - مقابله قوم شکست‌خورده با امپریالیسم فرهنگی

۵۵- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«در خیابان سی‌تیر، هر روز صدای خوش اذان از مسجد «حضرت ابراهیم» شنیده می‌شود، صدای ناقوس کلیسا در روزهای یکشنبه و نجوای عبادت عابدان یهودی در کنیسه در روزهای شنبه به گوش می‌رسد و زرتشتیان که به

آتشکده می‌روند، در این خیابان مسجد، کلیسا، کنیسه و آتشکده به فواصل کوتاهی از یکدیگر قرار گرفته‌اند.»

(۱) شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر هم به آن‌ها کمک می‌کند که تفاوت‌های همدیگر را درک کنند و به این تفاوت‌ها احترام بگذارند و هم اشتراکاتی را ایجاد می‌کند که به بهتر شدن روابطشان منجر می‌شود.

(۲) الگوی مطلوب قرآنی، تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی را، مانع وحدت و همدلی نمی‌داند، بلکه انسان‌ها را به منشأ وحدت رهنمون می‌سازد.

(۳) در دوره پسامدرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود، مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت، در این دوره تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب دانسته شد و

هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.

(۴) حکومت می‌تواند با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی، منطقه‌ای، بسیاری از مشکلات را حل کند و امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم آورد.

۵۶- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟

الف: بهره‌کشی از کودکان در دوران انقلاب صنعتی

ب: نیاز مسلمانان به آموختن زبان فارسی

پ: برخی راننده‌های تاکسی در ساعات پرتردد و روزهای بارانی، کرایه‌ای بیشتر از نرخ قانونی را طلب می‌کنند.

- (۱) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - دستیابی مسلمانان به معارف و هنرهای ایرانیان - دخالت دولت برای کنترل بازار
- (۲) لیبرالیسم اولیه - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - توانایی بازار در شناخت ارزش واقعی کالاها و کار افراد براساس قانون عرضه و تقاضا
- (۳) لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم - دستیابی مسلمانان به معارف و هنرهای ایرانیان - ناتوانی بازار در شناخت ارزش واقعی کالاها و کار افراد

(۴) روابط اجتماعی ارباب، رعیتی - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - عدم دخالت دولت برای کنترل بازار

۵۷- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با دیدگاه متفکران مسلمان درست و نادرست است؟

- (۱) ابوعلی مسکویه و ابوریحان بیرونی از متفکران اجتماعی هستند که اولی کتابی هشت جلدی با نگاهی تبیینی و دیگری کتابی با روش تجربی و تفهیمی نوشته است. - از نظر میرزای نائینی در آغاز قرن بیستم و در شرایط آن روز جامعه خود، ما نمی‌توانیم حاکمان و کارگزاران عالم و عادل داشته باشیم ولی می‌توانیم روابط و ساختارهای جامعه را عادلانه کنیم.
- (۲) ابن‌خلدون و فارابی از اندیشمندان مسلمان هستند که ابن‌خلدون با تأثیرپذیری از قرآن، در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و فارابی در مطالعات خود از جامعه آرمانی سخن می‌گوید. - علامه طباطبایی واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و اراده انسان‌ها ایجاد می‌شوند. به همین سبب، او علم عمران را در مقابل علوم قرار می‌دهد که موضوع آن‌ها مستقل از اراده انسان‌ها وجود دارد.

(۳) روش فارابی در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. اگر چه غربیان ابن‌خلدون را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند - طه عبدالرحمن معتقد است مفهوم عقلانیت در جهان اسلام شبیه همان عقلانیت موجود در جهان غرب است ولی می‌کوشد تا بنیادی نظری، برای عقلانیت دینی فراهم کند.

(۴) ابوریحان بیرونی در پژوهش علمی، به اعتبار منابع اهمیت می‌داد. پژوهش او درباره مردم هند جز با همنشینی و نقد همدلانه اعمال و رفتار هندی‌ها، ممکن نمی‌شد. - محمد عبدالجباری با تأثیرپذیری از سنت‌های اسلامی می‌کوشد تا نگاهی منتقدانه به نوگرایی دینی را برگزیند.

۵۸- به ترتیب هر عبارت نشانگر چیست؟

الف: توقعات و انتظارات افراد از یکدیگر

ب: توضیح جامعه و نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی

پ: جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس اند داوری علمی کند، زیرا از دایره علم خارج می‌شود.

ت: پدیده‌های مستقل از انسان که به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

(۱) قواعد اجتماعی - جامعه‌شناسی تبیینی - جامعه‌شناسی تفهیمی تبیینی - پدیده‌های تکوینی

(۲) ساختار اجتماعی - جامعه‌شناسی تبیینی - جامعه‌شناسی تبیینی - پدیده‌های اعتباری

(۳) نظم اجتماعی - جامعه‌شناسی تفهیمی - جامعه‌شناسی تفسیری - پدیده‌های اعتباری

(۴) نظم اجتماعی - جامعه‌شناسی تبیینی - جامعه‌شناسی تفهیمی تبیینی - پدیده‌های تکوینی

۵۹- هر یک از عبارات زیر نتیجه کدام گزینه است؟

الف: درست یا نادرست بودن شیوه مداوای بیماران را می‌توان با روش‌های تجربی شناخت.

ب: توانایی علوم اجتماعی در داوری درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی.

پ: برتری جایگاه بازرگانان نسبت به زمین‌داران

(۱) علوم تجربی توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند. - محدود نکردن علم به معنای تجربی آن در علوم اجتماعی - انتقال ثروت از جوامع آفریقایی به جوامع اروپایی.

(۲) جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. - محدود کردن علم به معنای تجربی آن در علوم اجتماعی - رشد تجارت و برده‌داری.

(۳) علوم تجربی توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند. - محدود کردن علم به معنای تجربی آن در علوم اجتماعی - انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی.

(۴) هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع باشد، حق است. - محدود نکردن علم به معنای تجربی آن در علوم اجتماعی - نیاز دولت‌ها به سرمایه و پول بازرگانان برای افزایش قدرت خود.

۶۰- درستی و نادرستی هر یک از عبارات‌های زیر را مشخص کنید.
الف: دولت‌های غربی جنبش‌ها و انقلاب‌های کشورهای عربی را بخشی از فرآیند غربی شدن آن‌ها می‌دانند و آن را بهار اسلامی نامیدند.

ب: انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م. روسیه به دلیل داشتن رویکرد چپ و سوسیالیستی، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.
پ: همه انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم به جزء انقلاب اسلامی تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.
ت: اگرچه علم فقه به توصیف و تبیین مسائل اجتماعی نمی‌پردازد ولی می‌تواند آن‌ها را ارزیابی و نقد نماید و درباره چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان احکام و قواعدی طرح کند.

- (۱) نادرست - نادرست - نادرست - درست
(۲) درست - درست - درست - نادرست
(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۱- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

- امروزه عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولت‌هاست.
- قوام و دوام ارزش‌ها محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است.
- به معنای توانایی ترغیب یا ایجاد باور است.
- وجه عینی و الزام‌آور سیاست

- (۱) قدرت اقناعی - قلمرو حقیقی - قدرت ترغیبی - مالکیت
(۲) قدرت تشبیهی - قلمرو آرمانی و واقعی - قدرت اقناعی - قدرت
(۳) قدرت تشبیهی - قلمرو حقیقی - قدرت اقناعی - قدرت
(۴) قدرت تشویقی - قلمرو آرمانی و واقعی - قدرت تشویقی - امر سیاسی

۶۲- به ترتیب معنای، علت، پیامد، علت عبارات زیر کدام‌اند؟

- خاطره جمعی مشترک که در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود و از نسلی به نسلی دیگر انتقال می‌یابد.
- علم مدرن، زیر سؤال رفت.

- پذیرش ارزیابی گروه‌های اجتماعی براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها توسط عموم مردم.
- شکل‌گیری بن‌بست زندگی انسان.

- (۱) بُعد جغرافیایی هویت جامعه - روشن شدن مبانی غیرتجربی علم تجربی - فرهنگ فایده‌گرایی - عدم توان مطالعه ارزش‌های سیاسی در قلمرو حقیقی
(۲) بُعد جغرافیایی هویت جامعه - علم تجربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست - انسداد اجتماعی - عدم توان مطالعه ارزش‌های سیاسی در قلمرو حقیقی
(۳) هویت تاریخی جامعه - روشن شدن مبانی غیرتجربی علم تجربی - ظهور فرهنگ فایده‌گرایی - دست شستن از داوری علمی درباره ارزش‌های سیاسی
(۴) هویت تاریخی جامعه - تردید در بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب - شکل‌گیری فرهنگ فایده‌گرایی - عدم توان مطالعه ارزش‌های سیاسی در قلمرو حقیقی

۶۳- از میان عبارات‌های زیر کدام عبارت‌ها نادرست است؟

- الف: وقتی فرهنگ‌ها را از منظر فرهنگ خودمان مطالعه کنیم با مشکل تعدد و تنوع فرهنگ‌ها مواجه می‌شویم.
ب: ماکس وبر شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو، بازار، دادگاه مستقل و ... است، تعریف می‌کند و اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد، نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.
پ: خوب بودن فضیلتی مانند «عدالت» و بد بودن رذیلتی مانند «ظلم» به خواست و تمایل هیچ فرد، گروه یا جامعه‌ای وابسته نیست.

ت: در گذشته و امروزه، سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد که در کل جامعه و همه اجزای آن جاری است و هر نگاهی به جامعه و هر وجهی از آن سیاسی است.

ث: کنش‌های ما در ارتباط با خودمان، خلقت و خداوند متعال صورت می‌گیرند، از یکدیگر اثر می‌پذیرند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند و متناسب می‌شوند ولی هویت هیچ‌کدام از دست نمی‌رود.

- (۱) «الف» - «ت» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ت» - «ث» (۴) «پ» - «ث»

۶۴ - کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی	«الف»	فتوت‌نامه	«ب»
«پ»	معانی و تدابیر سیاسی، قوانین	«ت»	معنای اصالت بخشیدن به تنوع و تکثر هویت‌ها

- مصداق جامعه‌پذیری است.

- اشتراک رویکردهای جامعه‌شناختی تفسیری و انتقادی

- انکار وحدت انسان‌ها و معارفه میان آن‌ها

- مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام

(۱) «ت» - «ب» - «پ» - «الف»

(۲) «ت» - «الف» - «ب» - «پ»

(۳) «ت» - «ب» - «الف» - «پ»

(۴) «ب» - «پ» - «ت» - «الف»

۶۵ - کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با تحولات اواخر قرن بیستم و اشتراک تبعیض بورا کومین‌ها در ژاپن و پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق درست و نادرست است؟

(۱) دولت‌ها برای تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی میان اقوام و گروه‌های مختلف ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی هستند - هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود.

(۲) در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دست‌خوش تغییر شوند. زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط و ارائه خدماتی مانند آموزش و بهداشت و درمان به گونه‌ای که گروه‌های متفاوت در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلف می‌سازند.

(۳) علاوه بر قدرت و ثروت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشاکش می‌شوند - اساس این روش‌ها اصلاح دیگری شری است که با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت و تمایلات هویتی را ناپدید کرد.

(۴) افراد مسائل سیاسی و اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند - تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد و راهکارهای مسالمت‌آمیز برای حل منازعات گروهی و قومی ارائه می‌شود.

روان‌شناسی

۶۶ - هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی دارد؟

- براساس تأکید سازمان بهداشت جهانی مصرف شیر بدون لاکتوز تا ۲۰٪ در رشد کودکان مؤثر است.

- طبق نظریه یادگیری پیاز، اکثر رفتارهای انسان حاصل یادگیری است.

- گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد.

- مصرف آب فراوان در تقویت سیستم دفاعی بدن مؤثر است.

(۱) اصل یا قانون - فرضیه - نظریه - مسئله

(۲) نظریه - فرضیه - مسئله - اصل یا قانون

(۳) اصل یا قانون - نظریه - مسئله - فرضیه

(۴) نظریه - مسئله - اصل یا قانون - فرضیه

۶۷ - هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام جنبه رشد است و در کدام دوره رشد رخ می‌دهد؟

- علاقه خاص به بازی با همجنسان خود

- تحریک‌پذیری به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی

- حساسیت نسبت به انتقاد دیگران

(۱) رشد اجتماعی (کودک) - رشد هیجانی (نوجوان) - رشد شناختی (نوجوان)

(۲) رشد هیجانی (کودک) - رشد جسمانی (کودک) - رشد اجتماعی (کودک)

(۳) رشد اجتماعی (نوجوان) - رشد جسمانی (کودک) - رشد شناختی (نوجوان)

(۴) رشد هیجانی (نوجوان) - رشد هیجانی (نوجوان) - رشد اجتماعی (کودک)

- ۶۸- درستی و نادرستی هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب کدام است؟
 - رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری عناصر شناخت وابسته است.
 - حدود یک‌سال پس از رشد ماهیچه‌ها، قد و وزن نوجوان افزایش می‌یابد.
 - رشد درک اخلاقی دربرگیرنده آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی است که تعیین می‌کند انسان‌ها، در رابطه با خود چگونه باید رفتار کنند.
 - بنابر نظر اسلام در مورد کودک ۴ ساله می‌توان گفت که احساسات و عواطف مناسب او را باید رشد داد.
- (۱) نادرست - درست - نادرست
 (۲) درست - نادرست - نادرست - درست
 (۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست
 (۴) درست - نادرست - درست - درست
- ۶۹- عبارات‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از منابع توجه است؟
 - توجه یک کودک ۵ ساله به جعبه‌های رنگی، کادوی تولد خود
 - توجه یک آرایشگر به مدل موی افراد حاضر در یک مهمانی
 - توجه شما به افرادی با کت‌وشلوار مشکی، وقتی منتظر پدرتان هستید.
- (۱) سبک پردازش افراد - اطلاعات موجود در حافظه - انتظارات افراد
 (۲) سبک پردازش افراد - محرک‌های بیرونی - اطلاعات موجود در حافظه
 (۳) انتظارات افراد - اطلاعات موجود در حافظه - محرک‌های بیرونی
 (۴) انتظارات افراد - محرک‌های بیرونی - اطلاعات موجود در حافظه
- ۷۰- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده در زیر، همخوانی دارد؟
 - توجه مداوم و پایدار
 - حداقل انرژی لازم برای تحریک یک اندام حسی
 - توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی
 - محرکی را ردیابی کرده‌ایم که غایب است.
- (۱) تمرکز - شدت محرک - جست‌وجو - از دست دادن محرک هدف
 (۲) خوگیری - آستانه مطلق - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب
 (۳) خوگیری - شدت محرک - جست‌وجو - از دست دادن محرک هدف
 (۴) تمرکز - آستانه مطلق - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب
- ۷۱- درستی و نادرستی عبارات‌های زیر به ترتیب کدام است؟
 - حافظه کاری در استدلال و قضاوت نقش دارد.
 - در محاکمه قضایی که از شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود به دلیل «حذف کردن»، احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.
 - زمان بازیابی حافظه حسی؛ حدود نیم‌ثانیه، حافظه کوتاه‌مدت چند دقیقه و حافظه بلندمدت از چند دقیقه تا آخر عمر است.
- (۱) درست - نادرست - درست
 (۲) نادرست - درست - درست
 (۳) درست - نادرست - نادرست
 (۴) نادرست - درست - نادرست
- ۷۲- هر کدام از جملات زیر بیانگر کدام یک از عوامل ایجاد فراموشی می‌شود؟
 - سارا برای امتحان نهایی فارسی، دروس را پشت هم و بدون استراحت می‌خواند و در جلسه امتحان بعضی از مطالب را به خاطر نمی‌آورد.
 - وقتی تعداد گلدان‌های موجود در مدرسه الهه را از او می‌پرسیم، او نمی‌تواند پاسخ دهد.
 - شیوه مطالعاتی محسن به این شکل است که بعد از یادگیری هر درس، ۳ روز بعد آن را مرور می‌کند و به همین دلیل برخی مطالب را فراموش می‌کند.
 - علی به همراه دوستانش به کنسرت خواننده‌ای می‌رود که علاقه‌ای به او ندارد، به همین دلیل نمی‌تواند ترانه‌های آن خواننده را به یاد بیاورد.
- (۱) تداخل اطلاعات - عوامل عاطفی - گذشت زمان - عدم رمزگردانی
 (۲) گذشت زمان - عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات - عوامل عاطفی
 (۳) تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی - گذشت زمان - عوامل عاطفی
 (۴) گذشت زمان - عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی

۷۳- هر کدام از موارد زیر بیانگر کدام روش حل مسئله است؟

- بازکردن درب گاوصندوق

- هم فکری اعضای هیئت‌مدیره شرکت و ارائه پیشنهاد توسط آن‌ها جهت افزایش بهره‌وری

- افزایش تدریجی ساعات مطالعه یک دانش‌آموز جهت رسیدن به ساعت موردنظر مطالعه

- حل کردن پازل ۱۰۰۰ تکه

(۱) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن - بارش مغزی - مهندسی معکوس

(۲) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - بارش مغزی - خرد کردن - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

(۳) مهندسی معکوس - بارش مغزی - شروع از آخر - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

(۴) مهندسی معکوس - کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن - بارش مغزی

۷۴- هر کدام از واژه‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام یک از عوامل مؤثر بر حل مسئله است؟

«نظریه ادیسون» - «اثر نهفتگی» - «انتقال»

(۱) نوع نگاه به مسئله - تجربه گذشته - تجربه گذشته

(۲) نوع نگاه به مسئله - نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی خاص - تجربه گذشته

(۳) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی خاص - تجربه گذشته - نوع نگاه به مسئله

(۴) نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی خاص - نوع نگاه به مسئله - نوع نگاه به مسئله

۷۵- درستی و نادرستی عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

- «بهترین انتخاب چیست؟» مسئله‌ای است که تصمیم‌گیرنده با آن مواجه است.

- حل مسئله، عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

- محصول ناتوانی در حل مسئله، تعارض است.

- انتخاب یک شهر از بین دو شهر برای سکونت، جزو تصمیم‌گیری‌های «مهم و پیچیده» است.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست

(۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست

۷۶- هر کدام از موارد زیر به ترتیب بیانگر کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری است؟

- اطاعت بی‌چون و چرا از دیگران

- کار امروز را به فردا انداختن

- تابع احساسات و هیجانات بی‌ثبات بودن

- ناگهانی، عجولانه و بی‌حساب و کتاب عمل کردن

- عقلانی و متفکر عمل کردن

(۱) تکانشی - وابسته - منطقی - اجتنابی - احساسی

(۲) وابسته - اجتنابی - تکانشی - احساسی - منطقی

(۳) تکانشی - وابسته - اجتنابی - منطقی - احساسی

۷۷- هر کدام از موارد زیر به ترتیب بیانگر کدام روش اسناد است؟

- عدم قبولی در کنکور به دلیل سخت و غیراستاندارد دانستن سوالات

- شکست در مسابقات تنیس به دلیل عدم تمرین و آمادگی بازیکنان

- عدم یادگیری نواختن پیانو به دلیل خود را دارای استعداد ندانستن

(۱) پایدار بیرونی - پایدار درونی - ناپایدار درونی

(۲) ناپایدار درونی - پایدار بیرونی - ناپایدار بیرونی

(۳) پایدار بیرونی - ناپایدار درونی - پایدار درونی

۷۸- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از عوامل نگرش است؟

- سعید روزی ۶ ساعت تمرین می‌کند تا به قهرمانی مسابقات دست پیدا کند.
- امید همیشه می‌گوید حافظه‌ام خوب است، اما دوست دوران دبستان خود را به یاد نمی‌آورد.
- مریم معتقد است چه درس بخواند و نخواند در کنکور موفق نمی‌شود.
- سارا علی‌رغم سختی‌ها و توانایی رقبا، معتقد است که تلاش بی‌وقفه باعث قبولی او در کنکور می‌شود.

- (۱) هدفمندی - درماندگی آموخته‌شده - ناهماهنگی شناختی - باورها و نظام ارزشی فرد
- (۲) هدفمندی - ناهماهنگی شناختی - درماندگی آموخته‌شده - باورها و نظام ارزشی فرد
- (۳) باورها و نظام ارزشی فرد - درماندگی آموخته‌شده - ناهماهنگی شناختی - هدفمندی
- (۴) باورها و نظام ارزشی فرد - ناهماهنگی شناختی - درماندگی آموخته‌شده - هدفمندی

۷۹- درستی و نادرستی هر کدام از عبارات‌های زیر کدام است؟

- فشار روانی عبارت است از نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی
- در فشار روانی منفی، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه قادر به دستیابی به هدف نیست.

- در فشار روانی مثبت، انگیزه و تلاش فرد برای رسیدن به هدف‌ها افزایش یافته و در هنگام رسیدن به هدف فشار روانی‌اش افزایش می‌یابد.

(۲) درست - نادرست - درست

(۴) درست - درست - نادرست

(۱) نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست

۸۰- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از راه‌های مقابله با فشار روانی است؟

- سینا برای کاهش فشار روانی ناشی از کنکور، هر روز قرص‌های آرام‌بخش استفاده می‌کند.
- علی در هنگام فشارهای روانی حین کار، از روش مهندسی معکوس استفاده می‌کند.
- فاطمه به واسطه شغل خود فشار روانی زیادی را تجربه می‌کند و به همین دلیل هر روز صبح ۳۰ دقیقه نرمش می‌کند.

- نرگس با توجه به مشکلات خانوادگی فشار روانی زیادی را تجربه می‌کند و به همین دلیل هر هفته به روان‌شناس مراجعه می‌کند.

(۱) ناسازگارانه - سازگارانه - سازگارانه - سازگارانه

(۲) سازگارانه - ناسازگارانه - ناسازگارانه - ناسازگارانه

(۳) ناسازگارانه - ناسازگارانه - سازگارانه - سازگارانه

(۴) سازگارانه - سازگارانه - ناسازگارانه - ناسازگارانه

دفترچه شماره ۲ از ۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود... مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح سه‌شنبه
۱۴۰۳/۰۴/۱۲

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت پنجم

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	ریان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۱۰ دقیقه
۷	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۸	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۹	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۸-۸۱)

۸۱- «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

أَتْقَاكُمْ» «ای مردم ...»

(۱) بی شک ما شما را از مذکر و مؤنث خلق کردیم و شما را شعبه‌ها و قبایلی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید، بی گمان محبوب‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست.

(۲) ما شما را از یک مرد و یک زن قرار دادیم و شما را مردمان و قبیله‌هایی برای شناختن یکدیگر آفریدیم، قطعاً باتقواترین شما نزد خداوند گرمی‌ترین شماست.

(۳) همانا ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید، بی شک گرمی‌ترین شما نزد خداوند پرهیزگارترین شماست.

(۴) ما شما را از مرد و زنی خلق کردیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم برای اینکه آشنا شوید، بی شک گرمی‌ترین شما نزد خداوند همان افراد پرهیزکار میان شماست.

۸۲- «هَٰنَاكُ حَيَوَانَاتٌ تَعِيشُ بِصُورٍ مُّخْتَلِفَةٍ وَ كُنْتُ رَأَيْتُ حَيَوَانَاتٍ صَغِيرَةً تَسْتَطِيعُ أَنْ تَبْقَىٰ حَيَّةً مِنْ لَوْنٍ أَنْ تَشْرِبَ الْمَاءَ!»

(۱) حیواناتی وجود دارند که به اشکال مختلفی زندگی می‌کنند و حیوانات کوچکی را دیده بودم که می‌توانستند زنده بمانند بدون اینکه آب بنوشند!

(۲) اینجا حیواناتی هستند که به صورت‌های گوناگونی زیست می‌کنند و حیوانات کوچکی را می‌دیدم که می‌توانند زنده بمانند بدون اینکه آبی بنوشند!

(۳) در آنجا حیواناتی زندگی می‌کنند به اشکالی مختلف و حیوانات ریزی دیدم که قادر به زنده ماندن هستند بدون اینکه آب بنوشند!

(۴) حیواناتی وجود دارند که به شکل‌های گوناگونی زیست می‌کنند و من حیوانات کوچک را دیده بودم که توانسته‌اند بدون نوشیدن آبی زندگی کنند!

۸۳- «قَدْ جَعَلَ اللَّهُ الْجَاهِدَ وَالْعَمَلَ بَابَ الْوَصُولِ إِلَى التَّقْوَمِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ كَانُوا يَظُنُّونَ أَنَّ الْحَيَاةَ الْفَرِيحَةَ لَنْ تُحَقَّقَ إِلَّا بِالتَّمَنِّيَّاتِ!»

(۱) خداوند سعی و کوشش و کار را در رسیدن به ترقی قرار داد ولی مردمان زیادی خیال می‌کنند که آسایش در زندگی جز با آرزوها محقق نخواهد شد!

(۲) خداوند تلاش و کار را باب رسیدن به پیشرفت قرار داده است ولی بیشتر مردم گمان می‌کردند که زندگی راحت تنها با آرزوها محقق خواهد شد!

(۳) قطعاً خداوند کار و تلاش را درب رسیدن به ترقی قرار داده بود ولی بیشتر مردم خیال می‌کردند که زندگی همراه آسایش تنها با آرزوها محقق می‌شود!

(۴) واقعاً خداوند تلاش و کار را باب دریافتن پیشرفت قرار داده است ولی بیشتر مردم تصور می‌کنند که زندگی راحت فقط با آرزو محقق نمی‌شود!

۸۴- «مَا مِنْ ذَهَبٍ يُسْتَخْرَجُ إِلَّا كَانَ فِي الْأَرْضِ الرَّمْلِ الْقَرِيبَةِ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ أَوْ فِي الْمَنَاجِمِ الْجَبَلِيَّةِ وَ لِاسْتِخْلَاصِهِ وَ إِخْرَاجِ الزَّوَانِدِ مِنْهُ لِيُغْسَلَ الرَّمْلُ بِالْمَاءِ!»:

(۱) هیچ طلایی استخراج نمی‌شود مگر اینکه در زمین‌های ماسه‌ای نزدیک به روی زمین یا در معدن‌های کوهستانی است و برای خالص کردن آن و بیرون آوردن ضایعات از آن باید ماسه با آب شسته شود!

(۲) هیچ طلایی نیست که استخراج شود مگر اینکه در زمین‌های شنی نزدیک به سطح زمین یا در معدن کوهستانی باشد و برای خالص کردن آن و بیرون آوردن اضافه‌ها، آن ماسه را با آب می‌شویند!

(۳) هیچ طلایی نیست که استخراج شود مگر اینکه در زمین‌های شنی نزدیک به سطح زمین یا در معدن کوهستانی باشد و برای خالص کردن آن و بیرون آوردن اضافه‌ها از آن باید ماسه با آب شسته شود!

(۴) قطعاً طلایی که استخراج می‌کنند فقط در زمین‌های ماسه‌ای نزدیک به سطح زمین یا در معدن کوهستانی بوده است و برای خالص کردن آن و بیرون آوردن زیادی‌های آن، باید شن را با آب بشویند!

۸۵- «مَنْ صَنَعَ بَيْتاً عَلَى الصُّخُورِ وَ هُوَ لَا يُحْكِمُ أُسْنَهُ فَاخْسَبَهُ فَاشْلاً لِأَنَّهُ جَاهِلٌ بِعَمَلِ جُعلَ لَهُ!»

(۱) هرکس خانه‌ای را بر صخره‌ها ساخته است و پایه‌های آن را محکم نکرده باشد او را ناکام به حساب آور زیرا او نادان است به کاری که بر آن گمارده شده است!

(۲) کسی که بر سنگ‌های سخت خانه‌ای را بسازد حال آنکه پایه آن را محکم نکند او شکست خورده است زیرا نادان است به کاری که بر آن گذاشته شده است!

(۳) کسی که خانه‌ای را بر صخره می‌سازد در حالی که پایه‌های آن را محکم نمی‌کند او را شکست‌خورده حساب کن زیرا او جاهل است به کاری که بر آن قرار شده است!

(۴) هرکس خانه‌ای را بر صخره‌ها بسازد در حالی که پایه‌های آن را محکم نکند او را ناکام پندار زیرا او نادان است به کاری که بر آن گمارده شده است!

۸۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) كَانَ لِي مَعْلَمُونَ مُحْتَرَمُونَ يُعِينُونَنِي فِي دُرُوسِي وَ يُنِيرُونَ عَقْلِي وَ قَلْبِي!: مَعْلَمَانِ مُحْتَرَمِي دَاشْتَمُ كِه دَر دَرَس‌هَایِمُ بِه مَن كَمَكُ مِي كَرْدَنَد وَ خَرْد وَ قَلْبُ مَرَا رُوشَن مِي سَاخْتَنَد!

(۲) قَدْ يَسْتَرُ السَّمَكُ نَفْسَهُ فِي غَلَافٍ مِنَ الْمَوَادِّ الْمُخَاطِيَّةِ!: مَاهِي خُودَش رَا دَر پُوشِشِي از مَوَادِّ زُلْهَای پَنهَان كَرْدَه اسْت!

(۳) لَا يَقْتَلُ الْمَزَارِعُ الْكَثِيرَ مِنَ الْبُومَاتِ لِیَتَخَلَّصَ مِنْهَا!: كِشَاورَز بَسِیَارِي از جَعْدَهَا رَا نَمِي كِشَد تَا از آن‌هَا رَهَایِي یَا بَدَا!

(۴) تِلْكَ أَشْجَارُ جُوزٍ لَنْ تُنْمَرَ إِلَّا بَعْدَ عَشْرِ سِنَوَاتٍ إِثْمَاراً كَثِيراً!: آن دَرخْتَانِ گَرْدُو، فَقط بَعْدَ از دِه سَالِ بَسِیَارِ مِیُوه خُوهَانَد دَا دَا!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) لَعَلَّ الدُّنْيَا تُمَلَأُ سَلَاماً شَامِلاً حَتَّى لَا يَشْعُرُ النَّبَاسُ بِخَبِيئَةِ الْأَمَلِ! اَمِيد اسْت دُنْیَا از صِلْحِي فَرَاغِیر پَرشُود تَا مَرْدَم اِحْسَاس نَاامِیدِي نَكْتَنَد!

(۲) لَا مَشْكَالَةَ قَادِرَةَ عَلَي هَزِيمَتِنَا وَ نَحْنُ نَتَوَكَّلُ عَلَي اللَّهِ!: هِیچ مَشْكَالِي بَر شَكْسْت دَا دَن مَا تُوَانَا نِیْسْت وَ مَا بَر خُداوَنَد تُوَكَّل كَرْدَه‌ایِم!

(۳) اِرْحَمُوا كُلَّ عَزِيزٍ اِحْتَقِرَ وَ كُلَّ عَالِمٍ ضَاعَ بَيْنَ الْجُهَالِ!: بَر هَر عَزِيزِي كِه كُوجَك اَنگَاشْتَه شُدَه وَ هَر دَانْشْمَنْدِي كِه بَيْن نَادَانَانِ تِپَاه گِشْتَه اسْت رَحْم كَنِید!

(۴) أَصْدِقَاءُ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَ مِنْ صَلَاةٍ لَا تُرْفَعُ!: دُوسْتَانِ مَن! بِه خُداوَنَد پَنَاه مِي بَرِیم از نَفْسِي كِه سِیر نَمِي شُود وَ از نَمَازِي كِه بَالَا بَرْدَه نَمِي شُود!

۸۸- گوناگونی آثار باستانی در کشور و برقراری وضعیت امن، گردشگران را برای بازدید از آن‌ها تشویق می‌کند!

(۱) يُشْجَعُ السَّائِحِينَ تَنَوُّعُ الْمَعَالِمِ الْأَثَرِيَّةِ فِي الْبِلَادِ وَ اسْتِقْرَارُ الْوَضْعِ الْأَمْنِيِّ لَزِيَارَتِهَا!

(۲) يُشْجَعُ السَّائِحِينَ تَنَوُّعُ مَعَالِمِ أَثَرِيَّةِ فِي الْبِلَادِ وَ اسْتِقْرَارُ وَضْعِ أَمْنِي لِرُؤْيَتِهَا!

(۳) تَنَوُّعُ الْمَعَالِمِ الْأَثَرِيَّةِ فِي الْبِلَادِ وَ جَعْلُ وَضْعِ أَمْنِي يُشْجَعَانِ السَّائِحُونَ لِرُؤْيَةِ مَنهَا!

(۴) تَنَوُّعُ مَعَالِمِ أَثَرِيَّةِ فِي الْبِلَادِ وَ اسْتِقْرَارُ الْوَضْعِ الْأَمْنِيِّ يُشْجَعُونَ السَّائِحُونَ لِمَشَاهِدَتِهَا!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ وَ اَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ حَسَبِ النَّصِّ (۹۱ - ۸۹)

إِنَّ الْإِنْسَانَ عِنْدَمَا يُصَابُ بِدَاءٍ يَتَصَوَّرُ أَنَّهُ مِنَ الْآثَارِ الْخَارِجِيَّةِ، كَالْبَرْدِ أَوْ الْحَرِّ أَوْ فَيروسِ جَاءَ مِنْ مَكَانٍ مَتَلَوَّثٍ وَ هُوَ لَا يَعْلَمُ أَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَمْرَاضِ يَعُودُ إِلَى وُجُودِ حَالَةٍ نَفْسِيَّةٍ فِي الْإِنْسَانِ. قَالَ الْإِمَامُ عَلِيٌّ (ع): دَاوُكُ مِنْ جِسْمِكَ وَ لَا تَشْفُرْ بِهِ وَ دَوَاءُ هَذَا الْمَرَضِ فِيكَ بِمَعْنَى أَنَّ هُنَاكَ غَدَاً فِي جِسْمِكَ تُفَرِّزُ مِنْهَا أَدْوِيَّةً مَنَاسِبَةً لِمَرَضِكَ وَ أَنْتَ مَا تَبْصِرُهُ. اِعْلَمْ أَنَّ هُنَاكَ أَمْرَاضاً رُوحِيَّةً مِثْلَ الْحَسَدِ وَ الْخُوفِ وَ الْحُزْنِ وَ

الغضب و ... تؤثر على عمل الانسان و تختصر سعادته اختصاراً. فعلى الإنسان أن يعلم أن هذه المتاعب تمر سريعاً و لا تبقى طول الحياة! أيتها الصديق العزيز! اعلم أن الصحة تزيد قيمة الحياة. فالطالب الذي يقوم من نومه كل صباح نشيطاً، و لا يحزن لما حدث يوم أمس من المصاعب و لا يفكر بالشدائد في المستقبل هو الذي يبدأ يومه بوجه مبتسم و يعمل عمله بفرح و سرور ثم يتلذذ من عيش هذا اليوم و ينتفع بأوقاته و يجتهد اجتهاد الواصلين إلى قمة النجاح و التوفيق فعلياً النظرة التفاؤلية إلى الحياة!

٨٩- عين ما ليس من أسباب تقليل الشعور بالسعادة:

- (١) الامراض الجسدية.
- (٢) تأثير الحسادة و البغض و الكذب على الجسم!
- (٣) الامراض الروحية.
- (٤) المعرفة بأن النجاح أمام من يسعى و يأمل!

٩٠- عين الخطأ في مفهوم النص:

- (١) المشائم لا يشعر بالسعادة.
- (٢) إن الصحة تزيد التوفيق و النجاح.
- (٣) لا تؤثر المتاعب على عمل الإنسان!
- (٤) من يكن له مرض روحي يصل إلى العلى حتماً!

٩١- عين الخطأ:

- (١) علينا أن نستفيد من أوقاتنا فرحين و مسرورين!
- (٢) حين نفقد شيئاً ندرك قيمته و وجوده.
- (٣) السلامة الروحية لا تؤثر على السلامة الجسدية!
- (٤) المتفائل يرى الدنيا جميلة و لا ييأس في حياته أبداً!

■ عين الخطأ في الإعراب والتحليل الصرفي (٩٣ و ٩٢):

٩٢- «تفرز - يتصور - متلوث - لا يعلم»

- (١) تفرز: فعل مضارع - مزيد ثلاثي «من باب إفعال» متعد - معلوم - معرب/ فعل و فاعله «أدوية»
- (٢) يتصور: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - حروفه الأصلية «ص - و - ر» - متعد - للمعلوم - معرب/ فعل و فاعل و الجملة فعلية
- (٣) متلوث: اسم مفرد - منكر - نكرة - اسم الفاعل - فعله مزيد «من باب تفعّل» / صفة و مجرور و موصوفه «مكان»
- (٤) لا يعلم: المضارع للنفي - للغائب - مجرد ثلاثي - متعد - معلوم / فعل و فاعل و الجملة فعلية و خبر

٩٣- «تؤثر - اختصاراً - نشيطاً - يتلذذ» :

- (١) تؤثر: للغائبة - مزيد ثلاثي - له حرف زائد «من باب تفعّل» - معلوم/ فعل مع فاعله و يوضح «أمراضاً»
- (٢) اختصاراً: اسم مفرد - منكر - نكرة - مصدر «من باب افتعال» - ماضيه «اختصر» / مفعول مطلق للتأكيد و منصوب
- (٣) نشيطاً: اسم مفرد - منكر - نكرة - حروفه الأصلية «ن - ش - ط» / مفعول و منصوب
- (٤) يتلذذ: مضارع - للمفرد المنكر الغائب - مزيد ثلاثي «من باب تفعّل» - له حرفان زائدان - معلوم / فعل و فاعله، و الجملة فعلية

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٠ - ٩٤)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمْطِرُ أَسْمَاكَ و هذه الظاهرة تُسَمَّى «مَطَرُ السَّمَكِ»!
- ٢) الإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
- ٣) وَقَفَتِ الحَافِلَةُ فِي المَحَطَّةِ حَتَّى يَذْهَبَ المُسَافِرُونَ إِلَى المَطْعَمِ!
- ٤) الذَّنْبُ عَضُوٌّ خَلْفَ جِسمِ الحَيَوَانِ يُحَرِّكُهُ لِطَرْدِ الحَشْرَاتِ!

٩٥- عین الخطأ في مفهوم العبارات:

- ١) ليست دموع عيني هذي لنا العلامة؟! = ألا ترى علائم الحب على وجهي؟
- ٢) مامن تلميذ يجتهد إلا حصل على النجاح! = لا تلميذ يحاول فيصل إلى الفوز!
- ٣) المؤمن لم يسب الذي سبه! = ماسب المؤمن شاتمته!
- ٤) كُن متفانلاً بالفرصة في كل صعوبة! = اغتيم الفرص في الشدائد و لا تكن متشائماً!

٩٦- عین الخطأ في التفضيل:

- ١) إشترينا سراويل و فساتين بسعر أرخص في المتجر!
- ٢) عاقب الأحمق بالسكوت أمامه مرةً آخر!
- ٣) أرضى المؤمنين هو الذي يرضي ربه بالحلم!
- ٤) من غلبت شهوته عقله فهو شر من البهائم!

٩٧- عین حرف الجر أستخدم في غير معناه الأصلي:

- ١) ﴿ هو الذي خلق لكم في الأرض جميعاً ﴾
- ٢) إذا مات الإنسان ما انقطع عنه علم ينتفع به!
- ٣) جمال العلم نثره و ثمرته العمل به!
- ٤) ﴿ و أدخلناهم في رحمتنا إنهم من الصالحين ﴾

٩٨- عین «من» أو «ما» شرطية:

- ١) من نصحك في عيبك هو صديقك!
- ٢) من يفكر قبل الكلام عندما يقصد أن يتكلم!
- ٣) ما يبحث عنه العاقل بجد يجده في حياته!
- ٤) ما يبلغ طول الحوت الأزرق إلا ثلاثين متراً!

٩٩- عین المفعول المطلق المؤكّد و المستثنى منه المحذوف في عبارة معاً:

- ١) يا أختي! لا تحسني إلى أحدٍ إلا إلى المساكين إحساناً!
- ٢) ينام السمك المدفون نوماً عميقاً و ما وجدته إلا في إفريقيا!
- ٣) لا يطير بغتة إلا الطائر الذكي عندما يتأكد من خداع العدو تأكّداً!
- ٤) ظنّ المزارع أن البومات ليست مهاجمة إلا على أفراخ الطيور!

١٠٠- عین الصحيح في المنادى:

- ١) عباد الله المخلصون لن يضلوا عن سبيله أبداً!
- ٢) إلهنا اجعلوا يومنا سعيداً و كثير البركات!
- ٣) لماذا لا تحاولين في دروسك جيداً أيها الأخت؟!
- ٤) والذي تسعيان لراحتي كل اللحظات فاشكركما كثيراً!

۱۰۱- کدام یک از موارد زیر از رویدادهای عصر نوسنگی است؟

- (۱) انسان شیوه‌ای از زندگی را پدید آورد که بر دوره گردی و شکار جانوران استوار بود.
- (۲) به‌کارگیری آتش، تأثیر به‌سزایی بر زندگی انسان و محیط اطراف او گذاشت.
- (۳) بشر هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به‌کار گرفت.
- (۴) انسان با استفاده از پشم حیوانات موفق شد تا به تولید پارچه بپردازد.

۱۰۲- کدام موارد جزو منابع دست اول نوشتاری ایرانی در دوره ساسانی، محسوب می‌شود؟

- الف: خدای‌نامه‌هایی که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران است.
 ب: سنگ‌نوشته‌ای در کعبه زرتشت در نقش رستم که شرح جنگ‌های ایران و روم است.
 پ: پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون که در حقیقت گزارشی تاریخی محسوب می‌شود.
 ت: سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی که اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی دوره خود ارائه می‌دهند.
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «پ» - «ت» (۳) «الف» - «پ» (۴) «ب» - «ت»

۱۰۳- درجه قطعیت و صحت دو گزاره زیر، به ترتیب در کدام مورد درست بیان شده است؟

- الف: زندگی اقوام هند و اروپایی در علفزارهایی واقع در حوالی دریاچه آرال پیش از مهاجرت گسترده
 ب: مهاجرت گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی به سوی سرزمین ما در دوران پارینه‌سنگی

- (۱) مشهور است که چنین اتفاقی افتاده است. - باستان‌شناسان در صحت آن تردیدی ندارند.
- (۲) باستان‌شناسان در صحت آن تردیدی ندارند. - عموم مورخان با قاطعیت درستی آن را پذیرفته‌اند.
- (۳) عموم مورخان با قاطعیت درستی آن را پذیرفته‌اند. - برخی پژوهشگران به‌صورت احتمالی درباره آن سخن گفته‌اند.
- (۴) عده‌ای از مورخان، احتمال می‌دهند که چنین بوده باشد. - برخی پژوهشگران به‌صورت احتمالی درباره آن سخن گفته‌اند.

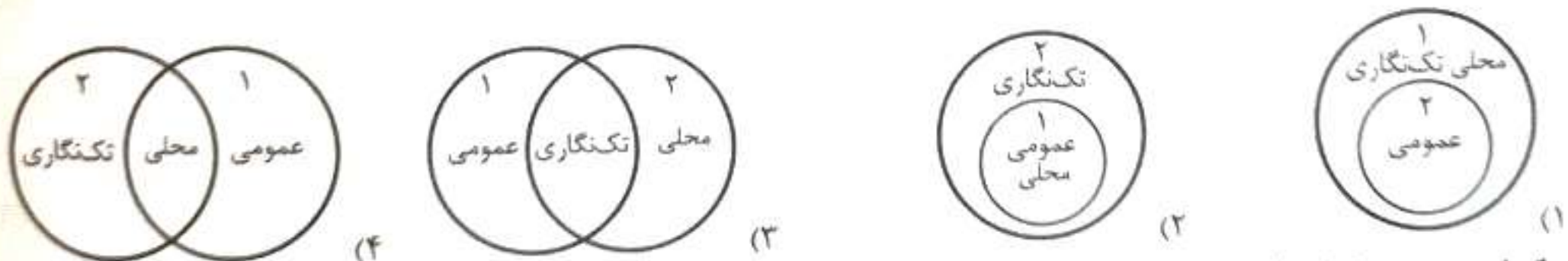
۱۰۴- یک محقق در صدد پژوهش درباره دو موضوع «الف» و «ب» است. اگر وی بخواهد بر سه دوره هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان تمرکز کند، هر یک از موضوعات زیر مربوط به کدام دوره یا دوران است؟

- الف: استفاده از لعاب سبزرنگ بر روی سفال‌ها
 ب: طرح و نقشه معماری شهرها به شکل دایره

- (۱) الف: اشکانیان - ب: اشکانیان و ساسانیان
 (۲) الف: ساسانیان - ب: هخامنشیان و اشکانیان
 (۳) الف و ب: اشکانیان و ساسانیان
 (۴) الف و ب: هخامنشیان و ساسانیان

۱۰۵- کدام شکل استفاده از کتاب‌های تاریخ محلی، تکنگاری و عمومی را در آثار مورخان عصر صفوی (۱) و دوره قاجار

(۲) را به درستی نشان داده است؟

۱۰۶- کدام مورد درباره علل و روند جنگ‌های صلیبی، درست است؟

- (۱) پیشرفت‌های علمی و فرهنگی و رفاه اقتصادی بالای اروپاییان و آشنایی آنان با تمدن مسلمانان، موجب پیشرفت‌های سریع آنان شد.
- (۲) با تصرف بخش‌های وسیعی از اندلس توسط مسیحیان، انگیزه و روحیه صلیبیان برای شرکت در نبرد علیه مسلمانان، دوچندان کرد.
- (۳) اگرچه مسلمانان در جنگ‌های صلیبی پیروز شدند، اما نتوانستند سرزمین‌های خود را به‌طور کامل حفظ کنند و بخش‌هایی از آن در دست صلیبیان باقی ماند.
- (۴) به دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف مسلمان به بخش‌های غربی اروپا، این سرزمین‌ها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعددی مواجه شد.

۱۰۷- در کدام مورد، زمان وقوع رویدادهای تاریخ صدر اسلام، به درستی مقایسه شده است؟

- الف: ارسال نامه‌های پیامبر (ص) به پادشاهان ایران، روم، غسان و مصر
 ب: مأموریت حضرت علی (ع) برای ابلاغ سوره برائت
 پ: فراهم آمدن زمینه مساعد برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز
 ت: ورود هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب از هر سو به مدینه و پذیرش اسلام
- (۱) «پ» بر «الف» و «ت» بر «ب» مقدم است.
 (۲) «الف» بر «ب» و «ت» بر «پ» مقدم است.
 (۳) «ب» بر «ت» و «پ» بر «الف» مقدم است.
 (۴) «پ» بر «ت» و «ب» بر «الف» مقدم است.

- ۱۰۸- کدام عبارتهای درباره «تصوف» و «صوفی‌گری»، درست است؟
 الف: در دوران مغولان و تیموریان، فعالیت طریقت‌های صوفیانه در ایران به‌طور چشمگیری افزایش یافت.
 ب: طریقت صفوی، یکی از طریقت‌های صوفیانه بود که در دوره ایلخانان شکل گرفت.
 پ: در دوران حکومت تیموریان، شیعیان و صوفیان با محدودیت و سخت‌گیری‌های خاصی مواجه بودند.
 ت: تسامح و تساهل دینی تیموریان باعث شد که بزرگان ایرانی، شامل دیوان‌سالاران و مشایخ صوفی، از این امر برای مسلمان کردن آنان بهره ببرند.
 (۱) «ب» و «ت» (۲) «الف» و «پ» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «پ»
- ۱۰۹- یک محقق پس از پژوهش درباره هنر و معماری دولت‌های اسلامی، نتایج پژوهش خود را به‌صورت زیر دسته‌بندی کرده است. هر کدام از این ویژگی‌ها به ترتیب، به کدام دولت تعلق دارد؟
 الف: علاقه به مظاهر شکوه و جلال، موجب توسعه هنرهای تزیینی و معماری شد.
 ب: برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری
 پ: ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند.
 ت: استفاده از نقوش انسانی، گیاهی، جانوری و هندسی برای تزیین بناهای مذهبی و غیرمذهبی.
 (۱) سلجوقیان - صفویان - غزنویان - مغولان (۲) غزنویان - سلجوقیان - مغولان - ایلخانان
 (۳) صفویان - صفویان - فاطمیان - مغولان (۴) فاطمیان - صفویان - ایلخانان - سلجوقیان
- ۱۱۰- کدام اقدامات دوره قاجار نتیجه خاص عملکرد امیرکبیر بود؟
 الف: نشر روزنامه برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم
 ب: تلاش برای احیای صنایع دستی ایران
 پ: تأسیس مدرسه برای فراهم کردن شرایط سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه
 ت: فراهم کردن زمینه ترجمه کتاب‌های مورخان اروپایی برای گسترش تاریخ‌نگاری نوین
 (۱) «ب» - «ت» (۲) «ب» - «پ» (۳) «الف» - «ت» (۴) «الف» - «ب»
- ۱۱۱- کدام موارد درباره جایگاه و نقش صدراعظم و وزیر در تاریخ ایران اسلامی، درست نیست؟
 الف: با افزایش قدرت سیاسی وزیران به تدریج شرایط برای احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران فراهم آمد. (دوره صفویه)
 ب: دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. (دوره سلجوقی)
 پ: در این دوره قدرت و نقش وزیر نسبت به دوره غزنوی به‌شدت کاهش یافت. (دوره خوارزمشاهی)
 ت: صدراعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور مداخله و اظهار نظر کند. (دوره قاجار)
 (۱) «ب» - «ت» (۲) «الف» - «پ» (۳) «الف» - «ت» (۴) «ب» - «پ»
- ۱۱۲- کدام موارد درباره سوابق رضاخان قبل از رسیدن به پادشاهی در آذر ۱۳۰۴ هـ. ش، درست است؟
 الف: در سمت وزارت جنگ با دسیسه‌چینی و حمایت انگلستان، موقعیت خود را تثبیت کرد.
 ب: پیش از نخست‌وزیری، با سرکوب شورش خزل و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر محبوبیت او افزایش یافت.
 پ: به‌عنوان مهره نظامی کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ در مقام فرمانده ارتش، لقب «سردار سپه» نام گرفت.
 ت: در مقام وزارت جنگ پیشنهاد کرد به‌جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود.
 (۱) «الف» - «پ» (۲) «ب» - «ت» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ب» - «ت»
- ۱۱۳- درباره وقایع دوران نخست‌وزیری شریف‌امامی کدام گزینه بیان درستی دارد؟
 (۱) در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ مردم تهران بی‌اعتنا به اخطارها و هشدارهای رژیم در میدان ژاله تجمع کردند اما دژخیمان پهلوی مردم را به گلوله بستند و جمع زیادی از آنان را به شهادت رساندند.
 (۲) در روزهای تاسوعا و عاشورا میلیون‌ها تن از مردم در شهرهای مختلف، از جمله تهران، با شرکت در تظاهراتی مسالمت‌آمیز سقوط حکومت پهلوی و برقراری حکومت اسلامی را فریاد زدند.
 (۳) با گسترش قیام، در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد. اما این تدبیر ثمری نداشت.
 (۴) در دی‌ماه ۱۳۵۶ بعد از انتشار مقاله توهین‌آمیز در روزنامه اطلاعات، مردم قم قیام کردند اما مأموران حکومتی آن‌ها را به خاک و خون کشیدند.

۱۱۴- در پژوهشی تحت عنوان «عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج» موارد زیر مطرح شده است. در این میان کدام گزینه به مطالب درستی اشاره دارد؟
الف: درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

ب: به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، درمانی و تفریحی عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.
(۱) در صورتی که «ب» تدوین فرضیه و «الف» نتیجه‌گیری باشند، لازم است در حدفاصل این دو گام، اطلاعات لازم از منابع و روش‌های مختلف گردآوری شود.
(۲) در صورتی که «ب» بیان مسئله و «الف» گردآوری اطلاعات به روش میدانی باشد، لازم است در حدفاصل این دو گام با توجه به مسئله، پیشنهادها و خردهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش ارائه شود.
(۳) در صورتی که «ب» جمع‌آوری اطلاعات و «الف» پردازش اطلاعات باشد، ضروری است پیش از این دو گام، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق ارائه گردد.
(۴) در صورتی که «ب» تدوین فرضیه و «الف» پردازش اطلاعات باشد، ضروری است پیش از این دو گام، سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران مورد مطالعه قرار گیرد.

۱۱۵- کدام مورد مطابق با مشخصات دریای معرفی شده در متن زیر، تدوین و تنظیم شده است؟

«از جمله دلایل اهمیت این دریا می‌توان به تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز، ویژگی‌های خاص محیط‌زیست، گردشگری و صید ماهی به‌ویژه ماهیان خاویاری اشاره کرد.»

(۱) بیخه آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است و مساحت آن با توجه به تغییرات سطح آب، متفاوت است.
(۲) بشروی آب اقیانوس هند به دره‌های زاگرس، خلیجی هلالی شکل در طول شرقی - غربی پدید آورده است.
(۳) این دریا بر زندگی مردم ساحل‌نشین تأثیر بسیاری دارد و مشاغل گوناگونی از جمله صیادی و پرورش ماهی و میگو را به‌وجود آورده است.
(۴) این دریا دارای ویژگی‌ها و قابلیت‌های منحصر به فرد از جمله جنس ساحل، عمق مناسب دریا و امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر است.

۱۱۶- کدام مورد عبارت زیر را در خصوص انواع آب‌وهوای ایران، به درستی کامل می‌کند؟

«آب‌وهوای به ترتیب دارای ویژگی هستند.»

(۱) گرم و خشک و شرجی - اختلاف شدید دما و میانگین دمای بالای سالیانه
(۲) گرم و شرجی و گرم و خشک - رطوبت نسبی بالا و اعتدال دما در طول سال
(۳) معتدل حرری و کوهستانی - پوشش گیاهی غنی و فقر پوشش گیاهی
(۴) کوهستانی و گرم و خشک - بارندگی اندک و خشکی هوا

۱۱۷- با توجه به حمل و نقل آبی کدام گزینه بیان درستی ندارد؟

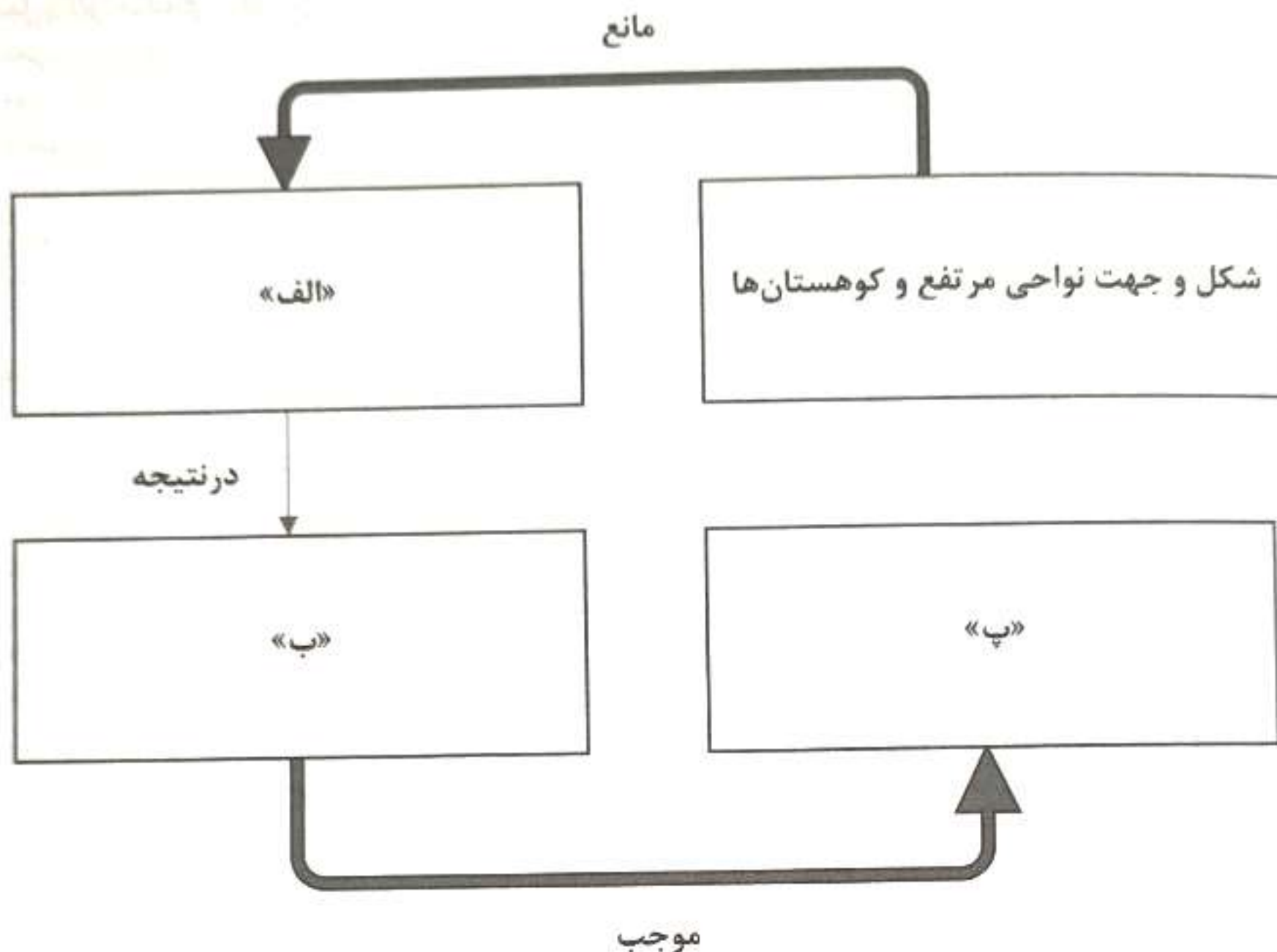
(۱) حدود ۹۵ درصد تجارت جهانی از نظر وزن کالاهایی که جابه‌جا می‌شوند، از طریق حمل و نقل دریایی صورت می‌گیرد.
(۲) کانتینرها که از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند، سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را افزایش می‌دهند.
(۳) کشتی‌های کروز کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.
(۴) در حمل و نقل آبی هزینه احداث بنادر و اسکله‌ها و تجهیزات بنادر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها زیاد هستند.

۱۱۸- با بررسی موارد «الف» و «ب»، کدام گزینه درست است؟

الف: هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند.
ب: تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

(۱) هرچه از منطقه ساوان به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی بیشتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شود.
(۲) اقوام متعددی در افغانستان زندگی می‌کنند و ناحیه‌بندی کردن این کشور براساس قومیت‌ها، کاری بسیار دشوار است.
(۳) در چهل سال اخیر، با ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در اطراف شهر تهران، نواحی صنعتی و بازرگانی پیرامون این شهر شکل گرفته است.
(۴) ناحیه‌بندی طبیعی کانادا براساس جنس خاک، کار دشواری است؛ زیرا عوامل وحدت و همگونی در این نواحی یکسان است.

۱۱۹- کدام عبارت، موارد «الف»، «ب» و «پ» در تصویر زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

- ۱) برخورد توده‌های هوا با یکدیگر در اطراف کوه - تشکیل ابر و پایین آمدن دمای توده هوای اطراف کوه - بارندگی کوهستانی
 - ۲) گرم شدن توده هوا از هوای مجاور خود - تشکیل ابر و پایین آمدن دمای توده هوای اطراف کوه - بارندگی همرفتی
 - ۳) حرکت عمودی توده هوای مرطوب - بالا رفتن هوا به طرف قله و کاهش دمای آن - بارندگی جبهه‌ای
 - ۴) حرکت افقی توده هوای مرطوب - بالا رفتن توده هوا به طرف قله و کاهش دمای آن - بارندگی ناهمواری
- ۱۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه دربارهٔ چگونگی فعالیت‌های اقتصادی، به درستی تدوین شده است؟

الف: فعالیت‌های نوع سوم اقتصادی
ب: فعالیت‌های نوع اول اقتصادی

ب: فعالیت‌های نوع چهارم اقتصادی
ت: فعالیت‌های نوع دوم اقتصادی

- ۱) در کشور ایران، فعالیت‌های نوع «ب» و «ت»، به دو گونه دستی و ماشینی تقسیم می‌شود و بخش دولتی در این زمینه سرمایه‌گذاری می‌کند.
- ۲) در کشور ایران، فعالیت «پ»، ناظر بر تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف است که در نهایت در «ب» و «الف» مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۳) وجود برخی مشکلات سبب شده که ایران در «پ»، به واردات وابسته باشد و از طرف دیگر تلاش می‌کند تا بتواند به پیشرفت در زمینه «ب» دست یابد.
- ۴) برخلاف «الف» و «پ»، ایران در زمینه‌های «ب» و «ت» به شکوفایی بسیار رسیده و می‌توان گفت حتی، زیرساخت اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

۱۲۱- کدام مورد با متن زیر مطابقت دارد؟

«در سال ۱۹۴۵ میلادی، پس از پایان جنگ جهانی دوم و سال‌ها سیطرهٔ ژاپن بر شبه‌جزیرهٔ کره، این کشور به دو کشور کرهٔ شمالی و کرهٔ جنوبی تقسیم شد.»

- ۱) مرزهایی که با تکیه بر شرایط فرهنگی، گروه‌های انسانی متفاوت را از یکدیگر جدا می‌کنند. (مرزهای تطبیقی)
- ۲) مرزهایی که از قبل بوده و بعدها مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته است. (مرزهای پیشتاز)
- ۳) مرزهایی که بدون در نظر گرفتن شرایط فرهنگی و اشتراکات زبانی و قومی، کشوری را دو تکه می‌کنند. (مرزهای تحمیلی)
- ۴) مرزهایی که گروه‌های انسانی را که از نظر قومی، زبانی و دینی متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند. (مرزهای غیرطبیعی)

۱۲۲- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«حمل و نقل جاده‌ای و لوله‌ای ...»

- ۱) به ترتیب دارای بیشترین میزان تلفات نسبت به سایر شیوه‌ها و مناسب برای انتقال فرآورده‌های نفتی، گاز و مواد پتروشیمی و مواد معدنی هستند.
- ۲) به‌طور مشترک مناسب برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی هستند که اولی برای کالا و مسافر و دومی برای انتقال مایعات کاربرد دارد.
- ۳) به‌طور مشترک دارای الیئندگی کم برای محیط‌زیست و نیازمند مراقبت و پایش دائمی برای جلوگیری از سوانح و حوادث هستند.
- ۴) به ترتیب دارای انعطاف بیشتر از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و مناسب برای انتقال حجم عظیمی از مایعات به‌صورت شبانه‌روزی و مقرون به‌صرفه هستند.

۱۲۳- نمودار داده‌شده، آب‌نگار سیل را در یک حوضه آبخیز نشان می‌دهد:

«در این حوضه، حدود ۱۱ ساعت باران باریده، اما آب جاری شده در رود در نتیجه بارش، تا ۲۰ ساعت بعد از شروع بارش ادامه داشته است.»

الف: سیل در این رود حدود چه ساعتی آغاز شده است؟

ب: سیل در چه ساعتی خاتمه یافته است؟

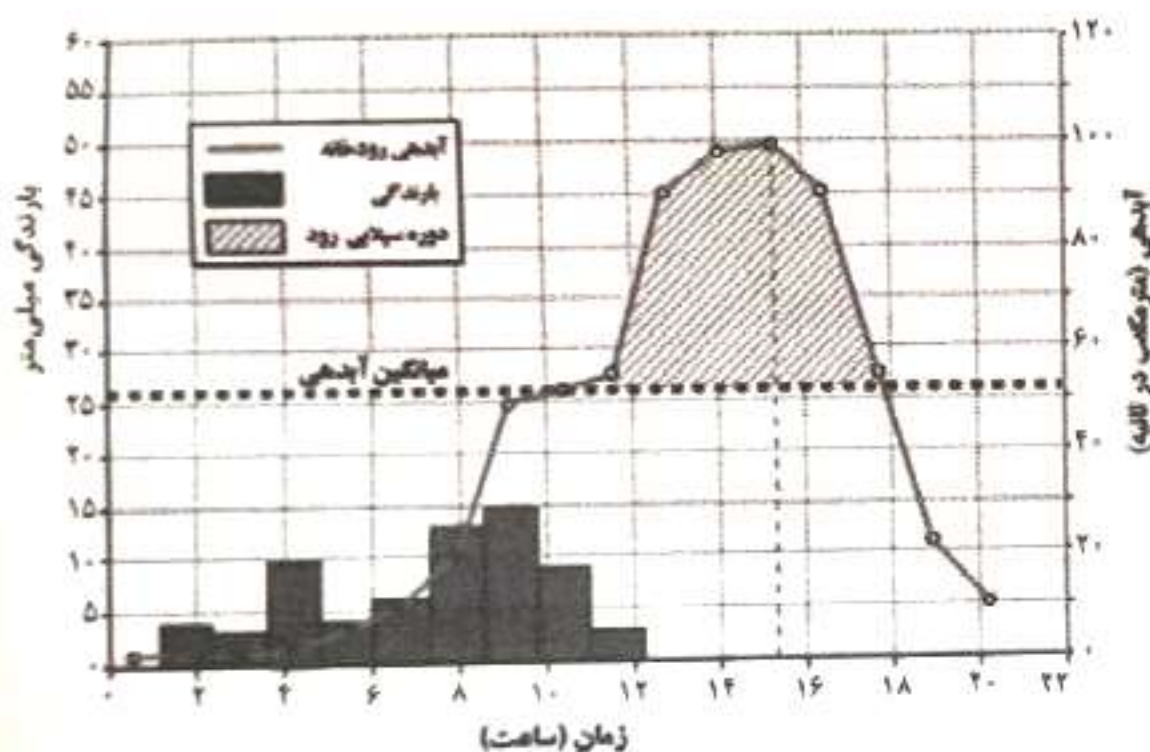
پ: اوج آبدهی رود در این سیل حدود چه ساعتی بوده است؟

۱) الف: ۱۱ - ب: ۱۸ - پ: ۳۰: ۱۵

۲) الف: ۱۴ - ب: ۲۰ - پ: ۱۴

۳) الف: ۹ - ب: ۲۰ - پ: ۲۰

۴) الف: ۱۳ - ب: ۱۶ - پ: ۳۰: ۱۵

۱۲۴- شهر «الف» روی نصف‌النهار ۹۰ درجه شرقی و شهر «ب» روی نصف‌النهار ۳۵ درجه غربی قرار دارد؛ به ترتیب:

الف: اختلاف ساعت این دو شهر چقدر است؟

ب: اگر ساعت در شهر «ب» ۱۹ باشد، ساعت در شهر «الف» چند است؟

۱) الف: ۸:۲۰ - ب: ساعت ۱۰:۴۰ صبح

۲) الف: ۸:۰۵ - ب: ساعت ۸:۳۰ صبح

۳) الف: ۸:۲۰ - ب: ساعت ۳:۲۰ صبح

۴) الف: ۳:۲۰ - ب: ساعت ۱۵:۴۰ بعدازظهر

۱۲۵- کدام مورد مطابق با مشخصات شهرها و روستاهای ایران در متن زیر، تدوین و تنظیم شده است؟
«شوراها برای جلب همکاری و مشارکت مردم در مدیریت شهرها و روستاها پدید آمده‌اند. اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا با رأی مردم انتخاب می‌شوند.»

- ۱) در نظام سیاسی فدرال حکومت و توزیع قدرت در سرزمین دو سطح دارد؛ یکی سطح ملی و دوم سطح منطقه‌ای.
- ۲) چون منابع و امکانات و خدمات به‌طور عادلانه توزیع نمی‌شوند، نابرابری را می‌توان در سطح زمین و فضایی که انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند، مشاهده کرد.
- ۳) با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند، نواحی سیاسی به انواع مختلف تقسیم می‌شوند.
- ۴) بازتوزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت، متناسب با ظرفیت زیستی با تأکید بر تأمین منابع و با هدف توزیع متعادل صورت می‌گیرد.

۱۲۶- اگر رابطهٔ مصادیق دو مفهوم کلی «الف» و «ب» به گونه‌ای باشند که مصادیق مشترکی به نام «ج» داشته باشند اما در عین حال، هر کدام هم مصادیق اختصاصی خود را داشته باشند، کدام گزینه با توجه به رابطه «غیر ج» با «ب»، کاذب است؟

- (۱) بعضی غیر ج، ب است.
- (۲) بعضی ب، غیر ج نیست.
- (۳) هیچ ب، غیر ج نیست.
- (۴) بعضی غیر ج، ب نیست.

۱۲۷- کدام گزینه از نظر طبقه‌بندی مفاهیم، درست است؟

- (۱) جسم < جسم نامی < جسم نامی حساس
- (۲) موجود زنده < جانور < جاندار
- (۳) مربع < مستطیل < لوزی
- (۴) وسیله نقلیه < اتومبیل < لاستیک

۱۲۸- کدام بیت زیر، بیانگر یک استدلال قیاسی است؟

- (۱) سبک مغزی کز اسباب جهان بر خویش می‌بالد / چو حمالی است کز بار گران بر خویش می‌بالد
- (۲) همچو آن شخص درشت خوش سخن / در میان ره نشاند او خاربن
- (۳) افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- (۴) باز گویم نه که دوران حیات این همه نیست / سعدی امروز تحمل کن و فردای دگر

۱۲۹- اگر متداخل عکس مستوی یکی از مقدمات قیاسی، «بعضی الف ق است» باشد و «ق» حدوسط آن قیاس باشد، کدام گزینه نمی‌تواند به‌عنوان نتیجهٔ قیاس قرار بگیرد؟

- (۱) بعضی الف م است.
- (۲) بعضی م الف است.
- (۳) هر د الف است.
- (۴) هیچ الف د نیست.

۱۳۰- با توجه به قضیهٔ «این فرد یا چشم دارد یا نابینا است.» به کذب کدام گزینه می‌توان پی برد؟

- (۱) بعضی نابیناها چشم دارند.
- (۲) هیچ دارای چشمی نابینا نیست.
- (۳) بعضی نابیناها، دارای چشم نیستند.
- (۴) بعضی دارای چشم‌ها، نابینا هستند.

۱۳۱- مغالطهٔ «مسموم کردن چاه» در کدام عبارت به چشم می‌خورد؟

- (۱) هر کسی آزاد است که قوانین این تیم را نپذیرد. اما اگر نپذیرفتید دیگر در این تیم جای ندارید.
- (۲) تو خیلی باهوش‌تر از این حرفا بودی که بخواهی درگیر کلاهبرداری اینترنتی بشی. تو دیگه چرا؟
- (۳) باید در این جشنواره‌ای که فیلم من را حتی نامزد دریافت جایزه هم نمی‌کند، تخته کرد.
- (۴) اگر بخواهید به این رفتارهای زننده ادامه دهید، نمی‌گذاریم حتی آب خوش از گلویتان پایین برود.

۱۳۲- کدام عبارت نشان‌دهندهٔ موضوعاتی در حیطةٔ «فلسفه مضاف» است؟

- (۱) این عبارت ارسطو که «فلاطون برای من عزیز است، اما حقیقت عزیزتر است.» تأکیدی بر استقلال اندیشه و روش معرفت فلسفی است.
- (۲) براساس نظر مشائیان از جمله ابن‌سینا تمایلات بعد روحی و معنوی، همان فضایی هستند که عمل به آن‌ها آسان نیست.
- (۳) پارمنیدس با نگاه هنرمندانه و ظریف خود به فلسفه، حقیقت جهان را با هست ثابت بدون تغییر می‌داند که جاودانه است.
- (۴) با توجه به متون هندو می‌توان گفت، با نگاه کردن، گوش دادن و اندیشیدن به خود است که هر چه که هست شناخته می‌شود.

۱۳۳- کدام گزینه بیانگر عبارت «درستی» است؟

- (۱) افرادی که در امور اساسی و باورها می‌اندیشند هم ممکن است در انتخاب اهداف دچار لغزش شوند.
- (۲) با تحلیل طرز فکر و عقاید دیگران قطعاً می‌توان به اهداف و معنای زندگی آن‌ها پی برد.
- (۳) باورهای آدمی که همان فلسفه او هستند، نقش تعیین‌کننده‌ای در هدف زندگی برای هر کس دارند.
- (۴) آنان که کمتر به امور بنیادین می‌اندیشند، در انتخاب هدف دقت‌نظر چندانی ندارند و نمی‌توانند به معنای درستی برسند.

۱۳۴- بازتاب منطقی پی بردن انسان به خطاها و اشتباهات خود، این است که

- (۱) متوجه محدود بودن شناخت انسان شویم.
- (۲) به امکان شناخت برای انسان معترف شویم.
- (۳) انسان در برخی شناخت‌ها دچار تناقض می‌شود.
- (۴) در برخی موارد به تدریج به معرفت می‌رسیم.

۱۳۵- کدام مورد را صرفاً می‌توان به آگوست کنت و پیروان او در معرفت‌شناسی نسبت داد؟

- (۱) حس و تجربه، انسان را به واقعیت اشیاء می‌رساند و ملاکی برای بررسی علمی امور است.
- (۲) نمی‌توانیم هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم و باید به دنبال رسیدن به فواید در کارها باشیم.
- (۳) با استفاده از تجربه‌گرایی می‌توان به شناخت‌های معتبری دست یافت.
- (۴) در کنار استفاده از حس و تجربه، می‌توان از شهود معنوی نیز برای رسیدن به معرفت بهره برد.

۱۳۶- اگر بخواهیم اصلی‌ترین نکتهٔ دیدگاه «صدرالمطالین» دربارهٔ حقیقت انسان را در قالب یک تمثیل بیان کنیم، کدام گزینه یاریگر ما خواهد بود؟

- (۱) پدر و پزشک بودن یک شخص.
- (۲) قیچی و پارچه برای خیاط.
- (۳) رابطهٔ میان پروانه و کرم ابریشم.
- (۴) ماشین و اجزاء سازنده‌اش مثل موتور.

۱۳۷- کدام مورد می تواند بیانگر نتیجه دو دیدگاه اخلاقی با معیارهای متفاوت باشد؟

- (۱) آنچه برای خود می پسندی برای دیگران هم پسند.
 - (۲) در انجام امور مختلف، ابتدا باید وجدان خود را قاضی کنیم.
 - (۳) آنچه موجب تمیز دادن خوبی و بدی نزد انسان می شود، عقل است.
 - (۴) فعل اخلاقی نسبت به افراد و موقعیت های مختلف می تواند دچار تغییر شود.
- ۱۳۸- حمل «دارای اشتراک لفظ» بر «حرف» با حمل بیان شده در کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) سه ضلعی بر مثلث
 - (۲) سرد بر زمستان
 - (۳) منحنی بر دایره
 - (۴) رشدکننده بر پاندا
- ۱۳۹- کدام یک از عبارتهای زیر مورد تأیید هیوم و فلاسفه مسلمان درباره منشأ درک رابطه علیت است؟

- (۱) علیت امری واقعی و انکارناپذیر است که در ذهن هم تداعی می شود.
 - (۲) تجربه انسان را به واقعیت نمی رساند و به همین دلیل درک علیت، تجربی نیست.
 - (۳) انسان پس از شکل گیری ذهن و با استناد به بدیهیات عقلی می تواند علیت را درک کند.
 - (۴) حس و تجربه موجب ادراک تکرار و توالی پدیده ها می شود اما نمی تواند درک علیت را به ارمغان آورد.
- ۱۴۰- پذیرش کدام مورد به معنای عدم درک درست از اصل وجوب علی و معلولی در مواردی است که علت، متشکل از مجموعه عوامل است؟

- (۱) علت ناقصه، شرط لازم برای وجود معلول است.
 - (۲) همیشه وجوب و ضرورت بر وجود، مقدم است.
 - (۳) علت ناقصه، شرط لازم برای وجود معلول است.
 - (۴) بدون وجود علت ناقصه، معلول حتماً موجود نمی شود.
- ۱۴۱- خاستگاه و منشأ دیدگاه فلاسفه مسلمان درباره لزوم معناداری زندگی، پذیرفتن کدام مطلب است؟

- (۱) وجود و واقعیت، منشأ اثر و برطرف کننده نیازها است.
 - (۲) عقل بر تمام ابزارهای معرفت، مقدم است و باید همه چیز را با عقل پذیرفت.
 - (۳) اعتقاد به خدا در نهاد هر کس قرار دارد و بدون آن دوام و بقای موجودات به خطر می افتد.
 - (۴) باور به خدا و ایمان به او زندگی را از تاریکی نجات می دهد و دریچه حقیقت را به روی انسان می گشاید.
- ۱۴۲- کدام گزینه با توجه به مراحل رشد عقلی از نظر فیلسوفان مسلمان، نادرست است؟

- (۱) عقل فعال پس از عقل بالملکه و پیش از عقل بالمستفاد قرار دارد.
 - (۲) عقل بالملکه آمادگی کسب دانش ها و علوم را به انسان می دهد.
 - (۳) انسان در اولین مرحله عقلی هیچ چیز را درک نمی کند.
 - (۴) توان حل مسائل مختلف در زمینه های علمی به عقل بالمستفاد بر می گردد.
- ۱۴۳- چرا فارابی را «معلم ثانی» خوانده اند؟ از مون وی ای پی

- (۱) سبک زندگی، ساده زیستی و قناعت پیشگی در شخصیت معنوی او
 - (۲) آشنایی با میراث فلسفی یونان و ساده کردن نکات پیچیده فلسفی
 - (۳) آشنایی عمیق با تعالیم اسلام، فلسفه یونان باستان و عرضه در یک نظام فلسفی جدید
 - (۴) وسعت اطلاعات و نبوغ سرشار در آثار علمی و فلسفی
- ۱۴۴- براساس آثار و تألیفات بوعلی سینا می توان گفت:

- (۱) کتاب نجات بیانگر ابواب حکمت به زبان فارسی است.
 - (۲) بخش الهیات شفا بیان مختصری در فلسفه است.
 - (۳) دانشنامه علایی، دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی اوست.
 - (۴) اشارات و تنبیهات مشتمل بر آخرین دیدگاه های ابن سینا در حکمت است.
- ۱۴۵- کدام گزینه بیانگر مقدمات ملاصدرا برای اثبات وحدت حقیقت وجود است؟

- (۱) وجود یکی است و آنچه از تکرر و تعدد در جهان به نظر می رسد، واقعیت ندارد.
- (۲) وجود و نور هویت و معنای مشترک و واحد دارند و تفاوتی با هم ندارند.
- (۳) وجود واحد است اما دارای درجات و شدت و ضعف های مختلف می باشد.
- (۴) وجود، اصیل و واقعی است و وجه اشتراک همه اشیا است.

۱۴۶- کدام گزینه در بردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف: «واقع‌بینی، اطمینان و دلگرمی به موفقیت اقتصادی»، یادآور کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق است؟
 ب: هدف از تأسیس شرکت‌های «تعاونی» چیست؟
 پ: «احمد کارمند مغازه آقای حسنی است. آقای حسنی علاوه بر احمد، پنج کارمند دیگر نیز دارد که حقوق آن‌ها را ماهیانه پرداخت می‌کند.» کدام گزینه در رابطه با ایشان درست است؟

(۱) الف: پرانگیزه

ب: انجام فعالیت‌های غیرسودآور و خیریه

پ: چون احمد کارآفرین نیست، سازمان تولیدی هم ندارد و سازمان تولید آقای حسنی شخصی است.
 (۲) الف: خوش‌بین

ب: بهبود وضعیت اقتصادی اعضای جامعه

پ: احمد و تمامی کارمندان مغازه، در برابر سود یا زیان آن مسئول هستند و باید در برابر بدهی‌ها و دعاوی پاسخگو باشند.
 (۳) الف: خوش‌بین

ب: بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ

پ: سازمان تولید مغازه آقای حسنی با توجه به حقوق‌بگیر بودن دیگران، شخصی است و احمد در سود و زیان شریک نیست.
 (۴) الف: پرانگیزه

ب: کاهش ریسک کسب‌وکار و افزایش ضریب موفقیت اقتصادی

پ: تمامی کارمندان در کسب‌وکار شرکتی مشغول فعالیت هستند و میزان حقوق آن‌ها بدون توجه به سود و زیان محاسبه می‌شود.

۱۴۷- یک بنگاه اقتصادی با ۸ نیروی متخصص IT و یک مدیر اجرایی و تیم تبلیغات خود، توانسته است ۱۲,۰۰۰ واحد از محصولات خود را به فروش برساند. با توجه به اطلاعات جدول زیر عملکرد یک‌ساله این بنگاه چگونه است؟

تعداد محصولات تولیدشده: ۱۴,۰۰۰ عدد	حقوق سالیانه همه کارمندان IT: ۴۰۰ میلیون تومان
هزینه مواد اولیه سالیانه: ۱۲۰ میلیون تومان	هزینه استهلاک سالیانه: ۴۰ میلیون تومان
قبوض سالیانه کارگاه: ۳۵ میلیون تومان	هزینه ماهانه بیمه هر یک از کارمندان: ۴ میلیون تومان
حقوق سالیانه مدیران: ۱۲۰ میلیون تومان	تعداد نیروهای تبلیغات: ۷ نفر
قیمت فروش هر محصول: ۸ میلیون ریال	حقوق ماهیانه هر فرد در تیم تبلیغات: ۵ میلیون تومان

(۱) ۹,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود

(۲) ۷,۶۹۷,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود

(۳) ۶,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان

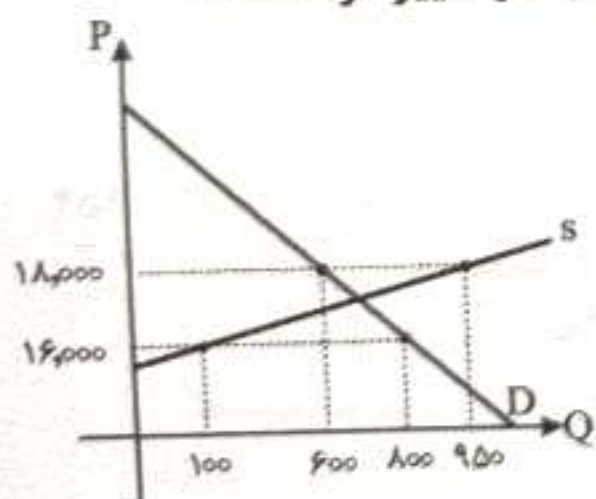
(۴) ۶,۷۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان

۱۴۸- با توجه به نمودار موجود، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

الف: وضعیت بازار در قیمت ۱۶,۰۰۰ تومان چگونه است؟

ب: حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۸,۰۰۰ تومان نسبت به ۱۶,۰۰۰ تومان چقدر تغییر کرده است؟

پ: با تحلیل این نمودار، کدام نتیجه‌گیری درست است؟

(۱) ۷۰۰ واحد کمبود تقاضا - ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ تومان افزایش یافته - در قیمت ۱۸,۰۰۰ تومان با ۳۵۰ واحد مازاد تولید در بازار مواجه هستیم در حالی که در قیمت ۱۶,۰۰۰ هیچ کالایی در بازار بلااستفاده نخواهد ماند؛ بنابراین قیمت ۱۶,۰۰۰ برای تولیدکنندگان بهتر از ۱۸,۰۰۰ تومان است.

(۲) ۷۰۰ واحد مازاد تقاضا - ۹,۲۰۰,۰۰۰ تومان افزایش یافته - تمایل تولیدکنندگان به عرضه کالا با اندکی تغییر در قیمت (یعنی افزایش از ۱۶ هزار به ۱۸ هزار) به شدت افزایش یافته در حالی که میزان تقاضا کاهش چشمگیری نداشته؛ بنابراین قیمت ۱۸,۰۰۰ برای این محصول از ۱۶,۰۰۰ تومان مناسب‌تر است.

(۳) ۷۰۰ واحد کمبود عرضه - ۹,۲۰۰,۰۰۰ تومان کاهش یافته - در قیمت ۱۸,۰۰۰ تومان با ۳۵۰ واحد مازاد تولید در بازار مواجه هستیم در حالی که در قیمت ۱۶,۰۰۰ هیچ کالایی در بازار بلااستفاده نخواهد ماند؛ بنابراین قیمت ۱۶,۰۰۰ برای تولیدکنندگان بهتر از ۱۸,۰۰۰ تومان است.

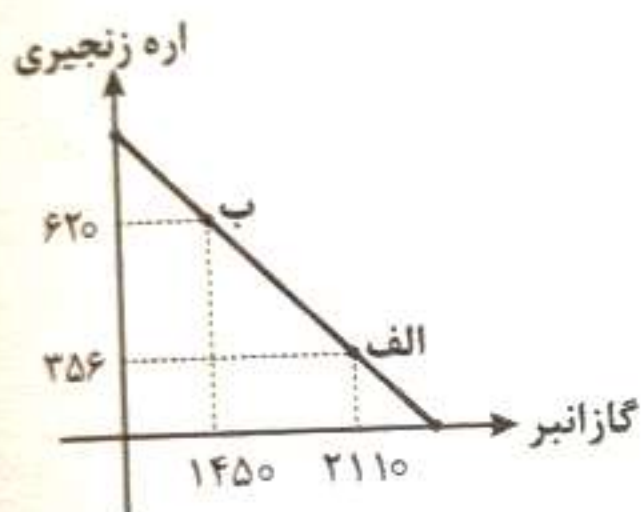
(۴) ۷۰۰ واحد مازاد عرضه - ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ تومان افزایش یافته - تمایل تولیدکنندگان به عرضه کالا با اندکی تغییر در قیمت به شدت افزایش یافته در حالی که میزان تقاضا کاهش چشمگیری نداشته؛ بنابراین قیمت ۱۸,۰۰۰ برای این محصول از ۱۶,۰۰۰ تومان مناسب‌تر است.

۱۴۹- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

الف: کدام گزینه در خصوص «هزینه فرصت» درست است؟

- ب: یک بنگاه اقتصادی قصد دارد بدون افزایش حجم تولید، سود خود را افزایش دهد. کدام راهکار را پیشنهاد می‌کنید؟
- (۱) الف: تمامی منافعی که انسان از اولویت دوم خود در ازای انتخاب اولویت اول، از آن صرف‌نظر می‌کند با عنوان هزینه فرصت معرفی می‌شود.
ب: با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری و تعیین قیمت مناسب و جست‌وجوی بازارهای مناسب
- (۲) الف: از آن جایی که هزینه فرصت موجب نادیده گرفتن منافع انتخاب‌های بعدی می‌شود، نباید در تصمیم‌گیری‌های ما اثرگذار باشد و توجه به آن شود.
ب: با صرفه‌جویی از طریق به کارگیری عوامل تولید ارزان‌قیمت و تعیین قیمت مناسب
- (۳) الف: افراد با انتخاب بهترین و ارزشمندترین گزینه خود، امکان بهره‌مندی از منافع انتخاب‌های بعدی را از دست می‌دهند. هزینه فرصت به مجموع هزینه‌های موارد انتخاب‌نشده اشاره دارد.
ب: با انتخاب بازارهای خارجی از طریق بازاریابی و همچنین تعیین هزینه‌های بالا برای فروش کالا
- (۴) الف: مفهوم هزینه فرصت را می‌توانید پولی تصور کنید که در چاه عمیق افتاده است و دیگر قابل دسترسی نیست.
ب: با کاهش هزینه‌های تولید و افزایش ظرفیت و توان تولید

۱۵۰- نمودار موجود، منحنی قید بودجه یک شرکت بازرگانی در تهیه و خرید دو گروه کالایی را ترسیم نموده است. به ترتیب از راست به چپ:

الف: هزینه فرصت حرکت از نقطه «ب» به سمت نقطه «الف» چقدر است؟

ب: قیمت هر واحد گازانبر چقدر است؟ (کل بودجه شرکت ۶ میلیارد تومان و

قیمت هر واحد اره زنجیری ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان است.)

(۱) ۲۶۴ دستگاه اره زنجیری - ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) ۲۶۴ دستگاه اره زنجیری - ۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۶۶۰ عدد گازانبر - ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۴) ۶۶۰ عدد گازانبر - ۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۱- کدام گزینه به درستی نقش دولت، در یک «اقتصاد بازاری» را بیان نموده است؟

- (۱) دولت با اعمال قوانین و نظارت دقیق بر قیمت‌گذاری کالاها و خدمات سعی در ایفای کامل نقش اقتصادی خود دارد.
- (۲) دولت با حمایت و دفاع از مالکیت خصوصی، می‌کوشد تا تعاملات اقتصادی را بر پایه میزان سرمایه به نحوی شکل دهد تا کسانی که قدرت خرید بالاتری دارند، از حق تصاحب بیشتری برخوردار شوند.
- (۳) دولت با احیای حق کارگران برای تعیین سازوکارهای حاکم بر میدان بازی اقتصاد، در تلاش است تا نیروی حیات اقتصادی ناشی از کار مولد را در مقابل هر سلطه دیگری مصون بدارد.
- (۴) دولت در قالب بودجه، برنامه‌های خود برای انجام وظایفی همچون بهبود عملکرد بازار و ارائه کالاهای عمومی را با توجه به درآمدهایش تبیین می‌نماید.

۱۵۲- کدام گزینه می‌تواند به درستی جاهای خالی را تکمیل کند؟

الف: برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد، باید

ب: تصمیم در مورد تولید میان گزینه‌های مختلف مثل تولید مربای هویج یا آلبالو از نوع تصمیمات است و تصمیم در مورد تولید میزان تولید مربا با توجه به منابع و منافع از نوع تصمیمات می‌باشد.

(۱) الف: تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه‌ای که شما انتخاب کردید، منافع بیشتر از هزینه‌ها است، این امر بیانگر قانون پنجم در اصول انتخاب درست است.

ب: انتخاب از میان گزینه‌های مختلف، چه مقدار از هر چیز

(۲) الف: منابع کمیاب باید شناخته شود و در کنار این موضوع، باید به این امر نیز توجه داشت که نمی‌توانیم عصای جادویی تکان دهیم و منابعی را خلق کنیم چرا که انسان فاقد قدرت خلق اشیا است و این امر بیانگر قانون اول در اصول انتخاب درست است.

ب: انتخاب از میان گزینه‌های مختلف، چه مقدار از هر چیز

(۳) الف: با مقایسه منافع و هزینه‌های هر انتخاب، فرد باید به این نتیجه برسد که منافع گزینه مدنظر وی از هزینه‌های آن بیشتر است سپس دست به انتخاب بزند، قانون پنجم از اصول انتخاب درست بیانگر همین امر است.

ب: منطقی با توجه به هزینه‌ها و منافع هر گزینه، منطقی با توجه به منابع کمیاب

(۴) الف: مطابق قانون دوم از اصول انتخاب درست، در هر گزینه علاوه بر هزینه‌های مستقیم و موجود باید هزینه‌های پنهان یا همان هزینه‌های از دست‌رفته نیز مورد توجه باشد تا انتخاب به بهترین شکل ممکن باشد.

ب: منطقی با توجه به هزینه‌ها و منافع هر گزینه، منطقی با توجه به منابع کمیاب

۱۵۳- نمونه‌های بیان شده، به ترتیب با کدام مزیت ارتباط دارند:

- الف: کشور زامبیا برای استخراج یک تن مس به ۱۰ ساعت و برای برداشت ۲۵ کیلوگرم ذرت به ۲۰ ساعت نیروی کار نیاز دارد.
 ب: استخراج نفت در عربستان به سادگی و تنها با ایجاد حفره‌ای در زمین انجام می‌شود، در حالی که دستیابی به نفت در کشورهای دیگر، به فرآیند اکتشافی قابل توجه و فناوری‌های پرهزینه احتیاج دارد.
 پ: در بنگلادش برای تولید یک توپ پارچه به ۸۰ ساعت نیروی کار احتیاج است که کمتر از ساعات کاری مورد نیاز برای همین میزان تولید در پاکستان است.
 ت: برای تولید قهوه در گواتمالا از تولید مقدار کمتری پنبه باید صرف‌نظر کرد.

- (۱) مزیت مطلق - مزیت نسبی - مزیت نسبی - مزیت مطلق
 (۲) مزیت نسبی - مزیت مطلق - مزیت مطلق - مزیت نسبی
 (۳) مزیت نسبی - مزیت مطلق - مزیت نسبی - مزیت مطلق
 (۴) مزیت مطلق - مزیت نسبی - مزیت مطلق - مزیت نسبی

۱۵۴- اگر سهم افراد جامعه A، از درآمد ملی تنها ۵ درصد باشد و طبق گزارش، این کمترین سهم از درآمد ملی جامعه باشد؛ در حالی که پردرآمدترین افراد این جامعه توانسته باشند، ۲۰ درصد از سهم درآمد ملی را به خود اختصاص دهند؛ الف: با توجه به جدول زیر که مربوط به کشور B می‌باشد، توزیع درآمد در کدام کشور نامناسب‌تر است؟ ب: شاخص توزیع درآمد کشور A چه میزان است؟ آزمون وی ای پی

- (۱) B - ۴
 (۲) B - ۱۱
 (۳) A - ۴
 (۴) B - ۱۱

کشور B	
سه‌م دهک اول	۳ درصد
سه‌م دهک پنجم	۱۲ درصد
سه‌م دهک دهم	از ۷ برابر سهم دهک اول کشور A، ۲ واحد کمتر

۱۵۵- چند مورد از موارد زیر، در محاسبه تولید ناخالص داخلی ایران لحاظ می‌گردند؟

- آقای تاجیک راننده اتوبوس است.
- مهسا وسایل برقی که قبلاً خریداری کرده و کمتر استفاده می‌کند را در سایت فروش اینترنتی قرار داده است.
- حسن یک کارگر ساختمانی با ملیت افغانی است که در یک پروژه ساختمانی مربوط به شهرداری فعالیت می‌کند.
- آقای محسنی یکی از تولیدکنندگان موفق پوشاک در کشور، پس از مهاجرت تولیدی خود را به سوریه منتقل کرده است.
- آقای سلطانی، کشاورزی است که سالانه ۱۰ تن گوجه به کارخانه رب‌سازی فروخته است.
- لیلا تصمیم گرفته به جای فرستادن فرزندش به مدرسه، خود در خانه به او مهارت‌های مختلف بیاموزد.
- نسیم چند وقتی است که در خانه شمع درست می‌کند و آن‌ها را به دوستان و اطرافیش از طریق سایتی که تلغ قوانین دولت است می‌فروشد.

- (۱) «شش» (۲) «پنج» (۳) «چهار» (۴) «سه»

۱۵۶- کل جمعیت کشوری ۴۵ میلیون نفر است؛ که جمعیت زیر ۱۵ سال آن ۱۵ میلیون نفر و تعداد جمعیت بالای ۱۵ سال آن که جویای کار نیستند ۱۰ میلیون نفر است. این درحالی است که میزان افراد شاغل این جامعه ۱۰ میلیون نفر اعلام شده است. با توجه به این اطلاعات به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف: جمعیت افراد بیکار
 ب: نرخ اشتغال

- (۱) ۱۰ میلیون نفر - ۵ درصد
 (۲) ۵ میلیون نفر - ۱۰ درصد
 (۳) ۱۰ میلیون نفر - ۵۰ درصد
 (۴) ۵ میلیون نفر - ۱ درصد

۱۵۷- حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرمایند: «تدبیر درست، مال اندک را افزایش می‌دهد و برنامه‌ریزی نادرست، مال فراوان را نابود می‌کند». مفهوم «تدبیر» در کدام یک از مراحل چهارگانه بودجه‌ریزی پررنگ‌تر از بقیه موارد دیده می‌شود؟

- (۱) مشخص کردن جریان‌های درآمدی
 (۲) فهرست هزینه‌های متغیر و ثابت دوره‌ای
 (۳) مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌ها
 (۴) کاهش هزینه‌های غیرضروری یا به کارگیری فرصت‌های افزایش درآمد

۱۵۸- کدام گزینه، به درستی ترتیب انجام فرآیند «خرید مقایسه‌ای» را بیان کرده است؟

- (۱) تعریف مسئله ← ارزیابی ← تعیین معیارها ← فهرست گزینه‌ها ← تصمیم‌گیری
 (۲) تعریف مسئله ← تعیین معیارها ← فهرست گزینه‌ها ← تصمیم‌گیری ← ارزیابی
 (۳) تعریف مسئله ← فهرست گزینه‌ها ← تعیین معیارها ← ارزیابی ← تصمیم‌گیری
 (۴) تعریف مسئله ← تصمیم‌گیری ← تعیین معیارها ← فهرست گزینه‌ها ← ارزیابی

۱۵۹- جدول زیر تغییرات شاخص cpi را در سه سال متوالی نشان می‌دهد. کالایی که در انتهای سال اول ۵,۰۰۰ تومان قیمت دارد، در ابتدای سال‌های دوم و سوم قیمت آن چقدر است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

درصد تغییرات cpi در سال‌های مختلف		
اول	دوم	سوم
۱۱%	۱۰%	۹%

(۲) ۵,۰۰۰ - ۵,۹۹۵

(۱) ۵,۰۰۰ - ۵,۵۰۰

(۴) ۶,۱۰۵ - ۶,۷۱۵

(۳) ۵,۵۰۰ - ۵,۹۹۵

۱۶۰- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

الف: برای محاسبه «حجم پول در گردش»، کدام مورد را باید نادیده بگیریم؟

ب: در علم اقتصاد، به کدام مورد «نرخ تورم» می‌گویند؟

پ: نوسانات نرخ ارز، چگونه بر اقتصاد کشور اثر می‌گذارد؟

(۱) الف: چک پول

ب: درصد کاهش سالانه میزان تولید

پ: بر میزان تولیدات داخلی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش میزان تولید و در پی آن منجر به رکود می‌شود.

(۲) الف: سپرده‌های دیداری

ب: درصد افزایش سالانه سطح عمومی قیمت‌ها

پ: بر میزان تولیدات داخلی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش میزان تولید و در پی آن منجر به رکود می‌شود.

(۳) الف: حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت

ب: درصد افزایش سالانه سطح عمومی قیمت‌ها

پ: بر ارزش پول ملی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

(۴) الف: شبه پول

ب: درصد کاهش سالانه میزان تولید

پ: بر ارزش پول ملی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

داندود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - جامع نوبت پنجم
(۱۴۰۳/۰۴/۱۲)

علوم انسانی

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

 @sanjesheducationgroup

 @sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۱ درست است

ضلع مربع را x در نظر می‌گیریم. مساحت مربع و مثلث را بر حسب x می‌نویسیم:

$$\text{مساحت مربع} = x^2 \quad \text{مساحت مثلث} = \frac{1}{2}(2x) = x$$

تابع مورد نظر را تشکیل داده و بیشترین مقدار آن را محاسبه می‌کنیم.

$$y = \frac{3}{2}x - \frac{1}{4}x^2 \Rightarrow y = -\frac{1}{4}x^2 + \frac{3}{2}x \quad x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{\frac{3}{2}}{2(-\frac{1}{4})} = 3$$

$$y_{\max} = -\frac{1}{4}(3)^2 + \frac{3}{2}(3) = -\frac{9}{4} + \frac{9}{2} = \frac{9}{4} = 2,25$$

۲. گزینه ۴ درست است.

اگر شیر A استخر را در x ساعت پر کند، شیر B استخر را در $x+15$ ساعت پر می‌کند. به این ترتیب در مدت یک ساعت،

شیر A، $\frac{1}{x}$ و شیر B، $\frac{1}{x+15}$ و دو شیر با یکدیگر، $\frac{1}{18}$ استخر را پر می‌کنند. معادله را تشکیل داده و حل می‌کنیم.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+15} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{x+15+x}{x(x+15)} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{2x+15}{x^2+15x} = \frac{1}{18}$$

$$x^2 + 15x = 36x + 270 \Rightarrow x^2 - 21x - 270 = 0 \Rightarrow (x-30)(x+9) = 0 \Rightarrow x = 30, x = -9$$

مدت زمان نمی‌تواند منفی باشد؛ بنابراین $x = 30$ قابل قبول است. شیر A کل استخر را در ۳۰ ساعت پر کند، بنابراین

$$40 \text{ درصد ظرفیت خالی استخر را در مدت } \frac{40}{100}(30) \text{ ساعت، یعنی } 12 \text{ ساعت پر می‌کند.}$$

۳. گزینه ۲ درست است.

در نمایش زوج مرتبی تابع، زوج مرتب‌هایی که مؤلفه اول یکسان دارند باید دارای مؤلفه‌های دوم مساوی باشند.

$$b+1=12 \Rightarrow b=11 \quad a^2=4 \Rightarrow a=\pm 2$$

در نمایش پیکانی تابع، اگر از یک عضو چند پیکان خارج شده باشد، باید مقادیر انتهایی پیکان‌ها مساوی باشند.

$$2c+1=b \Rightarrow 2c+1=11 \Rightarrow 2c=10 \Rightarrow c=5$$

اگر $a=2$ باشد، به عضو $x=2$ از مجموعه اول، دو عضو متمایز $b=11$ و 9 از مجموعه دوم نسبت داده می‌شود که در

این صورت g تابع نخواهد بود؛ بنابراین $a=-2$ قابل قبول است. به این ترتیب داریم: $c-a=5-(-2)=7$

۴. گزینه ۳ درست است.

با استفاده از مختصات نقطه $(0,-1)$ ، مقدار b را به دست می‌آوریم:

$$y = 2x^2 + ax + b \xrightarrow{(0,-1)} -1 = 2(0)^2 + a(0) + b \Rightarrow b = -1$$

با استفاده از طول نقطه رأس $x_S = -2$ ، مقدار a را به دست می‌آوریم:

$$y = 2x^2 + ax - 1 \Rightarrow x_S = -\frac{a}{2(2)} = -2 \Rightarrow a = 8$$

برای تعیین طول نقاط برخورد سهمی $y = 2x^2 + 8x - 1$ با نمودار تابع $f(x) = c$ ، ضابطه توابع را مساوی یکدیگر قرار

می‌دهیم.

$$2x^2 + 8x - 1 = c \Rightarrow 2x^2 + 8x - 1 - c = 0$$

اندازه پاره خط AB، با قدرمطلق اختلاف ریشه‌های معادله فوق برابر است.

و می‌دانیم قدر مطلق اختلاف ریشه‌های معادله درجه ۲، $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ به دست می‌آید؛ پس:

$$2x^2 + 8x - 1 - c = 0 \quad \Delta = 8^2 - 4(2)(-1-c) = 64 + 8 + 8c = 72 + 8c$$

$$\overline{AB} = |x_1 - x_2| = 7 \Rightarrow \frac{\sqrt{72 + 8c}}{2} = 7 \Rightarrow \sqrt{72 + 8c} = 14 \Rightarrow 72 + 8c = 196 \Rightarrow 8c = 124$$

$$\Rightarrow c = 15,5$$

اکنون می‌توانیم حاصل bc را به دست آوریم:

$$bc = -1 \times 15,5 = -15,5$$

۵. گزینه ۴ درست است.

ضابطه تابع f را به صورت $f(x) = mx + h$ در نظر می‌گیریم. شیب دو خط موازی با یکدیگر مساوی است. شیب خط $X + 2Y = 6$ را به دست می‌آوریم:

$$x + 2y = 6 \Rightarrow 2y = -x + 6 \xrightarrow{\div 2} y = -\frac{1}{2}x + 3 \Rightarrow m = -\frac{1}{2} \Rightarrow f(x) = -\frac{1}{2}x + h$$

با استفاده از $f(2) = 4$ ، عرض از مبدأ f را هم به دست می‌آوریم:

$$f(x) = -\frac{1}{2}x + h \xrightarrow{f(2)=4} -\frac{1}{2}(2) + h = 4 \Rightarrow h = 5 \Rightarrow f(x) = -\frac{1}{2}x + 5$$

محدوده برد تابع f را به دست می‌آوریم:

$$-8 \leq x \leq 10 \xrightarrow{\times -\frac{1}{2}} -5 \leq -\frac{1}{2}x \leq 4 \xrightarrow{+5} 0 \leq -\frac{1}{2}x + 5 \leq 9 \Rightarrow 0 \leq y \leq 9$$

کمترین مقدار برد تابع f، برابر با صفر است.

۶. گزینه ۲ درست است.

ضابطه تابع درآمد را به دست می‌آوریم:

$$R(x) = x(10000 - 2x) = -2x^2 + 10000x$$

ضابطه تابع سود را به دست می‌آوریم:

$$P(x) = R(x) - C(x) = -2x^2 + 10000x - (125000 + 10000x) = -2x^2 + 9000x - 125000$$

بیشترین سود را محاسبه می‌کنیم:

$$P(x) = -2x^2 + 9000x - 125000 \quad x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{9000}{2(-2)} = 2250$$

$$y_{\max} = -2(2250)^2 + 9000(2250) - 125000 = 10000000$$

۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست است. (ریاضی و آمار (۱) - ص ۷۷)

(۲) نادرست است؛ زیرا متغیرهایی که با واژه تعداد شروع می‌شوند، در مقیاس کمی نسبتی اندازه‌گیری می‌شوند.

(ریاضی و آمار (۱) - ص ۸۰)

(۳) درست است. (ریاضی و آمار (۱) - ص ۹۳)

(۴) درست است. (ریاضی و آمار (۱) - ص ۱۱۲)

۸. گزینه ۴ درست است.

مجموع داده‌ها با حاصل ضرب تعداد داده‌ها در میانگین برابر است.

$$17 + 7 + 8 + k + 14 + 15 = 6 \times 13 \Rightarrow 61 + k = 78 \Rightarrow k = 17$$

داده ۱۷ که دو بار تکرار شده، مُد است. با حذف مُد، انحراف معیار را محاسبه می‌کنیم:

$$x_i : 7, 8, 14, 15 \quad \bar{x} = 11$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(7-11)^2 + (8-11)^2 + (14-11)^2 + (15-11)^2}{4}} = \sqrt{\frac{50}{4}} = \sqrt{12.5} \approx 3.5$$

۹. گزینه ۲ درست است.

گزاره اصلی یک گزاره شرطی است. گزاره شرطی در صورتی نادرست است که دارای مقدم درست و تالی نادرست باشد. از طرفی گزاره مقدم، یک ترکیب عطفی است و فقط در صورتی درست است که هر دو گزاره تشکیل‌دهنده درست باشند؛ بنابراین:

محسن معلم ریاضی است: (درست)

محسن ساکن شیراز است: (درست)

محسن در دبیرستان محراب تدریس می‌کند: (نادرست)

بررسی گزاره‌ها:

الف) گزاره «محسن ساکن شیراز نیست» نادرست است و ترکیب عطفی آن با هر گزاره‌ای، دارای ارزش نادرست است.

ب) گزاره «محسن در دبیرستان محراب تدریس نمی‌کند» درست است و ترکیب فصلی آن با هر گزاره‌ای، دارای ارزش درست است.

پ) گزاره «محسن در دبیرستان محراب تدریس می‌کند» نادرست است؛ بنابراین گزاره شرطی موردنظر به انتهای مقدم درست است. گزاره‌های «ب» و «پ» دارای ارزش درست هستند.

۱۰. گزینه ۴ درست است.

برای آنکه تابع f همانی باشد، باید ضریب X مساوی با عدد ۱ باشد:

$$2(a-3) = 1 \Rightarrow 2a - 6 = 1 \Rightarrow 2a = 7 \Rightarrow a = \frac{7}{2}$$

برای آنکه تابع g ثابت باشد، باید ضریب X صفر باشد:

$$2b - 3 = 0 \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

حاصل عبارت موردنظر را به دست می‌آوریم:

$$\left. \begin{aligned} f(x) &= x \xrightarrow{b=\frac{3}{2}} f\left(-\frac{1}{b}\right) = f\left(-\frac{2}{3}\right) = -\frac{2}{3} \\ g(x) &= [-a] \xrightarrow{a=\frac{7}{2}} g(x) = \left[-\frac{7}{2}\right] = [-3.5] = -4 \Rightarrow g(c) = -4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f\left(-\frac{1}{b}\right) + g(c) = -\frac{2}{3} - 4 = -\frac{14}{3}$$

۱۱. گزینه ۱ درست است.

در دامنه $-5 \leq x < -2$ با استفاده از مختصات نقطه $(-2, 0)$ و ضابطه $f(x) = -\frac{4}{3}x + b$ مقدار b را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = -\frac{4}{3}x + b \Rightarrow 0 = -\frac{4}{3}(-2) + b \Rightarrow b = -\frac{8}{3}$$

می‌دانیم $f(x) = c$ تابع ثابت و نمودار آن خط افقی با شیب صفر است. با توجه به نمودار متوجه می‌شویم در دامنه $0 < x \leq -1$ مقدار تابع $f(x) = 2$ است. بنابراین $c = 2$ و $a = -1$ هستند.

$x = -b = \frac{8}{3}$ در دامنه $x \geq 0$ قرار دارد. برای محاسبه $f(-b)$ از ضابطه سوم استفاده می‌کنیم.

$$f(x) = [x] - a \quad (x \geq 0) \xrightarrow{a=-1} f(x) = [x] + 1 \Rightarrow f(-b) = f\left(\frac{8}{3}\right) = \left[\frac{8}{3}\right] + 1 = 2 + 1 = 3$$

اکنون می‌توانیم حاصل عبارت مورد نظر را محاسبه کنیم:

$$c \times f(-b) = 2 \times f\left(\frac{8}{3}\right) = 2 \times 3 = 6$$

۱۲. گزینه ۳ درست است.

عبارت $\text{sign}(x) + \text{sign}(-x)$ همواره مساوی صفر است. نیمساز ناحیه اول و سوم نمودار تابع همانی است. بنابراین طول و عرض نقطه با یکدیگر برابر است.

$$(b + \sqrt{3}, \text{sign}(x) + \text{sign}(-x)) = (b + \sqrt{3}, 0) \xrightarrow{y=x} b + \sqrt{3} = 0 \Rightarrow b = -\sqrt{3}$$

حاصل عبارت موردنظر را به دست می آوریم:

$$A = |b + 1| + |1 - b| = |-\sqrt{3} + 1| + |1 + \sqrt{3}| \xrightarrow{\substack{-\sqrt{3} + 1 < 0 \\ 2 < 1 + \sqrt{3} < 3}} A = \sqrt{3} - 1 + 2 = \sqrt{3} + 1$$

۱۳. گزینه ۴ درست است.

اشتراک دامنه توابع f و g مجموعه $\{\sqrt{3}, \sqrt{2}, \sqrt{5}, \sqrt{3}\}$ است. دامنه تابع $\frac{f}{g-1}$ به صورت $\{3, \sqrt{2}, \sqrt{5}\}$ داده شده است.

$X = \sqrt{3}$ در دامنه تابع $\frac{f}{g-1}$ وجود ندارد. می توان نتیجه گرفت به ازای $X = \sqrt{3}$ ، مخرج کسر یعنی $(g-1)$ صفر می شود.

$$D_{\left(\frac{f}{g-1}\right)} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) - 1 = 0\} \Rightarrow$$

$$\{3, \sqrt{2}, \sqrt{5}\} = \{3, \sqrt{2}, \sqrt{5}, \sqrt{3}\} - \{x \mid g(x) - 1 = 0\} \Rightarrow g(\sqrt{3}) - 1 = 0 \Rightarrow g(\sqrt{3}) = 1 \Rightarrow a = 1$$

توابع f و g را نوشته و در اشتراک دامنه آن ها، اعضای بُرد تابع $f+g$ را محاسبه می کنیم:

$$f = \{(2, -1), (3, -1), (\sqrt{2}, 2), (\sqrt{3}, 3), (\sqrt{5}, 0)\}$$

$$g = \{(3, 4), (\sqrt{2}, -1), (-3, 0), (\sqrt{5}, -3), (\sqrt{3}, 1)\}$$

$$(f+g)(3) = -1 + 4 = 3 \qquad (f+g)(\sqrt{2}) = 2 - 1 = 1$$

$$(f+g)(\sqrt{3}) = 3 + 1 = 4 \qquad (f+g)(\sqrt{5}) = 0 - 3 = -3$$

بُرد تابع $f+g$ مجموعه $\{-3, 1, 3, 4\}$ می باشد و مجموع اعضای آن برابر با ۵ است.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

جمعیت فعال سال ۱۴۰۳ را محاسبه می کنیم:

$$5000 - \frac{2}{100}(5000) = 4900$$

برای آن که نرخ بیکاری به ۵ درصد برسد، باید در کل n شغل جدید ایجاد کنیم.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow 5 = \frac{1200 - n}{4900} \times 100 \Rightarrow 5 = \frac{1200 - n}{49} \Rightarrow$$

$$5 \times 49 = 1200 - n \Rightarrow n = 955$$

با احداث کارخانه ۳۵۰ شغل تأمین می شود. برای رسیدن به ۹۵۵ شغل، باید ۶۰۵ شغل دیگر نیز ایجاد شود.

۱۵. گزینه ۲ درست است.

برای آنکه عدد موردنظر زوج باشد، باید رقم یکان آن زوج باشد.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline & & & 3 \\ \hline \end{array}$$

۰, ۲, ۸

برای آنکه عدد زوج موردنظر بزرگتر از ۵۰۵۰ باشد، باید رقم هزارگان آن یکی از ارقام ۷, ۸, ۹ باشد.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline 3 & & & 3 \\ \hline \end{array}$$

۷, ۸, ۹

شرطی در مورد غیرتکراری بودن ارقام ذکر نشده است؛ بنابراین دو رقم باقی مانده، هر یک از ۶ رقم $\{0, 2, 3, 7, 8, 9\}$ می تواند باشد.

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \square & \square & \square & \square \\ \hline 3 & 6 & 6 & 3 \\ \hline \end{array} \Rightarrow n(A) = 3 \times 6 \times 6 \times 3 = 324$$

۱۶. گزینه ۱ درست است.

راننده می‌تواند در هر یک از ۳ ماه فصل بهار متولد شده باشد. سرنشین کنار راننده باید در یکی از ۹ ماه فصل‌های تابستان، پاییز یا زمستان به دنیا آمده باشد. سرنشین سوم می‌تواند در یکی از ۱۰ ماه باقیمانده سال به دنیا آمده باشد. سرنشین چهارم باید در همان ماه تولد مربوط به سرنشین سوم متولد شده باشد.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3 \times 9 \times 10 \times 1}{12 \times 12 \times 12 \times 12} = \frac{5}{384}$$

۱۷. گزینه ۴ درست است.

عبارت مجموعه‌ای هر یک از پیشامدهای A و B را می‌نویسیم:

$$C = \{x \in S \mid (x \in A \wedge x \in B)\} \Rightarrow C = (A \cap B)$$

$$D = \{x \in S \mid (x \notin A \vee x \in B')\} \Rightarrow D = (A' \cup B')$$

پیشامد (DUC) را تعیین می‌کنیم:

$$(D \cup C) = ((A' \cup B') \cup (A \cap B)) = S$$

۱۸. گزینه ۲ درست است.

جمله چهارم دنباله بازگشتی را محاسبه می‌کنیم:

$$a_2 = 2a_1 + (-1)^1 = 2(3) - 1 = 5$$

$$a_3 = 2a_2 + (-1)^2 = 2(5) + 1 = 11$$

$$a_4 = 2a_3 + (-1)^3 = 2(11) - 1 = 21$$

جمله نهم دنباله حسابی نیز مساوی ۲۱ است. مجموع هفده جمله ابتدایی دنباله حسابی را محاسبه می‌کنیم:

$$a_9 = 21 \Rightarrow a_1 + 8d = 21$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{17} = \frac{17}{2}(2a_1 + (17-1)d) = \frac{17}{2}(2a_1 + 16d) = \frac{17}{2} \times 2(a_1 + 8d)$$

$$= 17 \times 21 = 357$$

۱۹. گزینه ۳ درست است.

با استفاده از اطلاعات مسئله، نسبت مشترک و جمله اول دنباله را محاسبه می‌کنیم.

$$a_7 = 8a_5 \Rightarrow a_1 \times r^6 = 8a_1 \times r^4 \xrightarrow{\div(a_1 r^4)} 1 = 8r^2 \Rightarrow r^2 = \frac{1}{8} \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$a_1 = \frac{2}{3}r = \frac{2}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{3}$$

مجموع ۱۰ جمله ابتدایی دنباله را محاسبه می‌کنیم:

$$S_n = a_1 \times \frac{1-r^n}{1-r} \Rightarrow S_{10} = \frac{1}{3} \times \frac{1 - (\frac{1}{2})^{10}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{3} \times \frac{1 - \frac{1}{1024}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{3} \times \frac{1023}{1024} = \frac{1}{3} \times \frac{2 \times 1023}{1024} = \frac{341}{512}$$

۲۰. گزینه ۲ درست است.

با استفاده از قوانین توان و توان‌های گویا، مقدار A را محاسبه می‌کنیم:

$$A = \frac{\sqrt[3]{2^5} \times 2\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \xrightarrow{\sqrt[3]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}} A = \frac{2^{\frac{5}{3}} \times 2^1 \times 2^{\frac{1}{2}}}{2^{\frac{1}{2}}} = \frac{2^{\frac{19}{6}}}{2^{\frac{1}{6}}} = 2^3 = 8$$

ریشه سوم A^2 را محاسبه می‌کنیم:

$$A = 8 \Rightarrow A^2 = 64 \Rightarrow \sqrt[3]{A^2} = \sqrt[3]{64} = \sqrt[3]{4^3} = 4$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۲ درست است.

- رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی از ویژگی‌های نثر سده‌های پنجم و ششم یعنی دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان است.
 - تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.
 - تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴ و ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

- بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن، شکایت از روزگار، بیان ناخرسندی فرزائگان از اوضاع زمانه خویش و طرح نابسامانی‌های اجتماعی از مضامین برجسته شعر این دوره‌اند.
- بررسی گزینه‌ها:

- در گزینه «۱» شکایت از روزگار، در گزینه «۲» بریدن از دنیا و توجه به آخرت و در گزینه «۴» بدبینی نسبت به دنیا دیده می‌شود.
 - ولی گزینه «۳» توصیف طبیعت و زیبایی آن است که از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی و دوره اول شعر است.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۴ درست است.

طبقه‌بندی شعر براساس نظریه ارسطو:

- براساس نام نویسنده؛ مانند سبک فردوسی، سبک بیهقی
 - براساس زمان و دوره اثر؛ مانند سبک دوره غزنوی
 - براساس موضوع و نوع؛ مانند سبک عرفانی، سبک حماسی
 - براساس محیط جغرافیایی؛ مانند سبک آذربایجانی، سبک خراسانی
 - براساس (به تناسب) مخاطب؛ مانند سبک تعلیمی، سبک فکاهی
 - براساس هدف؛ مانند سبک تعلیمی، سبک فکاهی
 - براساس قلمرو دانشی؛ مانند علمی و فلسفی
- (علوم و فنون ادبی (۱) - صفحات ۶۱ و ۶۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

متن‌های ادبی با تصنع و تکلف همراه است.

- (علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۸۵؛ سطح دشواری: آسان)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی:

- در شعر برخی از شاعران شاخص این دوره، استفاده از آرایه‌های ادبی از جمله تشبیه بسیار رواج دارد. تلمیح نیز در مضمون‌سازی نقش فعالی دارد. حسن تعلیل، حس آمیزی، تمثیل و اسلوب معادله نیز از دیگر آرایه‌های پرکاربرد این سبک‌اند.
 - استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ نیز در شعر این دوره رایج است.
 - در بیت گزینه «۱» هیچ‌یک از ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی دیده نمی‌شود.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) در مصراع اول آرایه حسن تعلیل دیده می‌شود.

- (۳) در این بیت آرایه اسلوب معادله دیده می‌شود.

- (۴) در این بیت ردیف طولانی به‌کار رفته است.

- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

اصلاح عبارت:

گروهی از شاعران دوره بازگشت به قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی پرداختند؛ افرادی مانند صبا کاشانی، قآنی شیرازی و **سروش اصفهانی** از این گروه‌اند. گروه دیگر غزل‌سرایی را به سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی پیش گرفتند. شاعرانی مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و **مجمّر اصفهانی** از این گروه‌اند.
(علوم و فنون ادبی (۳) - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

جای پای خون (سید مهدی شجاعی) - در کوچه آفتاب (قیصر امین‌پور) - مدار صفر درجه (احمد محمود) - زیارت (جلال آل‌احمد) بررسی گزینه‌ها:

۱) سفر ششم (علی مؤذنی) - تنفس صبح (قیصر امین‌پور) - همسایه‌ها (احمد محمود) - خسی در میقات (جلال آل‌احمد)
۲) ضیافت (سیدمهدی شجاعی) - ظهر روز دهم (قیصر امین‌پور) - آتش خاموش (سیمین دانشور) - ارزیابی شتابزده (جلال آل‌احمد)
۳) ظهور (علی مؤذنی) - بی‌بال پریدن (قیصر امین‌پور) - آینه‌های دردار (هوشنگ گلشیری) - سه‌تار (جلال آل‌احمد)
۴) کشتی پهلوگرفته (سیدمهدی شجاعی) - آینه‌های ناگهان (قیصر امین‌پور) - زمین سوخته (احمد محمود) - دید و بازدید (جلال آل‌احمد)

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

اصلاح عبارت‌های نادرست:

ب) از ویژگی‌های نثر دوره مقاومت روی آوردن به **داستان کوتاه** و ترجمه آثار داستانی آمریکای لاتین است.
ت) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب اسلامی ابتدا، **سیاسی** و در مرحله بعد **اجتماعی** است.
ث) در شعر سنتی دوره انقلاب تقلید از سبک عراقی و **خراسانی** و تمایل به آن‌ها زیاد است.
(علوم و فنون ادبی (۳) - درس‌های ۷ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۲ درست است.

تشبیه‌ها: شهر شعر (اضافه تشبیهی)، شبستان شعر (اضافه تشبیهی)، گل زرد شمع (اضافه تشبیهی)، شاخه شمعدان (اضافه تشبیهی)، گلخانه تن (اضافه تشبیهی)
استعاره‌ها: دروازه‌های شعر: استعاره مکنیه (شعر همچون شهری است که دروازه دارد.) / پادشاه باستانی: استعاره مصرّحه از «معشوق» / نفس نسیم: استعاره مکنیه (نسیم همچون انسانی است که نفس دارد.) / سینّه پرده‌های حریر...: استعاره مکنیه (پرده‌های حریر همچون انسانی هستند که سینه‌شان می‌تپد.) / درخشیدن چشم: استعاره مکنیه (چشم همچون چراغی است که می‌درخشد.)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ و ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، «خطّ معشوق در قالب لفّ و نشر مرتّب و با استفاده از تشبیه، به «بنفشه» و «لب» معشوق نیز به «شکر» تشبیه شده است؛ یعنی از نظر شاعر، «خطّ معشوق، بنفشه است؛ و لب معشوق، شکر است».
بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر ابیات، لفّ و نشر نامرتّب (مشوّش) و آمیخته به تشبیه بلیغ اسنادی به‌کار رفته؛ یعنی دو پدیده، با استفاده از این آرایه‌ها، به دو پدیده دیگر مانند شده‌اند؛ به این شکل:

۱) روز، زر (طلای) سپید است؛ و شب، سیم (نقره) سیاه است.
۲) کمان اسد، قوس قُرح (رنگین کمان) است؛ و سر پیکان (نوک فلزی تیر) اسد، نیش عقرب است.
۴) چشم من دریای پرآب است؛ و دل من صحرای پرآتش است.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ / علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

استعارهٔ مکنیه: تن دین (نسبت دادن تن به دین، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است.) / مجاز: «خط» مجازاً به معنی «نوشته، مکتوب، نامه و ...» است. / کنایه: «سپه بودن خط عمر» کنایه از «گناهکار بودن» است. / ایهام تناسب: «خط» به دو معنا به کار رفته: ۱- نوشته، مکتوب، نامه (معنای اصلی و مورد نظر) ۲- موهای رسته بر صورت (معنای غیراصولی که با «خال» تناسب دارد.) / تضاد: سپید ≠ سیاه (سیاه)

بررسی آرایه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۱) استعارهٔ مکنیه: نسبت دادن صفات «دلتنگ و خندان» و نیز فعل‌های «آمدن» و «برخاستن» به غنچه، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است. / کنایه: «دلتنگ» کنایه از «غمگین و ناراحت» و «خندان بودن گل» نیز تعبیری کنایه‌آمیز از «شکفتن گل» است. / تضاد: رفتن ≠ آمدن / مجاز: ندارد / ایهام تناسب: در واژهٔ «به» (در مصراع اول) می‌توان ایهام تناسب در نظر گرفت؛ به این صورت: «به» ۱- بهتر (معنای اصلی و مورد نظر) ۲- میوهٔ به (معنای غیراصولی که با «باغ» تناسب دارد.)

(۲) استعارهٔ مکنیه: دست چرخ (نسبت دادن «دست» به چرخ، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است.) / کنایه: ندارد / مجاز: «نگین» مجازاً به معنی «انگشتری» است؛ ضمن آن که «دست» در مصراع دوم نیز می‌تواند مجازاً به معنی «انگشت» باشد. / ایهام تناسب: ندارد / تضاد: ندارد

(۴) استعارهٔ مکنیه: نسبت دادن عمل «گریه کردن، ماتم داشتن، در فکر بودن» به شمع، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است. / کنایه: «تار بودن (تاریک بودن) شب» کنایه از «دردمند بودن و غم و اندوه داشتن» است. / تضاد: «نیست ≠ است» و «صبح ≠ شب» / مجاز: ندارد. / ایهام تناسب: ندارد.

(ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

- تشخیص: نسبت دادن عمل «استادن (= ایستادن)» و «رفتن» به شمع، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است.
- واج‌آرایی: تکرار صامت «ن» (۷ بار) در کل بیت و نیز صامت‌های «ت» (۴ بار) و «س» (۳ بار) در مصراع دوم
- اسلوب معادله: مصراع دوم، معادل و مصداقی برای مصراع اول است و اجزای دو مصراع را می‌توان دوه‌دو به این صورت معادل هم قرار داد: «روشن‌دلان = شمع»؛ «در وطن ماندن = استادن»؛ «سفر کردن = گرم رفتن بودن»
- متناقض‌نما (پارادوکس): استادن و در عین حال گرم رفتن بودن، متناقض‌نماست.
- مراعات نظیر: بین «سفر و وطن» و نیز بین «شمع و گرم و روشن (در «روشن‌دلان»)» مراعات نظیر برقرار است.
- ایهام تناسب: «گرم رفتن بودن» به دو معنا به کار رفته: ۱- مشغول رفتن بودن (معنای اصلی و مورد نظر) ۲- گرم و پرحرارت بودن در اثر رفتن (تحلیل رفتن و آب شدن) (معنای غیراصولی که با «شمع و روشن (در «روشن‌دلان»)» تناسب دارد.
بررسی آرایه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۱) تشخیص: نسبت دادن «اشک ریختن و قهقه زدن (خندیدن)» به مینا (شیشه) - که مجازاً به معنی «جام شراب» است - استعارهٔ مکنیه و تشخیص است. / واج‌آرایی: تکرار صامت «ت» (۵ بار) و نیز صامت‌های «ب» و «ر» (هر کدام ۳ بار در مصراع اول) - که تا حدودی محسوس‌اند. / اسلوب معادله: مصراع دوم، معادل و مصداقی برای مصراع اول است؛ به این صورت: خندهٔ بی‌جا، گریهٔ بی‌اختیار را در پی دارد (خندهٔ بی‌جا سبب می‌شود که آدمی از خنده کردن و شادی خود پشیمان شود و به گریه بیفتد)؛ همان‌طور که قهقه مینا (جام شراب) با اشک ریختن آن همراه است. (اجزای دو مصراع را می‌توان دوه‌دو به این شکل معادل هم قرار داد: «خندهٔ بی‌جا = قهقه زدن»؛ «گریهٔ بی‌اختیار = اشک تلخ ریختن») / متناقض‌نما (پارادوکس): در هم پیوسته بودن اشک ریختن و قهقه زدن / مراعات نظیر: بین «خنده و قهقه (قهقه زدن)» و نیز بین «گریه و اشک» مراعات نظیر وجود دارد. / ایهام تناسب: ندارد
(۲) تشخیص: ندارد / واج‌آرایی: تکرار محسوس صامت «س» (۳ بار در مصراع اول) و مصوت بلند «ا» (۴ بار) و صامت «ر» (۳ بار) در مصراع دوم / اسلوب معادله: ندارد / متناقض‌نما (پارادوکس): ندارد / مراعات نظیر: بین «سنگ و شیشه» و نیز بین «مستی و شیشه» (مجازاً به معنی «جام شراب») مراعات نظیر هست. / ایهام تناسب: ندارد

۳) تشخیص: ندارد / واج آرایبی: تکرار صامت‌های «ت» (۷ بار در کل بیت) و مصوّت بلند «ی» (۵ بار در کل بیت) / اسلوب معادله: ندارد / متناقض‌نما (پارادوکس): ندارد / مراعات نظیر: بین «شمع و پرتو» و نیز بین «بخت (در «تیره‌بختی») و اقبال» مراعات نظیر وجود دارد. / ایهام تناسب: «از بلندی» به دو معنا به کار رفته: ۱- به سبب بلندی و داشتن جایگاه و مرتبه بلند (معنای اصلی و موردنظر) ۲- از محل بلند و مرتفع (معنای غیراصولی که با «پستی» (به معنای محل پست و کم‌ارتفاع) تناسب دارد. / همچنین «پستی» به دو معنا به کار رفته: ۱- پست و بی‌ارزش شدن (معنای اصلی و موردنظر) ۲- محل پست و کم‌ارتفاع (معنای غیراصولی که با «بلندی» (به معنای «محل بلند و مرتفع») تناسب و به گونه‌ای تضاد دارد. (ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۳. گزینه ۴ درست است.

در این ابیات، آرایه‌های «ایهام تناسب»، «کنایه»، «موازنه»، «ایهام»، «جناس تام» و «لفّ و نشر نامرتب (مشوّش)» به کار نرفته؛ بنابراین گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نادرست است.

بررسی آرایه‌های گزینه درست:

- نغمه حروف (واج آرایبی): تکرار محسوس صامت «ر» (۱۱ بار در بیت اول و ۵ بار در بیت دوم)، صامت «ن» (۸ بار در بیت اول و ۸ بار در بیت دوم)، صامت «ش» (۵ بار در بیت دوم)

- تشبیه: ۱- این (زرد گل = گل زرد) چو زرّین چشم (چشم زرّین و طلایی‌رنگ) است. ۲- آن (نسترن) چو سیمین‌گوش (گوش سیمین و نقره‌ای رنگ) است.

- لفّ و نشر مرتب: دو پدیده در بیت اول در قالب لفّ و نشر مرتب و آمیخته به تشبیه، به ترتیب به دو پدیده در بیت دوم مانند شده‌اند؛ به این شکل: زردگل - که روی خود را بر نسترن نهاده - چو زرّین چشم (چشم زرّین) است که بر آن چشم‌بند سیمین نهاده باشند؛ و از طرفی، نسترن - که زردگل را در کنار (آغوش) خود گرفته - چو سیمین‌گوش (گوش سیمین و نقره‌ای رنگ) است که گوشواره زرّین بر آن قرار دارد.

- تشخیص: نسبت دادن «روی (چهره)» به زردگل و نیز نسبت دادن «کنار (آغوش)» و عمل «در کنار گرفتن (در آغوش گرفتن)» به نسترن، استعاره مکنیه و تشخیص است.

بررسی سایر آرایه‌های ابیات:

- مراعات نظیر: بین «زردگل و نسترن»، «روی (چهره) و کنار (آغوش و بغل)»، «زرّین و سیمین»، «چشم و چشم‌بند»، «گوش و گوشوار» مراعات نظیر وجود دارد.

- جناس ناقص: بر، در (در بیت اول)

- استعاره: ۱- «سیمین چشم‌بند (چشم‌بند سیمین)» استعاره مصرّحه از «گل نسترن» که بر زردگل قرار گرفته ۲- «زرّین گوشوار» استعاره مصرّحه از «زرد گل» که در آغوش نسترن قرار دارد.

- تکرار: «زرد گل، بینی، نسترن» (در بیت اول) و «زرّین، گوش» (در بیت دوم)

(ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، آرایه‌های «تضاد، مجاز، ایهام، استعاره مصرّحه» به کار نرفته؛ بنابراین گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» غلط است. بررسی آرایه‌های گزینه درست:

- جناس تام: «لب» اول (لبه و کنار، ساحل)؛ «لب» دوم و نیز «لب» در واژه «نوش لبان» (عضوی از چهره)

- حسن تعلیل: دلیل وجود غنچه‌های بسیار بر ساحل رودخانه (دجله)، انعکاس فراوان نور لب‌های سرخ‌رنگ و غنچه‌گون زیبارویان است که سبب شده غنچه‌های بسیار بر ساحل دجله پدید بیاید.

- اغراق: اغراق در شدت و فراوانی نور یا درخشش لب‌های سرخ‌رنگ و غنچه‌گون زیبارویان

- کنایه: «نوش لبان» کنایه از «زیبارویان، معشوقگان زیبارو»

سایر آرایه‌های بیت:

- تشبیه گسترده: پشت زمین چون روی (چهره) فلک، غنچه غنچه (پر از غنچه) شده.

- واج آرایبی: تکرار محسوس صامت «ب» (۵ بار در مصراع اول) و صامت «ل» (۵ بار در کل بیت)

- تشخیص: نسبت دادن «روی» (چهره) به فلک، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است.
 - تناسب (مراعات نظیر): بین «فلک و زمین» می‌توان آرایهٔ تناسب قائل بود. (در ضمن، «روی» در مصراع دوم به معنای «چهره» است؛ بنابراین با واژهٔ «پشت»، آرایهٔ «تضاد» ایجاد نمی‌کند.)
 (ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۱ درست است.

در ابیات «ب»، «ث» و «ج»، به ترتیب، آرایه‌های «ترصیع»، «پارادوکس» و «اسلوب معادله» به کار نرفته است.
 بررسی آرایه‌ها در ابیات:
 الف) ایهام تناسب: «دستان» به دو معنی به کار رفته: ۱- حيله و فریب، مکر، ترفند (معنای اصلی و موردنظر) ۲- لقب زال - پدر رستم - (معنای غیراصلی که با «زال» تناسب دارد.) / تضاد: زال (پیر سفیدموی) ≠ طفل
 ب) کنایه: ۱- «دوخته چشم» کنایه از «کور، نابینا» ۲- «بسته گلو» کنایه از «لال، ساکت و خاموش» / ترصیع: ندارد
 پ) تضمین: شاعر حدیث «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ (صبر کلید گشایش در کارهاست)» را در مصراع دوم این بیت خود تضمین کرده است. / اشتقاق: صبر، صابران
 ت) حسن تعلیل: دلیل شکفته شدن گل، خمیازه کشیدن گل از سر بی‌نشاطی آن دانسته شده - که دلیلی غیرواقعی اما ادبی است. / تناسب: بین «گل و شکفته» و نیز بین «روی (چهره) و دل» تناسب برقرار است.
 ث) تلمیح: عبارت «دو نفخ صور» اشاره دارد به دمیدن حضرت اسرافیل (ع) در صور (شیپور) در قیامت برای برانگیختن مردگان (بعث) پس از مردن و میراندن آن‌ها (صَعَق) / پارادوکس: ندارد (شاعر با استفاده از آرایهٔ «لف» و نشر مرتب می‌گوید: در خشم ممدوح، زهر وجود دارد؛ و در رضای ممدوح، پادزهر وجود دارد. بنابراین زهر و پادزهر با هم به صورت یکجا جمع نشده‌اند تا پدیدآورندهٔ آرایهٔ پارادوکس باشند.)
 ج) اسلوب معادله: ندارد. (مصراع دوم، مثال و معادل و مصداقی برای مصراع اول نیست تا آرایهٔ «اسلوب معادله» پدید آید.
 «زمین خشک» استعارهٔ مصرّحه از «زاهد» است.) / اغراق: نوشیدن صد جام شراب و در عین حال مست نشدن و سیراب نگشتن از آن، «اغراق» است.

(ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها در ابیات:
 پ) تشبیه نهفته یا پنهان: «سر زلف» معشوق با تشبیه نهفته، به «سلسله (زنجیر)» مانند شده است.
 ت) حس آمیزی: آواز شنیدن از رنگ (در عبارت «زین رنگ، آواز تبرا شوند») حس آمیزی است - که در آن، دو حس شنوایی و بینایی درآمیخته شده است.
 ث) استعارهٔ مصرّحه: «داغ لاله»، استعارهٔ مصرّحه از «سیاهی وسط گل لاله» است - که همچون داغ بر دل او نهاده شده است.
 الف) تلمیح: مصراع دوم، اشاره دارد به داستان حضرت یوسف (ع) و اینکه زنان مصری با دیدن جمال خیره‌کنندهٔ حضرت یوسف (ع) دست‌های خود را بریدند.
 ب) اسلوب معادله: مصراع دوم، مثال و معادل و مصداقی برای مصراع اول است؛ به این صورت: «با وجود حُسن معنی، خواهش کردن صورت (خواستارِ صورت و ظاهر بودن) خطاست؛ همان‌طور که با وجود لیلی، نباید دامان محمل او را گرفت. (اجزای دو مصراع را می‌توان به این شکل، معادل هم قرار داد: «حُسن معنی - لیلی»؛ «صورت - دامن محمل»؛ «خطا بودن خواهش (خواهش نکردن) = نباید گرفتن»)
 (ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه حرف روی در مصراع نخست (ب) ساکن و در مصراع دوم (به) متحرک است؛ به عبارتی، در واژه‌های قافیه، حروف قافیه از نظر تلفظ و نوشتار یکسان نیستند که این مورد باعث نادرستی قافیه می‌شود.
 بررسی قافیه در سایر گزینه‌ها:

۱) واژه‌های قافیه: رفته‌ای، آشفته‌ای / حرف اصلی قافیه: ـَ فت، ـُ فت (مصوت کوتاه + صامت + صامت: طبق قاعدهٔ ۲) / حروف الحاقی: ـه ای [اگرچه مصوت کوتاه در واژه‌های قافیه متفاوت (در یکی «ـَ» و در دیگری «ـُ») است، اما چون به آخر واژه‌های قافیه حروفی الحاق شده، قافیه شدن دو واژه درست است.]

۲) واژه‌های قافیه: می‌رود، بُود / حروف اصلی قافیه: ـو، ـُو (مصوت کوتاه + صامت: طبق قاعدهٔ ۲) / حروف الحاقی: ـد [در این بیت نیز، اگرچه مصوت کوتاه در واژه‌های قافیه متفاوت (در یکی «ـَ» و در دیگری «ـُ») است، اما چون به آخر واژه‌های قافیه حروف «ـد» الحاق شده، قافیه شدن این دو واژه با یکدیگر درست است.]

۴) واژه‌های قافیه: آسمان، ساقیان / حروف اصلی قافیه: ان (مصوت بلند + صامت: طبق قاعدهٔ ۲) / حروف الحاقی: ندارد [«ان» در واژهٔ «آسمان» جزو اصل واژه و در واژهٔ «ساقیان» پسوند و علامت جمع است و چون «ان» در واژه‌های قافیه به یک معنا به‌کار نرفته و تکراری نیست، قافیه شدن دو واژه با هم درست است.]
(علوم و فنون ادبی (۱)، درس ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۲ درست است.

ردیف: داشتی / واژه‌های قافیه: بر (پیشوند فعلی)، دلبر / حروف اصلی قافیه: ـر (مصوت کوتاه + صامت: طبق قاعدهٔ ۲) / حرف روی: «ر» / حرف الحاقی: ندارد
بررسی دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱) اگرچه قافیه طبق قاعدهٔ «۲» ساخته شده، اما قافیه حرف الحاقی ندارد. [با فرض قافیه دانستن واژه‌های «برداشتی» و «داشتی»، باز هم «ی» حرف الحاقی خواهد بود نه حرف روی.]
۳) حروف قافیه - چنان‌که گفته شد - بر اساس «مصوت کوتاه + صامت (ـَ + ر)» ساخته شده و فاقد حروف الحاقی است.
۴) بیت، ذوقافیتین (دارای دو قافیه) نیست.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) وزن تمام گزینه‌ها «فعولن فعولن فعولن فعل» است. هجای سوم مصراع نخست دارای اختیار تغییر «کمیت مصوت کوتاه به بلند» است.
۲) هجای پنجم مصراع دوم، دارای اختیار مورد نظر است.
۳) فاقد اختیار مورد نظر است.
۴) هجای پنجم هر دو مصراع دارای این اختیار است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، درس پنجم؛ سطح دشواری: آسان)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

تقطیع مصراع ۱	گو ی دان زل	ف لا چُ خا	هم وصل
علامت هجایی	— — U —	— U — U	— —
تقطیع مصراع ۲	چن د گو ید	س یا ه رو	لا لا
علامت هجایی	— — U —	— U — U	— —
وزن	فاعلاتن	مفاعلن	فع لن

این بیت فاقد اختیار تغییر کمیت مصوت است؛ بنابراین پاسخ درست گزینهٔ (۳) است.
بررسی سایر اختیارات شاعری:

حذف همزه: هجای سوم مصراع اول / ابدال: هجای نهم هر دو مصراع (هم - لا) [در رکن پایانی هر دو مصراع، به‌جای «— U —»: فَعْلُن» از «— —»: فَعْلُن» استفاده شده است. / بلند بودن هجای پایانی: آخرین هجای مصراع اول (وصل) / آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: اولین رکن هر دو مصراع (علوم و فنون ادبی (۳)، درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۱ درست است.

می خ تست	ری نی ی شا	تل خی ی شی	تقطیع مصراع ۱
-U-	-U X - U	-U X - U	علامت هجایی
با پ یون	نو ش ش کر	کس ن خ رد	تقطیع مصراع ۲
-U-	-UU-	-UU-	علامت هجایی
فاعلن	مفتعلن	مفتعلن	وزن

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۸؛ سطح دشواری: آسان)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

		ند ب خاک	سُم می ز
		-U-	U--
		فاعلن	مفعول
پا ی او	ن از پی ش	ها ی گر س	گن جش ک
-U-	U--U	U-U-	U--
فاعلن	مفاعیل	فاعلات	مفعول
		می ک نند	پر وا ز
		-U-	U--
		فاعلن	مفعول

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی اوزان ابیات:

الف و پ) مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (= مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن) ← وزن دوری
ب و ت) مستفعلن مفاعیل مستفعلن فَعَل (= مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن) ← وزن ناهمسان
(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲) - درس ۲ و ۱۱؛ سطح دشواری: آسان)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

رت	رِش م ب کا	شو خ پک ک	گر ک ن دان	تقطیع مصراع ۱
-	-UU-	U-U-	-UU-	علامت هجایی
نی	کار ن بی	خی ش را ب	دس ت دل	تقطیع مصراع ۲
-	-UU-	U-U-	-UU-	علامت هجایی
فع	مفتعلن	فاعلات	مفتعلن	وزن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن مفاعیل مفتعلن مفاعیل (-U-U/-UU-/-U-U/-UU-)

(۳) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن (-UU-/-U-U-/-UU-)

(۴) «مستفعلن فاعلاتن مفعولن فع» (-/---/U-U-/UU--)

«(-/---U/-U-U/U--)

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

ب: هزج - الف) متقارب - ث: رمل

بررسی اوزان ابیات:

الف) فعولن فعولن فعولن

ب) مفاعیلن مفاعیلن فعولن

پ) مستفعّلن فعولن مستفعّلن فعولن (= مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن)

ت) مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن

ث) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ج) مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۱ درست است.

در بیت دوم «چون گویم» ردیف نیست؛ زیرا ردیف به کلمه یا کلماتی می‌گویند که بعد از واژه‌های قافیه عیناً از نظر لفظ و معنا تکرار شوند، در حالی که این بیت «ذوقافیتین» است و واژه‌های «چون» و «گویم» در دو مصراع این بیت، معناهای متفاوتی دارند و پدیدآورنده آرایه جناس همسان (تام) هم هستند.

بررسی قافیه‌ها در این بیت: قافیه‌های اصلی: «گویم» در مصراع اول (به معنای «بگویم» ← گوی (بن مضارع) + شناسه «م-»، «گویم» در مصراع دوم (به معنای «گویی هستم» ← گوی (توپ، از ابزار بازی گوی و چوگان) + «م- = هستم») واژه‌های قافیه دوم: «چون» در مصراع اول (به معنای «چگونه»)، «چون» در مصراع دوم (به معنای «شبیهِ، مانند») بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) تشبیه: ۱- آب چشم همچون گویم ۲- به چوگان بزند چون گویم/ جناس همسان (تام): ۱- چون (در مصراع سوم)، چون (در مصراع چهارم) ۲- گویم (در مصراع سوم)، گویم (در مصراع چهارم)

۳) در این ابیات، شاعر دردمند و مهجور، از بی‌توجهی معشوق و جفای او در حق خود گله و شکایت می‌کند.

۴) وزن ابیات رباعی، در اصل به صورت «مستفعّلُ مستفعّلُ مستفعّلُ فَع: UU-- / UU-- / UU-- / --» است اما شاعر با استفاده از اختیار وزنی ابدال، در رکن سوم هر چهار مصراع، به جای «UU--: مستفعّلُ» رکن «---: مفعولن» آورده؛ یعنی به جای دو هجای کوتاه در رکن «UU--» یک هجای بلند (-) آورده است. از طرفی، در رکن دوم مصراع‌های اول و سوم نیز با استفاده از اختیار وزنی قلب، به جای رکن «UU--: مستفعّلُ» رکن «U-U: فاعلاتن» آورده؛ به عبارتی، جای یک هجای بلند و کوتاه کنار هم را جابه‌جا کرده است.

۴۷. گزینه ۱ درست است.

مفهوم مشترک ابیات به جز گزینه (۱) ناپایداری دنیا و ضرورت خوش‌دلی است؛ اما گزینه (۱) فقط به ناپایداری دنیا اشاره دارد. (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۹۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت اول: مورد ملامت و سرزنش واقع شدن به سبب بی‌بهرگی از عشق (در این بیت، منظور از «سلامت»، بی‌بهره بودن شاعر از عشق است که سبب می‌شود مورد ملامت و سرزنش اطرافیان قرار گیرد). مفهوم بیت دوم: بی‌توجهی عاشق به ملامت و سرزنش دیگران در راه عشق؛ ملامت کشیدن در راه عشق بررسی مفهوم مشترک ابیات در سایر گزینه‌ها:

(۱) برتری زیبایی‌های معشوق بر سایر مظاهر زیبایی

(۲) صبر و شکیبایی نداشتن عاشق در راه عشق

(۴) امیدواری به وصال معشوق و پایان یافتن روزگار فراق

(علوم و فنون ادبی (۲)؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

ابیات «الف»، «پ»، «ج» و «د» دارای مفهوم مشترک و یکسان‌اند.

مفهوم مشترک ابیات: تقدیرگرایی؛ بی‌اختیار بودن انسان در سرنوشت خود؛ اعتقاد به جبر و خواست و تقدیر خداوندی

بررسی مفهوم سایر ابیات:

بیت «ب» ناپایداری احوال دنیا؛ سپری شدن روزگار خوشی و فرا رسیدن ایام ناخوشی
بیت «ت» عدم توجه و دل بستگی به دنیا و امور مادی؛ بی تعلقی و وارستگی؛ ترک تعلقات دنیوی و مادی
بیت «ث» توصیه به خوش باشی و خوش گذرانی در ایام عمر
(علوم و فنون ادبی (۲)؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

صورت سؤال و گزینه (۳) دارای این مفهوم اند که گشایش نتیجه شکیبایی است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «صبر و شکیبایی نداشتن در راه عشق» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، «نهادهای اجتماعی» آشکار می‌شوند.

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم»، یاد می‌شود.

- ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل، رمان در فرهنگ غرب، بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴، ص ۳۰) - (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۸ و ۴۰) - (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۵، ص ۴۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع، از سویی تعامل فرهنگی را از سطح محققان و مولدان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی منتقل کرده است؛ و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند. این وضعیت باعث می‌شود تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کیفیت و کمیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند؛ بدین ترتیب رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۹۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌پذیرند و پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.
- فرهنگ‌هایی که به حقیقی قائل نباشند؛ نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

- به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

- علوم اجتماعی با دوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲، ص ۱۴) - (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲، ص ۱۵) - (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۲، ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

- اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی، اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.

- حکومت اقلیت انسان‌محور براساس خواست و میل شخصی حاکم توسط فارابی، خست یا (جامعه خوش‌گذرانی) نامیده می‌شود.

- در استعمار فرانسه، استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵، ص ۱۲۰ و ۱۲۲) (جامعه‌شناسی (۲) -

درس ۳، ص ۲۱ و ۲۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

در دورهٔ پسامدرن مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی قدرت گرفت که تأکید آن بر تنوع و تغییرات مداوم و بی‌ثباتی است و تفاوت‌ها در این دوره حفظ و تشدید می‌شوند. (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۸)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

الف) بهره‌کشی از کودکان در دوران انقلاب صنعتی نتیجه لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم یا همان لیبرالیسم اولیه است. نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه (مالکیت خصوصی) را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند. بنابراین فقط گزینه ۴ درست نیست. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹، ص ۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

ب) ایرانیان مسلمان معارف و هنرهایی تولید کردند که سایر مسلمانان برای دستیابی به آن‌ها، نیازمند آموختن زبان فارسی بودند. (تأیید گزینه ۱ و ۳). این زبان به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدودهٔ زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، ... و در مناطق مختلف جهان اسلام ... گسترش یافت. (ردّ گزینه ۲ و ۴). (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹)

پ) دانش‌آموزان عزیز توجه کنید که دخالت دولت برای کنترل بازار به این خاطر است که بازار نمی‌تواند ارزش واقعی کالاها و کار افراد را مشخص کند (دیدگاه مدل کمونیستی) یعنی بخش سوم گزینه‌های ۳ و ۴ درست می‌باشد و برعکس عدم دخالت دولت برای کنترل بازار به این خاطر است که این مورد بازار همانطور که قیمت کالاها را براساس قانون عرضه و تقاضا تعیین می‌کند، می‌تواند قیمت کار افراد را نیز بر همین اساس مشخص نماید (دیدگاه مدل لیبرالیستی) نادرست می‌باشد. (یعنی بخش سوم گزینه‌های ۱ و ۲) (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۷ - ص ۷۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

- بخش اول در گزینه ۱) درست و بخش دوم هم درست است؛ بنابراین نمی‌تواند جواب تست باشد؛ زیرا تست در بخش دوم جواب نادرست را می‌خواهد. (ردّ گزینه ۱) بخش دوم گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ نادرست است.

- بخش دوم گزینه ۲) توجه داشته باشید که اشتراک فارابی و علامه طباطبایی این است که واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و ارادهٔ انسان‌ها ایجاد می‌شوند ولی علم مدنی همان علوم اجتماعی فارابی است. (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۱۰ ص ۱۱۵)

- بخش اول گزینه ۳) روش ابن‌خلدون (نه فارابی) در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. بخش دوم، طه عبدالرحمن معتقد است مفهوم عقلانیت در جهان اسلام شبیه همان عقلانیت موجود در جهان غرب نیست بلکه با آن تفاوت دارد. (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۱۰ - ص ۱۱۷)

(ردّ گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۹ - ص ۱۰۴)

- بخش اول گزینه ۴) پژوهش ابوریحان دربارهٔ مردم هند جز با همنشینی و مشاهده (نه نقد) همدلانهٔ اعمال و رفتار هندی‌ها، ممکن نمی‌شد. (ردّ گزینه ۴) بخش دوم آن محمد عبدالجباری از سنت‌های الهی، تأثیرپذیری داشته است ولی طه عبدالرحمن است که می‌کوشد تا نگاهی منتقدانه به نوگرایی دینی را برگزیند. (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۹ - ص ۱۰۵)

- (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۱۰ - ص ۱۱۷)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

الف) توقعات و انتظارات افراد از یکدیگر براساس نظم اجتماعی سامان می‌یابد. (ردّ گزینه ۱ و ۲) (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۳ - ص ۲۱)

ب) رویکرد تبیینی جامعه و نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد. (ردّ گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۳ - ص ۲۸)

پ) در رویکرد تفهیمی تبیینی جامعه‌شناس فقط می‌تواند ارزش‌ها را توصیف کند، نه داوری. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳) (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۴ - ص ۳۵)

ت) پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۳، ص ۲۷)

۵۹. گزینه ۱ درست است.

الف) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود. علوم تجربی توان داوری دربارهٔ فنون و روش‌های اجرایی را دارند. مثلاً درست یا نادرست بودن شیوه مداوای بیماران را می‌توان با روش‌های تجربی شناخت. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۷ - ص ۵۸)

* نکته: بخش اول گزینه ۴ گزارهٔ درستی است ولی پیامد شیوهٔ مداوای بیماران نیست.

ب) علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند دربارهٔ حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۷ - ص ۵۹)

پ) رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند. (بنابراین بخش سوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ درست است.)
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۸ - ص ۵۸)

۶۰. گزینه ۴ درست است.

الف) نادرست است؛ زیرا دولت‌های غربی جنبش‌ها و انقلاب‌های کشورهای عربی را بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی می‌دانند ولی آن را بهار عربی (نه اسلامی) نامیدند. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵ - ص ۱۲۸)
ب) نادرست است؛ زیرا انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م روسیه به دلیل داشتن رویکرد سکولار درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت نه چپ و سوسیالیستی. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵ - ص ۱۲۵)
پ) درست است. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵ - ص ۱۲۵)
ت) درست است. (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۱۰ - ص ۱۱۰-۱۱۱)

۶۱. گزینه ۲ درست است.

- امروزه عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولت‌هاست ← قدرت تنبیهی
 - قوام و دوام ارزش‌ها محصول آگاهی و خواست و عمل مردم است ← قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی
 - به معنای توانایی ترغیب یا ایجاد باور است ← قدرت اقناعی
 - وجه عینی و الزام‌آور سیاست ← قدرت
 (جامعه‌شناسی (۳) - درس ۶ - ترکیبی سه کتاب)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

(معنای) خاطره جمعی مشترک که در گذر زمان متراکم و مستحکم می‌شود و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد ← هویت تاریخی جامعه
 (علت) علم مدرن زیر سؤال رفت ← روشن شدن مبانی غیرتجربی علم تجربی
 (پیامد) پذیرش ارزیابی گروه‌های اجتماعی بر اساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها توسط عموم مردم ← ظهور فرهنگ فایده‌گرایی
 (علت) شکل‌گیری بن‌بست زندگی انسان ← دست شستن از داوری علمی درباره ارزش‌های سیاسی

۶۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) وقتی فرهنگ‌ها را از منظر خودشان مطالعه کنیم، با مشکل تعدد و تنوع فرهنگ‌ها مواجه می‌شویم.
ت) در گذشته و به صورت عادی، سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب آمده است ولی امروزه این تلقی وجود ندارد و تمامی جامعه می‌تواند قلمرو سیاست باشد.

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- مصداق جامعه‌پذیری ← فتوت‌نامه
 - اشتراک رویکردهای جامعه‌شناختی تفسیری و انتقادی ← (قلمرو آرمانی) معانی و تدابیر سیاسی، قوانین
 - انکار وحدت انسان‌ها ← به معنای اصالت بخشیدن به تنوع و تکثر هویت‌ها
 - مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام ← چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی

۶۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

توجه: در گزینه ۱ عبارت اول مربوط به قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم (دوره مدرن) است. (ردّ گزینه ۱)

در گزینه ۲ و ۳ بخش اول و دوم درست است.

در گزینه ۴ بخش اول درست و بخش دوم نادرست است. علت نادرستی عبارت نادرست: اشتراک هر دو مدل همانندسازی است. در مدل همانندسازی تأکید بر از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها است.

روانشناسی

۶۶. گزینه ۳ درست است.

مفاهیمی که در علوم تجربی کاربرد فراوانی دارند:

- قانون یا اصل ← در صورت پذیرفته شدن فرضیه، به قانون یا اصل تبدیل می‌شود. در جمله اول با توجه به تأکید سازمان بهداشت جهانی، فرضیه‌ای است که ثابت گردیده شد.

- نظریه ← مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع (نظریه‌های دانشمندان) - جمله دوم نظریه یادگیری پیاز است.

- طرح (مسئله) ← پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود. (یک جمله پرسشی) - جمله سوم یک جمله پرسشی می‌باشد، هر چند علامت سؤال گذاشته نشده است.

- فرضیه ← پاسخ اولیه و تا حد ممکن سنجیده، با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی ولی اثبات نشده، (یک جمله خبری) - جمله چهارم یک پاسخ اولیه ولی اثبات نشده است.

(روانشناسی - درس ۱ - ص ۱۲ و ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

- یکی از رفتارهای اجتماعی کودکان (در دوره دبستان)، بازی‌های گروهی و علاقه خاص به بازی با همجنسان خود است. (جمله معروف بازی دخترها با دخترها و پسرها با پسرها)

- یکی از موارد رشد هیجانی در دوره نوجوانی، افزایش تحریک‌پذیری آن‌ها است که دلیل آن تغییرات فیزیولوژیک و هورمونی است.

- یکی از پیامدهای تغییرات شناختی نوجوانان «حساسیت نسبت به انتقاد دیگران» است و توصیه می‌شود در این مورد در حضور دیگران از نوجوان عیب‌جویی نشود. (روانشناسی - درس ۲ - ص ۵۱ و ۵۶ و ۵۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

برسی موارد نادرست:

- حدود یک‌سال پس از افزایش وزن و قد نوجوان، ماهیچه‌ها رشد بیشتر می‌کند.

- رشد درک اخلاقی در برگیرنده آن دسته از قوانین و مقررات اجتماعی و اصول شرعی و عرفی است که تعیین می‌کند انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه رفتار کنند. (روانشناسی - درس ۲ - ص ۴۴ و ۵۲ و ۵۴ و ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

هرچند در کتاب درسی سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها با هم به‌عنوان منبع توجه به کار رفته است اما این منبع قابل تفکیک است.

در عبارت اول سبک پردازش ادراکی در کودکان موجب توجه آن‌ها به رنگ و شکل بسته‌بندی می‌شود.

در عبارت دوم اطلاعات موجود در حافظه باعث می‌شود تا آرایشگر به مدل موی افراد توجه بیشتری کند.

در عبارت سوم انتظار برای پدر باعث می‌شود تا افراد با کت‌وشلوار مشکی را پدر خود بدانیم.

(روانشناسی - درس ۳ - ص ۷۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

- تمرکز: اگر توجه مدام و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

- آستانه مطلق: حداقل انرژی لازم برای تحریک یک اندام حسی را گویند.

- گوش‌به‌زنگی: توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمان طولانی را گویند.

- هشدار کاذب: در صورتی اتفاق می‌افتد که محرک غایب را ردیابی کرده باشیم.

نکته: هرچند تعریف آستانه مطلق در قسمت برای مطالعه ذکر شده است اما لازم است دانش‌آموزان تفاوت شدت محرک و

آستانه مطلق را بدانند، بنابراین این مفهوم در داخل متن کتاب هم آمده و دانش‌آموز برای درک مفهوم شدت محرک، باید

تعریف آستانه مطلق را نیز بدانند

(روانشناسی - درس ۳ - ص ۷۳ و ۷۷ و ۷۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۱ درست است.

- حافظه کاری، ما بین حافظه حسی و بلندمدت قرار دارد و وظیفه آن خدمت‌رسانی به سایر اجزای شناخت است. به نوعی حافظه کاری میزکار همه اجزای شناخت ماست. (استدلال و قضاوت، حل مسئله، یادگیری آدرس و ... در حافظه کاری اتفاق می‌افتد).
- در محاکم قضایی که از شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود؛ به دلیل «اضافه کردن» احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

حافظه حسی ← زیر ۱ ثانیه (حدود نیم‌ثانیه)
حافظه کوتاه‌مدت ← چند دقیقه
حافظه بلندمدت ← از چند دقیقه تا پایان عمر

زمان بازیابی اطلاعات :
(روانشناسی - درس ۴ - ص ۹۵ و ۹۷ و ۹۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

- در عبارت اول تداخل اطلاعات در اثر نداشتن استراحت بین یادگیری باعث فراموشی سارا شده است.
- در عبارت دوم عدم رمزگردانی درست اطلاعات و کم‌توجهی باعث فراموشی الهه شده است.
- در عبارت سوم عدم مرور در زمان مناسب که مربوط به گذشت زمان است موجب فراموشی محسن شده است.
- در عبارت چهارم عدم علاقه علی به خواننده‌ای که مورد علاقه‌اش نیست یعنی دخالت عوامل عاطفی موجب فراموشی او شده است. (روانشناسی - درس ۴ - ص ۱۰۰ - ۱۰۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

- روش‌های حل مسئله عبارت‌اند از: روش تحلیلی - روش اکتشافی
- روش اکتشافی به ۴ گروه تقسیم می‌شود:
- روش خرد کردن ← تقسیم یک مسئله بزرگ به چند مسئله کوچک (جمله سوم)
- روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب ← فاصله بین وضعیت موجود و مطلوب کم شود. (جمله اول و چهارم)
- روش بارش مغزی ← همه راه‌های احتمالی پیشنهاد می‌شود. (جمله دوم)
- روش شروع از آخر ← مهندسی معکوس (روانشناسی - درس ۵ - ص ۱۲۵ تا ۱۲۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

عوامل مؤثر بر حل مسئله عبارت‌اند از:
۱- تجربه گذشته: تأثیر یادگیری‌ها و تجربه گذشته بر حل مسئله (انتقال)
۲- نوع نگاه به مسئله: زمانی که برای حل مسئله‌ای به بن‌بست برخورد می‌کنیم باید نوع (زاویه) نگاه به مسئله را تغییر بدهیم. (مثل نظریه پردازی دانشمندان)
۳- نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی خاص (اثر نهفتگی) (روانشناسی - درس ۵ - ص ۱۲۱ و ۱۲۲ و ۱۲۳؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی موارد نادرست:
- تصمیم‌گیری عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.
- محصول ناتوانی در تصمیم‌گیری تعارض می‌باشد و محصول ناتوانی در حل مسئله ناکامی می‌باشد. (روانشناسی - درس ۶ - ص ۱۳۷ و ۱۳۹ و ۱۵۱؛ سطح دشواری: آسان)

۷۶. گزینه ۴ درست است.

انواع سبک‌های تصمیم‌گیری:
تکانشی ← در این سبک، فرد به‌صورت ناگهانی باعجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد و معمولاً با پشیمانی همراه است.
وابسته ← در این سبک، فرد به‌جای فکر کردن از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کند.
اجتنابی ← در این سبک فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. فرد در این نوع تصمیم‌گیری دست، دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد.
منطقی ← سبک تصمیم‌گیری منطقی، عقلانی و بر اساس اندیشیدن
احساسی ← تابع احساسات و هیجانات زودگذر (روانشناسی - درس ۶ - ص ۱۴۲ تا ۱۴۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۳ درست است.

عوامل مؤثر در شکست یا پیروزی: } عوامل درونی ← مثل تلاش و استعداد
عوامل بیرونی ← مثل دشواری تکالیف

- افراد معمولاً شکست را به ۲ عامل نسبت (اسناد) می دهند.

- عوامل پایدار ← عواملی که در اختیار فرد نیست. (استعداد و دشواری تکالیف)

- عوامل ناپایدار ← عواملی که در اختیار فرد است. (میزان تلاش و تمرین) (روان شناسی - درس ۷ - ص ۱۷۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول نشان دهنده هدف گذاری توسط سعید است.

عبارت دوم تناقض بین رفتار و شناخت را نشان می دهد بنابراین اشاره به ناهماهنگی شناختی دارد.

در عبارت سوم مریم به درماندگی آموخته شده رسیده است؛ یعنی معتقد است که تلاش او با نتیجه اش همخوانی ندارد.

عبارت چهارم به نظام باور و ارزش های سارا اشاره دارد. (روان شناسی - درس ۷ - ص ۱۶۵ و ۱۶۸ و ۱۶۹ و ۱۷۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی موارد نادرست:

در فشار روانی مثبت انگیزش و تلاش فرد برای رسیدن به هدف ها افزایش یافته و فرد با موفقیت به چالش برخورد کرده و هنگام

رسیدن به هدف فشار روانی اش از بین می رود. (روان شناسی - درس ۸ - ص ۱۹۵ و ۱۹۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

راه های مقابله با فشارهای روانی منفی عبارتند از:

الف) روش های سازگارانه: } - مهارت های حل مسئله (جمله دوم)
- مشورت و راهنمایی گرفتن (جمله چهارم)
- استفاده از حس شوخ طبعی
- فعالیت های بدنی و ورزش کردن (جمله سوم)

ب) روش های ناسازگارانه: } - منفعل بودن
- در انتظار معجزه بودن

- انجام رفتارهای تکانشی و بدون فکر
- استفاده از داروهای شیمیایی و دخانیات و مواد مشابه (جمله اول)

(روان شناسی - درس ۸ - ص ۱۹۹ و ۲۰۳؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۸۱. گزینه ۳ درست است.

«ذَكَرَ و اُنْثَى»: مذکر و مؤنثی، نکره هستند (ردّ گزینه ۱)

«لِتَعَارَفُوا»: تا یکدیگر را بشناسید (ردّ گزینه های ۲ و ۴)

«اَكْرَمَکُمْ»: گرمای ترین شما - (اسم تفضیل است) و چون مضاف شده با، «ترین» معنی می شود. (ردّ گزینه های ۱ و ۲)

«اَتَقَاکُمْ»: باتقواترین شما (ردّ گزینه های ۲ و ۴) (عربی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۱ درست است.

نکته: اگر «هناک» اول جمله بیاید و بعدش اسمی آورده شود، به شکل «وجود دارد یا هست» معنی می شود.

(ردّ گزینه های ۲ و ۳)

«کُنْتُ رأیْتُ»: دیده بودم / ماضی بعید است (کان + قد + ماضی) = ماضی بعید. (ردّ گزینه ۲ و ۳)

«تستطیع»: می توانستند / جمله وصفیه است و چون قبل از آن «کُنْتُ» و فعل ماضی آمده، ماضی استمراری معنی می شود.

(ردّ گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴)

«أَنْ تَبْقَى»: که ... بمانند (ردّ گزینه ۳)

«حَيَّةٌ»: زنده / حال است، نباید صفت ترجمه شود. (ردّ گزینه ۳ و ۴)

«الماء»: آب / معرفه به «ال» هست و ترجمه «آبی» نادرست است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴) (ترکیبی - عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۲ درست است.

«قَدْ جَعَلَ»: قرار داده است. (ردّ گزینه ۳)

«الوصول»: رسیدن (ردّ گزینه ۴)

«أَكْثَرُ»: بیشتر (ردّ گزینه ۱)

«الْحَيَاةُ الْمُرِيحَةُ»: زندگی راحت (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

«كَانُوا يَظُنُّونَ»: ماضی استمراری است، «گمان می‌کردند» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

«لَنْ تُحَقِّقَ»: مجهول و آینده منفی است. محقق نخواهد شد (چون مستثنی‌منه محذوف است می‌تواند با کلمه «تنها، فقط» ترجمه شود: «فقط با آرزوها محقق خواهد شد») (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

«الْتَمَنِّيَّاتِ»: آرزوها (ردّ گزینه ۴)

(ترکیبی - «زمان فعل - معنی لغت - تشخیص صفت - لَنْ - مستثنی‌منه محذوف - جمع و مفرد - اسم تفضیل»؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۳ درست است.

«مَا مِنْ ذَهَبٍ»: هیچ طلایی نیست (ردّ گزینه ۱ و ۴)

«يُستَخْرَجُ»: (جمله وصفیه است) که استخراج شود. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

«كَانَ»: باشد (در ساختار «مَا مِنْ + إِلَّا» فعل بعد از إِلَّا، مضارع التزامی ترجمه می‌شود). (ردّ گزینه ۴)

«لِيُغْسَلَ»: فعل مضارع مجهول است. (باید شسته شود) (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

«الزَّمَلُ»: ماسه، شن (ردّ گزینه ۲)

(عربی (۱) درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۴ درست است.

«و هو...»: واو حالیه است، درحالی‌که (ردّ گزینه ۱)

«صنع»: فعل شرط است، چون ماضی است می‌تواند ماضی یا مضارع التزامی معنی شود. (ردّ گزینه ۳)

«لَا يُحَكِّمُ»: با تأثیر از فعل شرط مضارع التزامی ترجمه می‌شود: «محکم نکند» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

«أَسَسَ»: جمع «أساس» است ولی مفرد ترجمه شده است. (ردّ گزینه ۲)

«إِحْسَبُهُ فَاشَلًا»: او را شکست خورده به حساب آور (ردّ گزینه ۲) (عربی (۳) - درس ۳ و ۴ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

اشکال گزینه‌ها:

(۲) «قَدْ يَسْتَرُ»: «قَدْ» بر سر مضارع معنای «گاهی» می‌دهد. (گاهی می‌پوشاند)

(۳) «لَا يُقْتَلُ»: «لَا» نهی است، چون آخر فعل مضارع کسره گرفته یعنی مجزوم است: (نباید بکشد)

(۴) چون کلمه «أشجار» «ال» ندارد پس خبر است: آن‌ها درختان گردویی هستند که ...

(عربی (۲) - درس ۷ * عربی (۳) - درس ۳ و ۴ و ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۲ درست است.

(۲) «و نحن ننوكلُ»: درحالی‌که توکل می‌کنیم! واو حالیه است و فعل بعدش مضارع آمده است و چون جمله قبل از آن اسمیه است زمان حال محسوب می‌شود و مضارع بعدش همان مضارع ترجمه می‌شود.

(عربی (۲) - درس ۵ و ۷ * عربی (۳) - درس ۱ و ۲ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۱ درست است.

«آثار باستانی»: معرفه است باید با «ال» بیاید. (ردّ گزینه ۲ و ۴)

«کشور»: بلاد / بلدان : کشورها (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

«گردشگران»: اگر به جمله دقت کنید، مفعول است پس باید با «ین» بیاید. و «تتوّع» مرفوع شده چون فاعل است (ردّ گزینه ۳ و ۴)

«وضعیت امن»: معرفه است و باید «ال» بگیرد. (ردّ گزینه ۲ و ۳)

در گزینه ۴: «یُشَجِّعُونَ» غلط زیرا «تتوّع» مفرد است.

ترجمه متن:

هنگامی که انسان به مرضی دچار می‌شود می‌پندارد که آن از عوامل خارجی مانند سرما یا گرما است یا ویروسی از یک مکان آلوده آمده است درحالی که او نمی‌داند که بسیاری از بیماری‌ها به‌وجود حالتی روحی در انسان برمی‌گردد. حضرت امام علی (ع) فرمودند: بیماری تو از بدن تو است و تو آن را احساس نمی‌کنی و درمان و داروی تو در خودت است درحالی که آن را نمی‌بینی. بدان که بیماری‌هایی روحی مانند حسادت و ترس و ناراحتی و خشم و ... وجود دارند که روی کار انسان تأثیر می‌گذارند و خوشبختی او را قطعاً کاهش می‌دهند. پس بر انسان است که بداند این رنج‌ها به سرعت می‌گذرند و در طول زندگی باقی نمی‌مانند.

ای دوست عزیز! بدان که سلامتی ارزش زندگی را می‌افزاید! پس دانش‌آموزی که هر صبحی با نشاط و سرحال از خواب برمی‌خیزد، و از آنچه دیروز از مشکلات رخ داده ناراحت نیست و به سختی‌های در آینده نمی‌اندیشد، او کسی است که روزش را با چهره‌ای خندان آغاز می‌کند و کار خود را با شادی و سرور انجام می‌دهد، پس از زندگی این روز لذت برده و از وقت‌هایش بهره می‌برد و همچون رسیدگان به قلّه موفقیت و توفیق تلاش می‌کند، پس بر ماست که خوش‌بینانه به زندگی بنگریم!

۸۹. گزینه ۴ درست است.

ترجمه سؤال و جواب‌ها:

سؤال: آنچه را که از دلایل کاهش احساس خوشبختی نیست مشخص کن:

(۱) بیماری‌های جسمی

(۲) تأثیر حسادت و کینه و دروغ بر جسم

(۳) بیماری‌های روحی

(۴) دانستن این (موضوع) که؛ موفقیت پیش‌روی کسی است که تلاش می‌کند و امیدوار است. (سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۴ درست است.

در مفهوم متن کدام گزینه نادرست است:

(۱) بدبین احساس خوشبختی نمی‌کند.

(۲) بی شک سلامتی توفیق و موفقیت را افزایش می‌دهد.

(۳) رنج‌ها و خستگی‌ها بر کار انسان تأثیر نمی‌گذارد.

(۴) هر کس بیماری روحی دارد حتماً به (درجه) بزرگی و والایی می‌رسد! (سطح دشواری: متوسط)

۹۱. گزینه ۳ درست است.

(۱) بر ماست که از وقت‌هایمان با شادی و خوشحالی استفاده کنیم.

(۲) هنگامی که چیزی را از دست می‌دهیم، ارزش و وجودش را درک می‌کنیم.

(۳) سلامت روحی بر سلامت جسمی تأثیر نمی‌گذارد!

(۴) خوشبین دنیا را زیبا می‌بیند و در زندگیش هرگز ناامید نمی‌شود. (سطح دشواری: ساده)

۹۲. گزینه ۱ درست است.

(۱) «فَرَزُ»: فعل مجهول است. «أَلْوِيَّةٌ» نائب فاعل می‌باشد. (سطح دشواری: ساده)

۹۳. گزینه ۳ درست است.

(۳) «نَشِيْطاً»: حال و منصوب است، مفعول نیست. (سطح دشواری: متوسط)

۹۴. گزینه ۴ درست است.

(۴) «الدَّنْبُ»: به معنای گناه است «الدَّنْبُ» صحیح است. «يُحْرَكُ» فعل مجهول است که به غلط مجهول شده است. «حرکت می‌دهد» پس «يُحْرَكُ» درست می‌باشد. (عربی (۱) - درس ۳ و ۴ و ۵ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) هر دو جمله مفهوم این را دارد که: اشک‌های چشم من این علامت و نشانه را دارد.
(۲) مفهوم جمله اول: دانش‌آموزی که تلاش می‌کند، به موفقیت دست می‌یابد/ مفهوم جمله دوم عکس جمله اول است: دانش‌آموزی که تلاش نمی‌کند به موفقیت می‌رسد.

(۳) هر دو جمله مفهوم این را دارد که: مومن دشنام دهنده‌اش را دشنام نمی‌دهد.

(۴) هر دو جمله مفهوم این را دارد که: خوشبین فرصت‌ها را در سختی غنیمت می‌شمارد.

(عربی (۱) - درس ۲ و ۳ * عربی (۳) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۶. گزینه ۲ درست است.

توضیح: در گزینه‌ها به ترتیب «أَرْحَصَ، أَخْرَ، أَرْضَى، شَرَّ» اسم تفضیل هستند. ولی در گزینه ۲، چون «مَرَّةً» مؤنث است و اسم تفضیل بعدش صفت می‌شود و صفت «أَخْرَى» باید حتماً مؤنث آورده شود. دقت کنید: «أَخْرَ، أَخْرَى»: اسم تفضیل هستند. و «أَخْرَ، أَخْرَةَ»: اسم فاعل می‌باشند. (عربی (۲) - درس ۱ تا ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

حرف جرّی را بیابید که در معنای اصلی خود نیست.

گزینه‌ها: ۱- فی: در / ۲- عَن: از / ۳- بِ: از (معنای غیراصولی) / ۴- فِي: در / مِن: از
* نکته: در دو حالت حرف جرّ ممکن است معنای دیگری داشته باشد ۱- کاربرد آن در زبان عربی و نزد عرب زبان باشد که سماعی است، مانند این که هر وقت حرف جرّ «بِ» بر سر معنای مکانی می‌آید «در» معنی می‌شود.
مثال: «وُلِدْتُ بِشِيرَازٍ»: در شیراز متولد شدم.

۲- برخی فعل‌ها همراه حرف جرّ مخصوص خود هستند که یا معنی نمی‌شوند یا معنای دیگری پیدا می‌کنند:

مثال: «شَعَرَ بِ» احساس کرد، حرف (بِ) معنی نشد / «انْفَقَعَ بِ» سود برد از، برای این که این موارد را یاد بگیرید اولاً به ترجمه افعال در کتاب درسی خودتان، در معجم و یاورقی دقت کنید ثانیاً به بیان دبیر محترم در این موضوع بسیار اهمیت دهید.
(عربی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «مَنْ»: موصول است چون در ادامه «هو» آن را معرفی می‌کند و «فَ» بر سرش نیامده است. چون اگر جواب شرط جمله اسمیه باشد، حتماً باید بر سرش حرف فاء جزاء شرط آورده شود.

(۲) «مَنْ»: پرسشی است؛ زیرا جمله دوم با یک قید زمان شروع شده که خود یک جمله جدید است پس اگر «مَنْ» در یک جمله بیاید، پرسشی است.

(۳) «ما»: شرط است / يَبْحَثُ : فعل شرط / يَجِدُ : جواب شرط

(۴) «ما»: نفی است. دقت کنید، در ادامه جمله «إِلَّا» آمده است؛ غالباً، «ما...+إِلَّا» نفی است!

* تذکر: حواسمان باشد که «ما» مضارع را نیز منفی می‌کند. (عربی (۳) - ص ۲ خط سوم «مَا تُبْصِرُ: نمی‌بینی») (عربی (۲) - درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

تست مفعول مطلق تأکیدی و مستثنی‌منه محذوف را خواسته است.

راه سریع: خوب، مفعول مطلق تأکیدی را پیدا می‌کنیم در گزینه‌ای که نیست خط می‌خورد: (ردّ گزینه ۲ و ۴) بررسی گزینه‌ها:

(۱) «إِلَى أَحَدٍ»: مستثنی‌منه / إِحْسَانًا : مفعول مطلق تأکیدی!

(۲) «نوماً»: مفعول مطلق نوعی، عمیقاً: صفت

۳) «الطائر»: مستثنی / مستثنی منه محذوف / «تَأْكُدَا»: مفعول مطلق تأکیدی!

۴) مفعول مطلق ندارد / علی أفرأخ : مستثنی / مستثنی منه محذوف!

(عربی (۳) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

توضیح گزینه‌ها:

۱) «عَبَادٌ»: مبتدا و مرفوع است چون اگر منادای مضاف بود اولاً منصوب (ـَ) می‌شد ثانیاً «المخلصون» هم به‌عنوان صفت

منصوب می‌گشت و با «بَيْنَ» می‌آمد، ثالثاً «لَنْ يَضَلُّوا» باید مخاطب به کار می‌رفت.

۲) منادا (إِلَهُ): مفرد است ولی فعل «اجعلوا» جمع است که با همدیگر تناسب ندارند.

۳) «أَيُّهَا الْأَخْتُ»: نادرست است؛ زیرا «الْأَخْتُ» مؤنث است باید برایش از «أَيُّهَا» استفاده شود.

۴) «وَالِدَيَّ»: منادای مضاف و منصوب به «بِ» است. وَالِدَيْنِ + ي / چون مضاف شد «ن» از پایانش حذف شد.

نکته: اسم مثنی و جمع مذکر سالم هرگاه مضاف شوند نونشان حذف می‌شود.

از دو کلمه «تَسْعِيَان» و «كَمَا» که مخاطب هستند، می‌توانستیم تشخیص دهیم که اسم اول جمله منادا است.

(عربی (۳) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

دقت کنید که عصر نوسنگی به فاصله زمانی ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش یا همان دوره تولید خوراک باز می‌گردد. مهم‌ترین

رویدادهای این دوره عبارت‌اند از: ۱- رواج کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان ۲- ترقی یافتن در فن ساخت

ابزار و ظروف سنگی ۳- ابداع چرخ سفالگری و تولید ظروف گلی ۴- تولید پارچه با استفاده از پشم حیوانات.

نکته: گزینه‌های ۱ تا ۳ همگی مربوط به دوره گردآوری خوراک پیش از (۱۲۰۰۰ سال پیش) هستند.

نکات تکمیلی:

دوره گردآوری خوراک:

- تکامل یافتن توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تا حدی که هنر نقاشی برای نشان دادن احساس و اندیشه به کار گرفته شد.

- امروزه باستان‌شناسان می‌کوشند از طریق بررسی اعتقادات جوامع شکارگر کنونی، مانند بومیان استرالیا و قبیله‌های

سرخ‌پوست آمریکای جنوبی، به معتقدات دینی انسان‌های نخستین پی ببرند.

- ساختن ابزارهایی مانند: تبر، زوبین و کارد

دوره تولید خوراک:

- از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش

- آغاز سفالگری و ترقی فن ساخت ابزار و ظروف سنگی ← عصر نوسنگی

- ابداع کشاورزی (رویدادی مهم و سرنوشت‌ساز در زندگی انسان)

(تاریخ (۱) - درس (۴) ص ۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) در دو قسمت از کتاب درسی - در درس اول و هفتم - می‌خوانید که خدای‌نامه‌ها، از جمله منابع تاریخی است که مربوط

به دوره ساسانیان بوده و نشان از توجه ایرانیان به تاریخ‌نگاری دارد و منبع دست اول نوشتاری ایرانی محسوب می‌شود.

ب) این توصیف مربوط به کتیبه شاپور یکم ساسانی است.

پ) بیانگر کتیبه بیستون داریوش یکم هخامنشی است.

ت) مربوط به منابع نوشتاری دوره هخامنشیان است.

بنابراین فقط موارد «الف» و «ب» منبع دست اول نوشتاری دوره ساسانی محسوب می‌شود.

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۳ / درس ۷، ص ۶۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) درباره سکونتگاه اولیه اقوام هند و اروپایی و زمان و مسیر مهاجرت آریاییان به ایران و هند، اتفاق نظر وجود ندارد. عده‌ای از مورخان احتمال می‌دهند که اقوام هند و اروپایی، نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریایچه آرال می‌زیسته‌اند.

ب) سابقه حضور انسان در فلات ایران به‌طور دقیق مشخص نیست؛ اما بعضی پژوهشگران احتمال داده‌اند گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران پارینه‌سنگی به‌سوی سرزمین ما مهاجرت کرده‌اند. پس بنابراین پژوهشگران و مورخان درباره هر دو رویداد، به‌صورت احتمالی سخن گفته‌اند.
(تاریخ (۱) - درس ۸، ص ۷۲ / درس ۹، ص ۸۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

* هیچ‌یک از موارد و موضوعات «الف» و «ب» مربوط به هخامنشیان نیست؛ پس به‌راحتی گزینه‌های ۲ و ۴ را کنار گذاشته می‌شود. چرا که کتاب درسی درباره سفالگری و حتی شهرسازی هخامنشیان، سخنی به میان نیاورده و صرفاً به وضعیت معماری و دیگر جوانب هنری این دوره پرداخته است.

بررسی عبارت‌ها: الف) منحصرأ مربوط به دوره اشکانیان است. در دوره اشکانیان، سفال‌ها نقش و طرح متنوع و گوناگون نداشتند، اما دارای لعابی، اغلب سبز رنگ بودند.

ب) این عبارت میان اشکانیان و ساسانیان مشترک است. طرح و نقشه شهرهای ساسانی همچون شهرهای اشکانی به‌شکل دایره بود.

ساسانیان	اشکانیان	هخامنشیان
<p>معماری و شهرسازی: پیشرفت چشمگیری کرد.</p> <p>مهم ترین آثار: کاخ‌ها، آتشکده‌ها، پل‌ها، کاروانسراها و قلعه‌ها را تشکیل دادند.</p> <p>معماری با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس آغاز شد.</p> <p>سنگ‌نگاره: هنر کنده‌کاری بر روی دیواره‌های سنگی و صخره‌ها بار دیگر در این دوره رواج یافت</p> <p>نقاشی و نگارگری: هنر نقاشی و نگارگری رواج چشمگیری یافت.</p> <p>فلزکاری و قلم‌زنی: بیشتر آثار فلزی باقی‌مانده در این دوره انواع بشقاب، سینی و کاسه است. بر خلاف فلزکاری، هنر سفالگری در دوره ساسانی رونق گذشته را نداشت.</p> <p>موسیقی: یکی از دوران‌های درخشان موسیقی است. هنرمندان از منزلت ویژه برخوردار بودند. گوسان، خنیاگر، رامشگر</p> <p>بافندگی: قالی بهارستان که اعراب مسلمان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند، شهرت بسیار دارد.</p>	<p>معماری و شهرسازی: گسترش شهر و شهرنشینی، مصالح ساختمانی بیشتر آجر، سنگ تراشیده و نتراشیده، خشت است.</p> <p>رواج هنر گچ‌بری: نقاشی دیواری</p> <p>پیکر سازی: هنر مجسمه‌سازی متأثر از هنر یونانی بوده. برجسته‌ترین این آثار، پیکره برنزی شاهزاده اشکانی است. سفال‌ها طرح متنوعی نداشتند، اما دارای لعابی، اغلب سبزرنگ بودند.</p>	<p>معماری: مهم‌ترین بناها در این دوره شامل آرامگاه، کاخ و آتشکده‌هاست.</p> <p>قدیمی‌ترین بنای به‌جا مانده: در پاسارگاد نخستین پایتخت هخامنشی بر پا شد.</p> <p>سنگ نگاره: سنگ‌تراشان هنرمندی در این دوره بودند که از نقش‌های بین‌النهرین به‌ویژه نقش برجسته‌های آشوری الهام گرفتند.</p> <p>فلزکاری و جواهرسازی: ظریف‌ترین آثار هنری این دوره را می‌توان در فلزکاری نفیس و جواهرات ممتازی یافت که اختصاصاً برای پادشاه و درباریان ساخته می‌شد.</p> <p>بافندگی: از پارچه و دیگر بافته‌های عصر هخامنشی به جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده.</p>

(تاریخ (۱) - درس ۱۶ ص ۱۴۸ و ۱۵۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که از قرن سوم هـ. ق آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. تاریخ‌نگاری در دوره صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، تاریخ محلی و تک‌نگاری ادامه یافت، هرچند به‌طور کلی نسبت به دوره مغول و تیموری تا حدی دچار افول شد.
(تاریخ (۲) - درس ۱۱ و ۴، ص ۴، ۱۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) اروپاییان از نظر پیشرفت‌های علمی و فرهنگی و رفاه اقتصادی در سطح بسیار پایین‌تری از مسلمانان و دیگر مردمان مشرق‌زمین به سر می‌بردند.

(۳) اگرچه مسلمانان در جنگ‌های صلیبی پیروز شدند و توانستند سرزمین‌های خود را حفظ کنند، اما آسیب و خسارت‌های جانی و مالی فراوانی برای ساکنان این منطقه به بار آورد.

(۴) به‌دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف ژرمنی به سرزمین‌های اروپای غربی و رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی، این سرزمین‌ها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعددی مواجه شدند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۵، ص ۱۶۷ و ۱۶۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی زمان وقوع رویدادهای تاریخ صدر اسلام:

- سال ۵ (هـ. ق.)، وقوع جنگ خندق و ناکامی قریش در آن و همچنین کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز و گسترش محدوده حکومت پیامبر فراهم آورد. (عبارت «پ»)

- سال ۶ (هـ. ق.) پس از پیمان صلح حدیبیه، پیامبر، سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد. به همین منظور، سفیران رسول خود نامه‌های آن حضرت را به پادشاهان ایران، روم، غسان، مصر و حبشه و روسای برخی قبیله‌های بزرگ عرب رساندند. (عبارت «الف»)

- سال ۹ (هـ. ق.)، هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب از هر سو به مدینه آمدند و ضمن پذیرش اسلام، فرمانبرداری خود را از رسول خدا اعلام کردند. (عبارت «ت»)

- در آخرین ماه‌های سال ۹ (هـ. ق.) با نزول سوره براءت (توبه) رسول خدا به حضرت علی (ع) مأموریت داد که برای ابلاغ سوره براءت عازم مکه شود. (عبارت «ب»)

(تاریخ (۲) - درس ۴، ص ۳۸ و ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی موارد نادرست:

پ) در دوران سلاطین تیموری، همچون عصر ایلخانان، شیعیان و صوفیان با محدودیت و سخت‌گیری خاصی مواجه نبودند.

ت) تسامح و تساهل دینی مغولان باعث شد که پیروان دین‌های گوناگون در میان آنان به تبلیغ دین خود بپردازند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۲ و ۱۳، ص ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۳۵، ۱۳۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

فاطمیان: علاقه خلفای فاطمی به مظاهر شکوه و جلال، به توسعه هنرهای تزیینی و معماری کمک کرد.

صفویان: معماری ایرانی در این دوره، با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و نیز در سایه ثبات، امنیت و حمایت پادشاهان به‌ویژه شاه عباس اول شکوفا شد.

ایلخانان: ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشیکاری

سلجوقیان: استفاده از نقوش انسانی، گیاهی، جانوری و نیز نقوش هندسی برای تزئین بناهای مذهبی و غیرمذهبی کاربرد فراوانی یافت.

بررسی عبارات نادرست:

۱ و ۲) از عصر غزنوی بعضی کاخ‌ها و بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بود، باقی مانده است.

۳) در نتیجه فتوحات مغولان، تجارب و سنت‌های هنری و هنرمندان سرزمین‌های فتح‌شده با یکدیگر پیوند خوردند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۴، ۱۲، ۱۱ و ۷، ص ۱۱۳، ۱۳۰، ۱۵۲، ۷۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

- در دورهٔ صدارت امیرکبیر تلاش‌های زیادی برای احیای صنایع دستی ایران صورت گرفت. اما با کشته شدن او این تلاش‌ها پیگیری نشد. (ب)
- امیرکبیر برای رشد آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعهٔ فکری و فرهنگی جامعه، روزنامهٔ «وقایع اتفاقیه» را منتشر کرد که بعداً به «روزنامهٔ دولت علیه ایران» تغییر نام داد. (الف)
* نکته: امیرکبیر دارالفنون را با هدف آموزش علوم مختلف و فنون جدید به دانشجویان ایرانی در داخل کشور تأسیس کرد. هدف رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.
(تاریخ (۳) - درس ۱ و ۴ ص ۱۲ و ۵۰ و ۵۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

توضیح عبارت‌های نادرست :
الف) با افزایش قدرت سیاسی وزیران به تدریج شرایط برای احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران فراهم آمد. این عبارت مربوط به دورهٔ ایلخانان است.
پ) کاهش نقش وزیر نسبت به دورهٔ قبل مربوط به دورهٔ خوارزمشاهی نسبت به دورهٔ سلجوقی است.
(تاریخ (۲) - درس ۱۲ و ۱۰، ص ۱۰۶، ۱۳۱، ۱۰۷ و ۱۰۶) (تاریخ (۳) - درس ۳، ص ۳۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
(ب) و (ت): پس از رسیدن به نخست‌وزیری رضاخان، برای رسیدن به اهدافش ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری در کشور برقرار شود و پس از سرکوب شورش خزعل و بعضی شورش‌های پراکندهٔ دیگر با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.
(تاریخ (۳) - درس ۷، ص ۹۳ و ۹۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

توضیح گزینه‌های نادرست:
(۲) تظاهرات مسالمت‌آمیز تاسوعا و عاشورا، مربوط به دوران نخست‌وزیری ارتشبد ازهری است.
(۳) حکومت نظامی اصفهان، مربوط به دوران نخست‌وزیری جمشید آموزگار است.
(۴) قیام مردم قم در سال ۱۳۵۶، مربوط به نخست‌وزیری آموزگار است.
(تاریخ (۳) - درس ۱۰، ص ۱۳۵ و ۱۳۶ و ۱۳۷ و ۱۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

مرحله «الف» تجزیه و تحلیل اطلاعات پردازش یا مرحله چهارم است و مرحله «ب» تدوین فرضیه یا مرحله دوم است. پیش از این دو مرحله، طرح سؤال و بیان مسئله صورت می‌گیرد که در آن سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران بررسی می‌شود.
با توجه به مراحل، تنها گزینه ممکن ۴ است.

نکات تکمیلی:

مراحل پژوهش در جغرافیا:

- طرح سؤال و بیان مسئله
- تدوین فرضیه
- جمع‌آوری اطلاعات
- پردازش اطلاعات
- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰ و ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

عبارت سؤال مربوط به دریای خزر است. (به‌ویژه تأکید بر ماهیان خاویاری)
گزینه ۲ مربوط به خلیج فارس و گزینه‌های ۳ و ۴ مربوط به دریای عمان است.
(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۱ تا ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

- افزایش بارندگی
 - کاهش دما با افزایش ارتفاع
 - میانگین دمای پایین
 - بارندگی اغلب به‌صورت برف

آب‌وهوای کوهستانی

- بارندگی زیاد
 - اعتدال دما در طول سال
 - پوشش گیاهی غنی

آب‌وهوای معتدل خزری

- بارش کم و خشک هوا
 - اختلاف شدید دما
 - فقر پوشش گیاهی
 - تبخیر و تعرق زیاد

ویژگی آب‌وهوای گرم‌وخشک

- بارندگی اندک
 - رطوبت نسبی بالا
 - میانگین دمای بالای سالیانه

ویژگی آب‌وهوای گرم و شرجی

(جغرافیا (۱)، درس ۵، ص ۴۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

کشتی‌های اقیانوس‌پیما مسافربری، مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند و کشتی‌های کروز کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند.
(جغرافیا (۲) - درس ۸، ص ۱۱۰ / جغرافیا (۳) - درس ۳، ص ۵۲ و ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

دقت کنید که صورت سؤال می‌خواهد بگوید چرا ناحیه‌بندی می‌کنیم و چرا تعیین مرز نواحی دشوار است.
* نکته: در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک و یا زیست‌بوم‌هاست.
بررسی گزینه‌ها:

(۱) کاملاً برعکس این قضیه صادق است. وقتی از ناحیه ساوان به سمت صحرای بزرگ پیش می‌رویم؛ از ویژگی‌های ساوان کاسته می‌شود. (بارندگی کمتر می‌شود).

(۲) درست است. تعیین مرز نواحی انسانی کاری بسیار دشوار است. به‌دلیل اینکه مرگومیر و زاد و ولد و مهاجرت رخ می‌دهد.

(۳) عبارتی بی‌ربط است و بیشتر ناظر بر مفهوم «انسان‌ها نواحی را به‌وجود می‌آورند» است.

(۴) این گزینه نقطه مقابل گزینه (۲) است. تعیین مرز نواحی طبیعی آسان‌تر از انسانی است و از طرف دیگر، میان نواحی طبیعی، عوامل وحدت و همگونی یکسان نیست.

(جغرافیا (۲) - ترکیبی - درس ۱، ص ۶ و ۷ - درس ۲، ۱۵ و ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

تصویر صورت سؤال بیانگر بارندگی کوهستانی یا ناهمواری است؛ به‌دلیل اینکه گفته شده نواحی مرتفع و کوهستان‌ها در این

نوع بارندگی، نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه کوه به‌طرف قله می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود. گزینه (۱) صرفاً به این خاطر که نوع بارندگی را کوهستانی معرفی کرده شاید درست به‌نظر برسد اما موارد دیگرش درست نیست.

انواع بارش

- به‌طور کلی، سه نوع بارش وجود دارد:
 - ۱- بارندگی همرفتی: در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.
 - ۲- بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی): این نوع بارندگی بیشتر در محل جبهه‌ها به‌وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.
 - ۳- بارندگی کوهستانی (ناهمواری): در این نوع بارندگی، نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود.

بخار آب سرد و متراکم می‌شود.
لرزه‌های کومپولوس
جریان‌های همرفتی

هوای سبک‌تر به سمت بالا می‌رود و سرد و متراکم می‌شود.
جبهه گرم
هوای گرم‌تر و سبک‌تر و مرطوب ناحیه استوایی
هوای سرد و سنگین‌تر ناحیه قطبی

تشکیل ابر، تراکم و بارش
هوای مرطوب در امتداد کوه بالا می‌رود و سرد می‌شود
دامنه خشک
دامنه مرطوب
دریا

(جغرافیا (۲) - درس ۳ - ص ۲۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

فعالیت‌های اقتصادی به چهار گروه تقسیم می‌شود:

فعالیت نوع اول	فعالیت نوع دوم	فعالیت نوع سوم	فعالیت نوع چهارم
کشاورزی و دامداری	صنعت	خدمات	پردازش اطلاعات

بررسی عبارت‌ها:

(الف) مربوط به وضعیت خدمات در ایران است که از طریق سرمایه‌گذاری بخش دولتی انجام می‌شود و تقریباً در تمامی فعالیت‌های این حوزه، حضور دارد.

(ب) کشور ایران تلاش می‌کند با پیشرفت در صنایع نوین و فناوریانه، هم نیازهای داخلی را برطرف کند و هم با تولید و صدور کالاهای صنعتی پیشرفته، در بازارهای جهانی جایگاهی به دست آورد. پس این آن چیزی است که ایران برای آن در تلاش است.

(پ) همان کشاورزی است که در کشورمان تحت تأثیر محدودیت در منابع آب و خاک و ... کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

(ت) صنعت (فعالیت‌های نوع دوم) در ایران به دو گونه دستی و ماشینی تقسیم می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) فقط صنعت ایران دستی و ماشینی است و از سوی دیگر، بخش دولتی در خدمات سرمایه‌گذاری می‌کند.

(۲) مربوط به صنعت یعنی «ت» است.

(۳) دقیقاً ایران در زمینه کشاورزی به‌خاطر برخی عوامل وابسته به واردات است و تلاش می‌کند در زمینه پردازش اطلاعات پیشرفت کند.

(۴) شاید بتوان گفت ایران در زمینه صنعت به شکوفایی رسیده است ولی درباره «ب»، این گفته تاحدی نادرست است.

(ترکیبی - جغرافیا (۱) - درس ۱۰ / جغرافیا (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

عبارت داده‌شده در صورت سؤال مصداقی از مرزهای تحمیلی است. مرزهای تحمیلی بیشتر از طریق سیاست یا جنگ تحمیل

می‌شود. اما مرزهای احتمالی مرزهایی هستند که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است. در نتیجه افراد یک ملت یا قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌اند، از هم جدا می‌کند و موجب می‌شود در دو کشور همسایه و در دو حکومت جداگانه قرار بگیرند؛ مانند مرزهایی که کشورهای استعمارگر در قاره آفریقا بر مبنای قلمرو نفوذ و حاکمیت خود و بدون توجه به اقوام و فرهنگ‌ها ایجاد کردند و یا مرز بین کره شمالی و جنوبی.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰ - ص ۱۳۱ تا ۱۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

توضیح گزینه‌های نادرست:

(۱) حمل‌ونقل لوله‌ای مناسب برای حمل مواد معدنی نیست.

(۲) حمل‌ونقل جاده‌ای برای مسافت‌های نزدیک (تا ۴۰۰) کیلومتر مناسب است.

(۳) آلاینده‌ی حمل‌ونقل جاده‌ای بسیار زیاد است.

(جغرافیا (۳) - درس ۳ و ۴ ص ۵۳ و ۵۸ و ۷۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به نمودار، سیل در این رود حدود ساعت ۱۱ آغاز و حدود ساعت ۱۸ خاتمه یافته است. اوج آبدهی رود در این سیل حدود ساعت ۳:۱۵ بوده است. (جغرافیا (۳) - درس ۵ - ص ۸۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

ابتدا دو نصف‌النهار را به‌خاطر آنکه دو ناحیه متفاوت (شرقی و غربی) است را جمع کرده و پس از آن تقسیم بر ۱۵ می‌کنیم، عدد به‌دست آمده را با ساعت شهر «ب» که ۱۹ است را جمع می‌کنیم؛ زیرا ساعت منطقه شرق جلوتر از نیمکره غربی است.

* توجه: اختلاف ساعت براساس اختلاف طول ۱۲۵ درجه، ۸ ساعت و ۲۰ دقیقه (۵ درجه) می‌شود.

الف) اختلاف ساعت $۹۰ + ۳۵ = ۱۲۵$ $۱۲۵ \div ۱۵ = ۸:۲۰$

* توجه: چون شهر «ب» در غرب گرینویچ قرار دارد پس ساعت «الف» از آن جلوتر است.

ب) $۱۹ + ۸:۲۰ = ۳:۲۰$

(جغرافیا (۳) - درس ۴ - ص ۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند، نواحی سیاسی به انواع مختلف تقسیم می‌شوند. مانند ناحیه سیاسی فروملی که شامل روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان که تحت مدیریت دهرداری، شهرداری، بخش‌داری، فرمانداری و استانداری قرار دارد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) اشاره به نظام فئودال دارد که با نظام اداره کشور ما (تک‌ساخت) تطابق ندارد. وجود شورای شهر و روستا در جامعه ما نشان‌دهنده یک نظام تک‌ساخت است. (نه فدرال)

(۲) نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی را هدف قرار داده است.

(۴) از بندهای مرتبط با موضوع مهاجرت در سیاست‌های کلی جمعیت بوده و توجه به مسئله جمعیت تهیه شده است.

(جغرافیا (۲) - درس ۹ و ۱۰ ص ۱۳۸، ۷۲، ۱۰۶ و ۱۱۸ / جغرافیا (۳) - درس ۲، ص ۳۵ / جغرافیا (۱) - درس ۷ ص ۷۲؛ سطح دشواری: دشوار)

منطق و فلسفه

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

دقت کنید که وقتی «الف» و «ب» هم مصادیق مشترک دارند و هم مصادیق اختصاصی، پس رابطه «الف» با «ب» عموم و خصوص من وجه است. در نتیجه، رابطه «الف» با «ج» و رابطه «ب» با «ج» عموم و خصوص مطلق می‌شود که در هر دو «ج» مفهوم خاص است. هنگامی که رابطه دو مفهوم با هم عموم و خصوص مطلق است، رابطه نقیض مفهوم خاص با اصل مفهوم عام (غیر ج با ب)، عموم و خصوص من وجه می‌شود.

قضیه‌های صادق رابطه عموم و خصوص من وجه میان «غیر ج» با «ب» عبارت‌اند از:

(۱) بعضی ب، غیر ج است. (۲) بعضی ب، غیر ج نیست. (۳) بعضی غیر ج، ب است. (۴) بعضی غیر ج، ب نیست. (منطق - درس ۳؛

سطح دشواری: متوسط)

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید که در طبقه‌بندی درست هر طبقه نسبت به زیرمجموعه‌هایش رابطه **عموم و خصوص مطلق** دارد؛ اما دو مفهوم در یک طبقه با هم رابطه **تباین** دارند. مفهوم «جسم» عام‌تر از جسم نامی و جاندار است و حیوان (جسم نامی حاس) زیرمجموعه جسم نامی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) موجود زنده < جاندار < جانور

(۳) مربع، هم از لوزی خاص‌تر است و هم از مستطیل.

(۴) دقت کنید که هر چیزی با جزئی از خودش رابطه تباین دارد. پس رابطه لاستیک با اتومبیل، تباین است نه عموم و خصوص مطلق یعنی هیچ ربطی به یکدیگر ندارند. (منطق - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

دقت کنید که در گزینه (۴) بیان شده که چون زندگی محدود به آنچه که تا به حال تجربه کرده‌ایم نیست؛ پس قطعاً باید صبور باشیم. گزینه‌های ۱ و ۳ استدلال تمثیلی یا تمثیل هستند و گزینه ۲ اصلاً استدلال نیست. (منطق - درس ۵؛ سطح دشواری: سخت)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

برای به‌دست آوردن اصل مقدمه قیاس، ابتدا باید «بعضی الف ق است» را متداخل کنیم که می‌شود «هر الف ق است» و سپس آن را عکس کنیم که می‌شود «بعضی ق الف است». از آنجایی که «ق» حد وسط است پس نباید در نتیجه به‌کار رود و از این مقدمه، «الف» به‌عنوان جزئی از نتیجه قرار می‌گیرد.

دقت کنید که هر جزئی از مقدمه که علامت منفی داشته باشد این در نتیجه هم علامت منفی داشته باشد پس «الف» چه به‌عنوان موضوع نتیجه و چه به‌عنوان محمول باشد (چون نمی‌دانیم که مقدمه اول است یا دوم)، باید علامت منفی داشته باشد. در گزینه ۴، «الف» موضوع است و سور کلی دارد، پس علامتش مثبت است. (منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

ابتدا باید متوجه شویم که این قضیه از کدامیک از انواع قضیه شرطی منفصل است. پس دو سؤال می‌پرسیم:

(۱) آیا می‌شود این فرد هم چشم داشته باشد و هم نابینا باشد؟ بله. (دو نوع نابینا داریم، یا چشم دارد و نمی‌بیند یا چشمش تخلیه شده است.)

(۲) آیا می‌شود این فرد، نه چشم داشته باشد (چشم نداشته باشد) و نه نابینا باشد (ببینا باشد)؟ خیر.

پس این قضیه، منفصل مانع‌الرفع است. قضیه «هیچ دارای چشمی نابینا نیست» کاذب است؛ چرا که برخی دارای چشم‌ها، نابینا هستند. (منطق - درس ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) مغالطه توسل به احساسات: ایجاد حس ترس و تهدید.

(۲) مغالطه تله‌گذاری

(۳) مغالطه مسموم کردن چاه

(۴) مغالطه توسل به احساسات: ایجاد حس رعب و وحشت (منطق - درس ۱۰؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

مبانی و زیربنای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند که گاهی به آن فلسفه مضاف گفته می‌شود. فلسفه‌های مضاف یا دربارهٔ یک رشته خاص و یک موضوع خاص هستند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دربارهٔ معرفت‌شناسی و ابزار عقلی فیلسوف است که ربطی به فلسفه مضاف ندارد.

(۲) دربارهٔ فلسفه اخلاق صحبت می‌کند که فلسفه مضاف محسوب می‌شود.

(۳) دربارهٔ وجودشناسی سخن می‌گوید که مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه است.

(۴) دربارهٔ معرفت‌شناسی صحبت می‌کند که با بخش ریشه‌ای فلسفه در ارتباط است. (فلسفه (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

افرادی که تفکر فلسفی دارند و دربارهٔ باورها می‌اندیشند، در بسیاری از موارد (نه همه موارد) به دانش درستی می‌رسند. پس امکان خطا و لغزش برای آن‌ها وجود دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) با تحلیل طرز فکر و عقاید دیگران می‌توان اهداف افراد را حدس زد نه اینکه به صورت قطعی دریابیم.

(۳) باورها، فلسفه نیستند بلکه فلسفه را می‌سازند.

(۴) آنان که کمتر به امور بنیادین می‌اندیشند و دنباله‌رو دیگران در اغلب موارد به هدف درستی نمی‌رسند اما نمی‌توان گفت لزوماً هدف و معنای زندگی این افراد اشتباه است. (فلسفه (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

هنگامی که انسان به خطای خود پی می‌برد یعنی خطاهای خود را شناخته است و این مطلب خودش مهر تأییدی بر امکان شناخت انسان می‌باشد. (فلسفه (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

آگوست کنت یکی از مؤسسان پوزیتیویسم است که به نظر او و پیروانش هر امری که قابل تجربه نباشد بی‌معنا است و قابلیت بررسی علمی ندارد. پوزیتیویسم تنها شاخه جدید تجربه‌گرایی است که علی‌رغم نسبی‌گرایی یا پراگماتیسم، حس و تجربه را واقع‌نما می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بیانگر دیدگاه پراگماتیسم است.

(۳) برای مثال نسبی‌گرایان هم معتقدند، شناخت هر کس نسبت به خودش اعتبار دارد. مفهوم گزینه ۳ عام و کلی است.

(۴) گروهی در تجربه‌گرایی که به شهود معنوی و تجربهٔ دینی به عنوان نوعی شناخت قلبی باور داشتند. (جیمز و برگسون) (فلسفه (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

دقت کنید که اصل نظر ملاصدرا دربارهٔ حقیقت انسان این است که روح و جسم از هم مجزا نیستند (ردّ گزینه ۲) بلکه روح، نتیجهٔ رشد و تکامل جسم است، مثل پروانه که نتیجهٔ رشد و تکامل کرم ابریشم است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این گزینه اشاره دارد که یک چیز می‌تواند دو بعد داشته باشد. قطعاً گزینه (۳) دقیق‌تر نظر ملاصدرا را بیان می‌کند.

(۴) این گزینه بیانگر دیدگاه ماتریالیست‌ها است که نفس را جزئی از بدن می‌دانند. (فلسفه (۱) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

اینکه «هرچه برای خود می‌پسندی برای دیگران هم بپسند» قانون اول اخلاقی طبیعت‌گرایان است که با توجه به کسب منفعت و اینکه منافع فردی در گرو منافع جمعی است به آن رسیدند. اما این عبارت به تعبیری ترجمان دیگری از این جمله کانت است که «برطبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده مزبور، قانون کلی و عمومی شود». که کانت براساس حاکمیت وجدان به این تعبیر رسیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بیانگر دیدگاه کانت است.

(۳) بیانگر دیدگاه افلاطون، ارسطو و مسلمین است اما معیارهایشان متفاوت نیست.

(۴) بیانگر دیدگاه مادی‌گرایان است که از آن جایی که ملاک خوب و بد برایشان سود و زیان است و سود و ضرر هم نسبی است، پس اخلاق هم نسبی می‌شود. (فلسفه (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: سخت)

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

حمل دارای اشتراک لفظ بر حرف یعنی «حرف دارای اشتراک لفظ است». داشتن اشتراک لفظ ویژگی ذاتی حرف نیست پس این حمل، نیازمند دلیل است.
بررسی گزینه‌ها:

(۱) «مثلث، سه‌ضلعی است.» بی‌نیاز از دلیل است چراکه سه‌ضلعی بخشی از تعریف مثلث است.

۲) «زمستان سرد است.» نیازمند دلیل است چراکه سرد بودن ویژگی ذاتی زمستان نیست و در مناطقی می‌توان برای این قضیه مثال نقض یافت.

۳) «دایره منحنی است.» بی‌نیاز از دلیل است چرا که منحنی بودن، ویژگی ذاتی دایره است.

۴) «پاندا رشدکننده است» بی‌نیاز از دلیل است چراکه رشدکننده یا نامی بودن ویژگی ذاتی و بخشی از تعریف هر جانور یا حیوانی است. (فلسفه (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

هم هیوم، هم دکارت و هم فیلسوفان مسلمان، علیت را امری تجربی نمی‌دانند. از طرفی اینکه حس و تجربه موجب درک تکرار و توالی پدیده‌ها می‌شود، محل اشتراک تمام فلاسفه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هیوم علیت را امری ذهنی و غیرواقعی می‌داند.

۲) هیوم ملاک واقعی بودن را تجربی بودن می‌داند.

۳) فلاسفه مسلمان، علیت را امری استدلالی و وابسته به درک اصل امتناع اجتماع نقیضین (بدیهی عقلی) می‌دانند. (فلسفه (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

فقط علت تامه، وجودبخش است و علت ناقصه به تنهایی نمی‌تواند وجودبخش باشد؛ پس نمی‌توانیم بگوییم علت به هر نحوی وجودبخشی می‌کند. (فلسفه (۲) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید که فلاسفه مسلمان اثبات عقلانی وجود خدا و پذیرش این اثبات را لازمه معناداری زندگی می‌دانند و باور به خدا کافی نیست. چرا که آن‌ها به این نکته قائل هستند که همانطور که فرض آب موجب رفع تشنگی نمی‌شود، پس اگر وجود خدا را هم اثبات نکنیم، زندگی معنادار نمی‌شود. به عبارتی وجود یا همان واقعیت است که می‌تواند نیازهای مادی یا معنوی انسان را برطرف کند. (فلسفه (۲) - درس ۱ و ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

مرحله سوم رشد عقلی که میان عقل بالملکه و عقل بالمستفاد است، عقل بالفعل است نه عقل فعال. دقت کنید که عقل فعال، عقل دهم از عقول متعالی و مجرد از ماده است. (فلسفه (۲) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

فارابی به‌علت آشنایی عمیق با تعالیم اسلام، توانست آموخته‌های خود را از افلاطون و ارسطو و سایر فیلسوفان گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشایی را در جهان اسلام بنا نهد. (فلسفه (۲) - درس ۹؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نجات بیان مختصری در فلسفه است.

۲) الهیات شفا «کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی» است.

۳) دانشنامه علایی بیانگر ابواب مختلف حکمت و به زبان فارسی است. (فلسفه (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

ملاصدرا برای اثبات وحدت وجود از اصالت وجود و اینکه وجود میان همه اشیاء مشترک است بهره برده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نتیجه وحدت وجود (نه مقدمه آن)

۲) در ارتباط با اصل مراتب داشتن وجود

۳) در ارتباط با اصل مراتب داشتن وجود (فلسفه (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: آسان)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

الف) خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

ب) شرکت تعاونی کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم

می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند؛ بنابراین بخش «ب» در گزینه‌های ۲ و ۳ درست است.
 (پ) سازمان تولید مربوط به کسب‌وکار آقای حسنی از نوع شخصی است چون افراد دیگر صرفاً دستمزد (حقوق) دریافت می‌کنند و در سود و زیان شریک نیستند. در مورد احمد نیز برای آقای حسنی کار می‌کند و کارمند است، مفهوم سازمان تولید برای او معنا ندارد؛ بنابراین بخش «پ» در گزینه‌های ۱ و ۳ درست است.
 (فصل ۱ - ویژگی مشترک کارآفرینان موفق - انواع کسب و کارها - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

منظور از محاسبه عملکرد یک بنگاه اقتصادی، محاسبه میزان سود یا زیان انتهای سال آن است و برای این کار از این فرمول استفاده می‌کنیم:

$$\text{هزینه‌های تولید} - \text{درآمد} = \text{سود یا زیان}$$

گام اول: محاسبه درآمد:

ابتدا طبق فرمول درآمد را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{قیمت هر محصول} \times \text{تعداد محصولات فروخته‌شده} = \text{درآمد}$$

$$\text{تومان } ۹,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{تومان } ۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲,۰۰۰$$

* نکته: (۱) درست است که این بنگاه ۱۴ هزار واحد محصول تولید کرده است؛ اما موفق شده است تنها ۱۲ هزار تا از آن را به فروش برساند. پس برای محاسبه درآمد، باید به تعداد محصولات فروخته‌شده توجه کرد.

(۲) دقت کنید باید تمام موارد به یک واحد پولی یعنی تومان محاسبه شود. برای همین قیمت محصول را از ریال به تومان تبدیل کردیم.

گام دوم: محاسبه هزینه‌های تولید:

هر هزینه‌ای که منجر به تولید کالای نهایی شود را باید در هزینه‌های تولید محاسبه کنیم.

(تمام هزینه‌ها باید سالیانه محاسبه شود، پس در هر مورد که هزینه‌ها ماهیانه بود، تبدیل به سالیانه می‌کنیم).
 هزینه‌های تولید:

$$\text{تومان } ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{حقوق سالیانه کارمندان IT}$$

$$\text{تومان } ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مواد اولیه سالیانه}$$

$$\text{تومان } ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{تومان } ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه قبوض سالیانه}$$

$$\text{تومان } ۷۶۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \times \underbrace{۱۲}_{\text{ماه}} \times \underbrace{۱۶}_{\text{۸ نفر تیم IT + ۱ مدیر + ۷ نفر نیروهای تبلیغاتی}}$$

$$\text{تومان } ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{حقوق سالیانه مدیر}$$

$$\text{تومان } ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰,۰۰۰ \times \underbrace{۱۲}_{\text{ماه}} \times \underbrace{۷}_{\text{تعداد}}$$

$$\text{جمع هزینه‌های تولید} = ۱,۹۰۳,۰۰۰,۰۰۰$$

گام سوم: محاسبه سود یا زیان:

$$۹,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۹۰۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۷,۶۹۷,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سود یا زیان}$$

و از آنجایی که پاسخ مثبت شده است، پس بنگاه از عملکرد خود سود برده است.

(فصل ۱ - محاسبه سود و زیان - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

(الف) در قیمت ۱۶,۰۰۰ تومان میزان عرضه کالا ۱۰۰ واحد و میزان تقاضا ۸۰۰ واحد است؛ بنابراین:

$$۸۰۰ - ۱۰۰ = ۷۰۰ \text{ کمبود عرضه یا مازاد تقاضا}$$

(ب) حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۶,۰۰۰ با توجه به اینکه بیشتر از ۱۰۰ واحد کالا در بازار موجود نیست:

$$۱۶,۰۰۰ \times ۱۰۰ = ۱,۶۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۸,۰۰۰ با توجه به اینکه میزان تقاضا از ۶۰۰ واحد است:

$$۱۸,۰۰۰ \times ۶۰۰ = ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$\text{تومان } ۹,۲۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ - ۱,۶۰۰,۰۰۰ = \text{میزان تغییرات پرداختی خانوارها در دو قیمت}$$

پ) با اندکی افزایش قیمت، تولیدکنندگان انگیزه زیادی برای تولید پیدا کرده و ۷۰۰ واحد مازاد تقاضا در بازار برطرف خواهد شد؛ ۳۵۰ واحد مازاد عرضه در بازار از ۷۰۰ واحد کمبود عرضه بهتر است، چون علاوه بر سود بیشتر تولیدکنندگان، تنش کمبود کالا در بازار نیز پاسخ داده شده است. در این حالت، هم تولیدکننده نفع بیشتری کسب نموده و هم تقاضاکننده واقعی به کالای مورد نیاز خود رسیده است.

(فصل ۲ - منحنی عرضه و تقاضا - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

الف) صرف نظر از منافع بهترین گزینه بعدی در ازای انتخاب گزینه مورد نظر فرد را هزینه فرصت می‌نامند.

ب) با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری و تعیین قیمت مناسب و جست‌وجوی بازارهای مناسب می‌توان بدون افزایش حجم تولید، مقدار سود را افزایش داد و بدون کاهش حجم تولید، هزینه‌های تولید را کاهش داد.

(فصل ۱ - هزینه فرصت - درس ۳؛ فصل ۱ - راه‌های دوری از زیان - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

الف) نکته: هرگاه حرکت نقطه بر روی قید بودجه به سمت راست - پایین بود، از تعداد کالای مربوط به منحنی عمودی کم و به تعداد کالای مربوط به منحنی افقی اضافه می‌شود و در نتیجه هزینه فرصت برای محصول افزایش یافته، (یعنی گاز انبر) تعداد کالایی است که کاهش یافته اره زنجیری

ب) نکته: از آنجایی که مقدار کل بودجه را داریم، (۶ میلیارد تومان) می‌توانیم با در نظر گرفتن مقدار تولید در هر یک از نقاط روی نمودار، قیمت محصولات را هم محاسبه کنیم. تعیین قیمت هر واحد گازانبر با بررسی نقطه «ب»:

$$\text{تومان } ۳,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۲۰ \times ۵,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه خرید } ۶۲۰ \text{ اره زنجیری}$$

$$\text{میلیارد تومان } ۲,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{بودجه باقی‌مانده برای خرید گازانبر}$$

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱,۴۵۰ = \text{قیمت هر واحد گازانبر}$$

تعداد گازانبر تولیدشده در نقطه «ب»

(فصل ۱ - قید بودجه - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

پیامد گزینه ۱) منجر به قیمت‌گذاری دستوری می‌شود که به‌طور ایده‌آل، مطلوب هیچ جامعه‌ای نیست مگر در شرایطی که دولت ناچار به چنین اقداماتی باشد.

۲) به حمایت از نظام سرمایه‌داری اشاره دارد و دولت را در حد حافظ منافع سرمایه‌داران محدود نموده است.

۳) نظر و عقیده پیروان سوسیالیسم و مارکسیسم را بیان می‌نماید که علاوه بر ایرادات وارده، از نقش کلان اقتصادی دولت در بازار نیز فاصله دارد.

(فصل ۲ - بازیگران اصلی در میدان اقتصاد - درس ۶ و ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۲. گزینه ۱ درست است.

الف) برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه‌هایی که شما انتخاب کرده‌اید، منافع بیشتر از هزینه‌ها است؛ بخش «الف» در گزینه‌های ۱ و ۳ درست است.

ب) مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است، اما بهترین رویکرد به نوع تصمیم شما بستگی دارد. دو نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد. اولین دسته به انتخاب یک گزینه از میان گزینه‌های مختلف می‌پردازد و دسته دیگر به انتخاب چه مقدار از هر چیز اشاره می‌کند.

(فصل ۱ - اصول انتخاب درست - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

- زمانی که بحث در برتری یک کشور در تولید محصولی در جهان و میان کشورهای مختلف است؛ صحبت از **مزیت مطلق** شده است. (موارد «ب» و «پ»)

- زمانی که تولیدات یک کشور در مقابل هم قیاس می‌گردد، **مزیت نسبی** در حال بررسی است. موارد «الف»، «ت» (فصل ۲ - مزیت مطلق و نسبی - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

برای پاسخ به این سؤال، ابتدا باید شاخص توزیع دهک‌ها یا شاخص توزیع درآمد را در هر ۲ جامعه محاسبه کنیم، که از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\text{شاخص توزیع درآمد} = \frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}}$$

طبق توضیحاتی که در خصوص جامعه A داده شده است، افرادی که کمترین درصد از درآمد ملی را دارند در دهک اول و افرادی که بیشترین سهم را دارند، در دهک دهم قرار می‌گیرند.

$$\left. \begin{array}{l} \text{دهک اول} = 5 \\ \text{دهک دهم} = 20 \end{array} \right\} \text{جامعه A}$$

(ب)

$$\text{الف) ابتدا باید شاخص توزیع درآمد کشور B را محاسبه کنید:} \quad \text{شاخص توزیع درآمد کشور A} = \frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = \frac{20}{5} = 4$$

$$\text{جامعه B} \left\{ \begin{array}{l} \text{دهک اول} = 3 \\ \text{دهک دهم} = (7 \times 5) - 2 = 33 \end{array} \right.$$

$$\text{ب) شاخص توزیع درآمد کشور B} = \frac{33}{3} = 11$$

* نکته: هرچه شاخص توزیع درآمد در کشوری بزرگ‌تر باشد، یعنی توزیع درآمد در آن کشور نامناسب‌تر و ناعادلانه‌تر است و هرچه کمتر باشد، یعنی توزیع درآمد عادلانه‌تر و مناسب‌تر است.

$$\text{شاخص توزیع درآمد کشور B} = 11 > 4 = \text{شاخص توزیع درآمد A}$$

پس توزیع درآمد در کشور B نامناسب‌تر است.

(فصل ۳) - دهک‌ها - درس ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

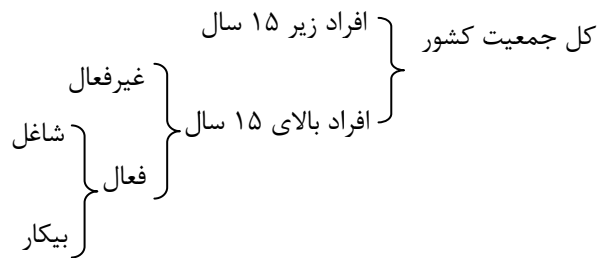
۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی موارد:

- (۱) خدماتی مثل لوله‌کشی، خلبانی، رانندگی و معاینه پزشکی هم، تولیدند و در محاسبه لحاظ می‌شوند.
- (۲) تولید ناخالص داخلی تنها شامل کالای نهایی تولیدشده در همان سال است و شامل فروش اقلام دست دوم نمی‌شود.
- (۳) تولیدات همه شرکت‌ها و افرادی که در ایران فعالیت می‌کنند باید لحاظ شود، یعنی اگر متعلق به خارجی‌ها باشد.
- (۴) تولیدات ایرانیان در خارج از کشور چون داخل مرزهای ایران نیست، محاسبه نمی‌شود.
- (۵) نباید کالا و خدمات واسطه‌ای را محاسبه کنیم (رب کالای نهایی و گوجه کالای واسطه است) چراکه در این صورت دوبار محاسبه کرده‌ایم.
- (۶) کار بدون دستمزد نباید محاسبه گردد.
- (۷) این کار گرچه در خانه انجام‌شده، در مقابل پول بوده و باید در ارزش تولیدات محاسبه شود.

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

ابتدا این نمودار را رسم می‌کنیم تا متوجه شویم هر مورد را چطور باید محاسبه کنیم.

$$\underbrace{45}_{\text{کل جمعیت}} - \underbrace{15}_{\text{زیر ۱۵ سال}} = \underbrace{30}_{\text{بالای ۱۵ سال}}$$

* نکته: منظور از جمعیت بالای ۱۵ سال که در جست‌وجوی شغل نیستند، همان جمعیت غیرفعال است. در نتیجه کافی است با کسر آن از جمعیت بالای ۱۵ سال، جمعیت فعال را به دست آوریم:

$$\underbrace{30}_{\text{فعال}} - \underbrace{10}_{\text{غیرفعال}} = \underbrace{20}_{\text{بالای ۱۵ سال}}$$

حالا می‌توانیم میزان جمعیت بیکار را محاسبه کنیم:

$$\begin{aligned} \text{شاغل} - \text{فعال} &= \text{جمعیت بیکار} \\ 10 - 20 &= 10 \\ \text{جمعیت بیکار} &= 10 \end{aligned}$$

$$\text{نرخ اشتغال} = \frac{\text{جمعیت شاغل}}{\text{جمعیت فعال}} = \frac{10}{20} = \frac{1}{2} = 50\%$$

(فصل ۳ - نرخ بیکاری - درس ۸؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

تدبیر یعنی عاقبت‌اندیشی؛ پس از تشخیص، تهیه فهرست و مقایسه میان جریان‌های درآمدی و هزینه‌ای باید برای جلوگیری از کسری بودجه، چاره‌های اندیشید و تدبیری به کار گرفت. ۳ مرحله اول مقدماتی الزامی برای تدبیر و تدبیر در امور برنامه‌ریزی بودجه تلقی می‌شود.

(فصل ۴ - مراحل بودجه‌ریزی ماهانه - درس ۱۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

- (۱) تعریف مسئله: بیان واقع‌گرایانه مسئله و راهکار حل مشکل
- (۲) فهرست گزینه‌ها: مواردی که می‌تواند مسئله را حل کند.
- (۳) تعیین معیارها: اولویت‌بندی معیارهای ضروری و مکمل در حل مسئله
- (۴) ارزیابی: سنجش گزینه‌ها براساس معیارها
- (۵) تصمیم‌گیری: انتخاب گزینه نهایی

(فصل ۴ - خرید مقایسه‌ای - درس ۱۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

قیمت کالا در ابتدای سال دوم معادل قیمت کالا در انتهای سال اول است و برابر ۵,۰۰۰ تومان خواهد بود.

اما برای تعیین قیمت کالا در ابتدای سال سوم باید به روش زیر عمل نماییم:

(نرخ CPI سال دوم × قیمت قدیم) + قیمت قدیم = قیمت کالا در ابتدای سال سوم

$$5,000 + \left(5,000 \times \frac{10}{100} \right) = 5,000 + 500 = 5,500 \text{ تومان}$$

(فصل ۳ - محاسبه تورم - درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

الف) حجم پول در گردش عبارت است از مجموع اسکناس و مسکوکات، سپرده‌های دیداری و چک‌پول؛ بنابراین حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و سپرده‌های غیردیداری (که شامل حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت نیز می‌شود)، جزو حجم پول در گردش به شمار نمی‌رود.

ب) نرخ تورم، درصد افزایش سالانه سطح عمومی قیمت‌هاست.

پ) نوسانات نرخ ارز بر ارزش پول ملی ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

(فصل ۳ - تورم و نقدینگی - درس ۹؛ سطح دشواری: آسان)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کاکانان
سازمان پیش آموزش کشور

آموزشگاه آزاد علمی دخترانه
آینده اندیشان سنجش

آموزشگاه آزاد علمی دخترانه آینده اندیشان سنجش

برگزار می کند

آنلاین
و حضوری

کلاس های آمادگی کنکور ۱۴۰۴
کلاس های تشریحی برای امتحانات نهایی و ارتقای معدل
همایش آمادگی برای کنکور

www.sanjeshserv.ir

☎ ۰۲۱ ۸۶ ۰۷ ۳۴ ۳۱ - ۰۹۳۹ ۵۳۳ ۵۹ ۳۹ - ۰۹۳۹ ۲۶۶ ۲۹ ۳۹

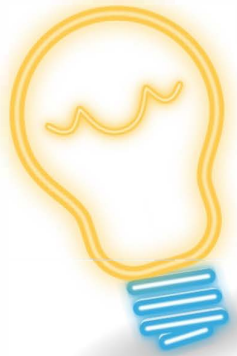
✉ sanjeshamuzeshgahandishan@gmail.com 📍 sanjeshamuzeshgah

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

سازمان پیش از آموزش شور

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...

